

Els monitors han intervingut guiant al grup quan han pautat les tasques a fer i formulant preguntes que procuraven aclarir la situació, relativitzar postures tot aproximant les diverses opinions i suggerint possibles vies de sol.lució.

En l'escena que descriurem tot seguit veurem com el grup de Rangers de l'Agrupament Pare Chanut, intenta solucionar un conflicte produït en una de les activitats realitzades en una sortida de cap de setmana. En aquest cas la regulació del conflicte es realitza de manera més espontània i com a resposta immediata a una situació concreta. L'intercanvi dialògic es realitza doncs de manera informal i sense una estructuració prèvia.

Els nois/es havien de fer l'ascensió al cim de les Penyes Altes del Moixeró, a la Serra del Cadí, però el retard alhora d'aixecar-se i l'existència de nois lesionats va fer posar en qüestió l'activitat amb el consegüent disgust d'alguns membres del grup que ja havien posat les expectatives en la meta del cim.

El dia anterior havíem ja caminat 25 quilòmetres. Havia alguns nois/es amb els peus lligats i un dels nois havia sofert una contusió forta en un genoll degut a una caiguda, que li dificultava poder caminar amb lleugeresa.

L'Anna, una de les caps, aplega al grup davant el refugi on havíem pernactat i planteja la situació.

-Bé ara que ja ho teniu tot a punt començarem l'ascensió al cim però crec que no podrem arribar al final. Ens hem aixecat massa tard. A les cinc de la tarda hem d'estar a l'estació d'Alp i a més a més hi ha companys lesionats que han d'anar a poc a poc.

-I si els que no poden caminar bé es queden al refugi esperant-nos

amb alguna cap? diu un dels nois que estava especialment entusiasmats en poder arribar a la meta.

-Home, no se, diu l'Anna. Jo crec que a tots ens fa gràcia pujar-hi.

-Sí, diu un dels nois lesionats. Jo no em vull quedar al refugi. En tot cas fem dos grups. Els que tirin més que vagin davant i mirin d'arribar i els altres ja farem el que podrem.

-Jo no hi estic d'acord, diu un altre noi. Nosaltres som un grup no?... Doncs si som un grup fem el que fem ho hem de fer tots junts. O sigui que jo penso que o anem tots junts o ens quedem tots.

El grup d'escoltes regulant col·lectivament i espontàniament un conflicte. La veu de cada noi/a es acollida per a poder cercar una solució que pugui ajustar-se als interessos de la majoria.

-Joder, doncs quina merda! Ara resulta que ens hem cascat una quilometrada tremenda per a res. L'objectiu d'aquesta excursió era fer el cim i si resulta que ara no ho podem fer, doncs vaja pal.

- Jo crec que l'objectiu no és fer el cim sinó caminar una mica i gaudir

plegats dels paisatge. Clarifica l'Anna. A més a més penseu que tenim el temps massa just i fins i tot es possible que trobem massa neu i no podem tirar endavant. Hem de ser realistes, hi ha molts elements que ens condicionen i crec que el millor és fer el que a dit en Pere. Anem tots junts, en grup, i a la una fins on arribem..

-Val, d'acord.

-Sí, sí d'acord. Diuen molts.

-Quina merda, quin rotllo.... Expressen dos nois del grup que no acaben d'estar-hi d'acord però que finalment accepten resignadament l'acord de la majoria.

12. CONCLUSIONS FINALS: REFORMULACIÓ DEL MODEL TEÒRIC

En el següent apartat volem plantejar les conclusions generals que hem pogut obtenir amb el desenvolupament d'aquesta recerca, unes conclusions que en permetran alhora acabar de cobrir la finalitat última de la mateixa: l'elaboració d'un model teòric explicatiu i comprensiu de la participació en els centres de temps lliure.

La realització de la part empírica de la present investigació pensem que ens ha permès veure acomplert l'objectiu general que ens havíem marcat, es a dir, poder explorar, descriure i explicar com és, com s'entén i com es viu la participació dels nois/es en els centres i per tant pensem que hem pogut il·lustrar l'esbós del model plantejat en el capítol 8. Però alhora aquesta aproximació empírica a la realitat viva dels centres ens ha ajudat a concretar, matisar i redefinir el model inicialment establert. En aquest sentit, i recuperant també les aportacions teòriques exposades en la primera part de la investigació, exposarem tot seguit les conclusions que hem pogut extreure al voltant de tres qüestions fonamentals:

a) Les que fan referència a les condicions prèvies per a que el procés de la participació es pugui produir. En aquest sentit exposarem les conclusions referides a tres condicions bàsiques:

- El clima de relacions interpersonals afectiu i càlid
- La creació d'un sentiment de pertinença a una col·lectivitat
- El clima moral just i democràtic

b) Les que fan referència a la disposició i funcionament dels diferents dinàmiques que vam determinar i que les presentarem al voltant dels tres àmbits de la participació:

- La participació en les activitats
- La participació en l'organització de la vida col·lectiva
- La participació en el quotidià.

c) Les que fan referència al procés d'aprenentatge de la participació.

Ja per acabar, finalitzarem aquest darrer capítol amb un apartat de perspectives i reptes que se'ns han plantejat en el desenvolupament d'aquesta recerca.

12.1. Les condicions de la participació

Tal i com havíem apuntat en el capítol 8, per a que es produeixi el model de participació guiada que havíem exposat, era necessari que es donessin unes condicions prèvies: la creació d'un clima de relacions interpersonals càlides; la creació d'un clima moral just i democràtic i, recuperant les aportacions fetes especialment per Durkheim i els mateixos resultats presentats en l'etnografia, hem afegit també la necessitat de crear un sentiment de consciència col·lectiva i d'adhesió a una col·lectivitat.

Malgrat som conscients que els resultats obtinguts en l'etnografia no es poden extrapolar a d'altres centres de temps lliure, si que ens han ajudat a comprendre i exemplificar millor com intervenen i incideixen aquestes condicions en el procés de la participació que viuen als centres els nois/es de 12/14 anys.

12.1.1 El clima de relacions interpersonals afectiu i càlid: "El bon rotllo"

*"Només hi ha una via perquè els nois gosin apropiar-se una proposta i donar-li una forma personal: cal que la proposta arribi a través de la comunicació amb una persona que sigui significativa per al noi"*¹⁶⁵

En aquesta significació del monitors/cap vers l'infant, el primer hi juga un paper fonamental. Per a poder ser significatiu per algú cal lliurar-se, cal

¹⁶⁵ FRANCH, J.: *L'animació de grups d'esplai i de vacances. Fer de monitor*. Barcelona, Laia, 1984, p.34

fer-se trobadís, proper, saber donar afecte i acolliment, i alhora saber oferir credibilitat, mitjançant un comportament coherent i responsable i, com deien Durkheim i Makarenko, mitjançant la vivència apassionada i convençuda de la pròpia tasca. L'important és que els infants captin, com deia J. Franch, que els monitors/caps "són" i no que "fan de".

Si els monitors/caps són algú significatiu per als infants, aquests faran un esforç per adaptar-se a les demandes i expectatives que els monitors/caps ha dipositat en ells.

També hem pogut mostrar com els caps/monitors són realment un referent important en la vida dels nois/es. La proximitat d'edat, les ganes i disposició d'aquest per interactuar amb els noi/es, la seva implicació activa en les activitats dels infants, les seves expressions d'afecte i estima,... són les bases que permeten establir un clima de relacions interpersonals que faciliti unes actituds favorables a la participació i a la realització conjunta d'activitats.

Com hem pogut comprovar, els monitors/caps són més aviat un amic per als nois/es. Però uns amics una mica especials, algú més gran però que, des de la confiança i la complicitat, se'l sap reconèixer també com una autoritat, no tant per al seu poder, sinó per les seves actituds, valors i capacitats. Es tracta d'una autoritat però exercida des de la reciprocitat, en tant que els monitors/caps són capaços també de reconèixer el paper i la vàlua dels nois/es en la determinació de les activitats que es faran, acollint també les seves propostes, ajudant-los a expressar-les a materialitzar-les i, en definitiva, estant disposats a veure modificades i reelaborades les propostes i suggeriments que ells els hi ofereixen.

Des d'aquesta perspectiva, hem comprovat com els monitors no són únicament una figura que organitza, orienta i guia les activitats, els grups, les relacions.... sinó que el monitor viu també i participa amb els nois/es de

tot el que es fa en el centre.

Infants i adults viuen i comparteixen plenament una mateixa experiència comuna i això te, sens dubte, una significació especial. En aquest sentit i, a diferència d'altres àmbits educatius, l'adult no és un mer espectador i organitzador de l'activitat de l'infant sinó que es converteix en actor junt amb ell, del procés d'aprenentatge, un aprenentatge que es centra sobretot a l'entorn d'actituds i valors. Perquè l'important justament de les trobades que es fan no són tant les activitats que es realitzen (tallers, jocs, vetllades...) sinó l'aprenentatge de determinats tipus de relacions basades en l'amistat, la cooperació, el servei,...Les activitats són un mitjà per aconseguir un determinat tipus de vida col·lectiva que els aportin valors i actituds. Les paraules expressades per un noi i uns pares de l'Esplai La Sagrera en un dels actes institucionals en són prou significatives:

"El més guai de l'esplai és l'amistat i el bon rotllo entre nosaltres perquè tot allò que fem i vivim a l'esplai va més enllà de l'esplai"

I el grup de pares expressava el següent:

"Valorem de l'esplai el cercle de vivències que han descobert els nostres fills, les amistats i els valors que han descobert. El fet de poder-se sentir protagonistes"

Quan les relacions entre monitors i nens es produeixen en un clima d'estimació i comprensió, l'esplai, i en concret el grup, esdevé un recer de seguretat afectiva per al noi/a. Un lloc per afirmar la pròpia personalitat, un espai que t'aporta seguretat i estabilitat afectiva perquè et sents acollit. Cadascú té el seu paper dins el grup i se'n pot sentir protagonista com afirmava aquella mare.

Als centres d'esplai doncs, es va a conviure-hi, més ben dit, a aprendre a conviure, però no hem d'oblidar que aquesta pertinença

centrada en les relacions interpersonals es viu a l'entorn d'un altre element significatiu: la realització d'activitats cooperatives que aglutinen als seus membres a l'entorn d'interessos comuns i permeten alhora cobrir necessitats de desenvolupament i de diversió.

El centres d'esplai no són doncs únicament un espai per anar a passar l'estona, fer amics i "petar la xerrada", tot i que aquest, com hem indicat, és un aspecte que té una importància i significació cabdal en la vida dels seus membres, l'esplai és un lloc de treball, de diversió i de convivència en el que caldrà establir els equilibris adequats entre aquests elements per a la satisfacció de tots els seus membres. El que es fa evident però és que, per a que la participació en activitats conjuntes es pugui produir, caldrà, d'una banda, informar, explicitar i consensuar bé quin són els objectius que persegueix el grup i ajudar a aquest a prendre'n consciència. I d'altra banda establir unes relacions afectives estretes i càlides que motivin als subjectes a fer un esforç per adaptar-se mútuament, establir camps d'interessos comuns i coordinar els seus diferents punts de vista, elements imprescindibles per a poder participar col·lectivament en un projecte de vida col·lectiva.

Aquest clima emocional positiu, o el que en els centres de temps lliure s'anomena col·loquialment com a "bon rotllo", com hem pogut exemplificar en l'etnografia, és un dels trets més distintius d'aquests.

En les diferents teories exposades en el segon i tercer capítol ja hem apuntat com diversos autors, Neill, Rogers, Makarenko, Durkheim, Mosher, o Rogoff, des de les seves particulars visions, consideraven que el clima emocional viscut en una col·lectivitat era un dels elements claus que podia incidir en la motivació per a la participació.

En aquest sentit doncs, sentir-se estimat, apreciat i acollit positivament, sentir-se protagonista i important en una col·lectivitat, incideix

positivament en la motivació del subjecte per a participar en la vida del grup i per apropar-se a les expectatives que els companys i els caps/monitors dipositen en cadascú.

Sovint, el "bon rotllo" és un aspecte que, degut a les característiques que presenten els centres de temps lliure i que hem descrit en el capítol 4, sorgeix de manera espontània però d'altres vegades cal intervenir eficaçment cuidant especialment aquells petits moments del quotidià que poden fer la vida més agradable al centre: la rebuda i l'acomiadament dels nois/es, les estones de gresca, broma i bon humor compartit amb els nois/es, estar atents als esdeveniments importants en la vida particular dels infants (aniversaris, o celebracions importants), oferir suport emocional i afectiu a aquells infants que ho necessitin més especialment, crear situacions que permetin vibrar i gaudir junts, ajudar a regular conflictes i a eliminar situacions de rebuig o discriminació... en definitiva fer del centre d'esplai un lloc bo i agradable.

Tenint sobretot en compte els resultats obtinguts en l'etnografia podem dir que alguns dels aspectes que es viuen als centres i que poden ajudar a crear aquest clima d'afecte i d'acolliment són els següents:

- *Establir un ritme de desenvolupament de les activitats que permeti combinar el treball amb la conversa distesa i animosa. L'acció eficaç amb elements que permetin alhora amenitzar-la. En aquest sentit, treballar prenen coca-cola, menjant pipes o escoltant música pot fer més lent el desenvolupament de les activitats però alhora pot fer-les també més humanes i plenes de significació per aquells que les realitzen. I això en la vida dels centres, en que no hi ha constriccions de programes, assignatures ni horaris, en dona unes oportunitats extraordinàries.*

- *Establir espais i moments per a viure i compartir els esdeveniments importants en les vides particulars de cadascú. Tenir cura i sensibilitat per*

aquests petits detalls, una felicitació improvisada en l'aniversari d'algú del grup, una joia compartida perquè algú ha trobat parella,...és el que permet també sentir-se important per al grup i considerar així valuosa la pròpia aportació.

- *Establir un ritme de vida quotidiana que permeti viure amb intensitat el fet de trobar-se i sentir-se acollit, treballar i conversar, jugar, divertir-se i acomiadar-se.* En aquest sentit, sortir a acollir als infants i dedicar-los una estona gratuïta conversant amb ells i recollint les seves demandes, neguits o vivències, és, com deia J. Franch, una manera de posar-se al servei dels nois/es, i d'establir unes bones bases per a la comunicació. D'altra banda, el ritme de vida viscut als centres ha de poder facilitar l'enfortiment dels vincles afectius naturals oferint estones de "temps lliure", moments de trobada gratuïta en que els nois/es puguin aprofundir en les seves amistats i relacions.

- *Saber fer us de la broma i el bon humor com a eix transversal de les relacions.* En aquest sentit, compartir anècdotes divertides, ajudar a respondre assertivament davant les crítiques o bromes pesades dels companys i, en definitiva, riure plegats permet també anar establint aquella intersubjectivitat necessària per a que es pugui produir la participació.

- *Expressar mostres d'afecte, estima i reconeixement envers els membres del grup.* Aquesta expressió es pot vehicular tant per la comunicació verbal com la no verbal. Reforçar positivament i públicament les capacitats i habilitats pròpies de cada membre del grup, tenir cura en que el gest, la mirada, el to de veu, siguin afectuosos i càlids , aportarà seguretat als infants i el reforç emocional necessari per a sentir-se encoratjats a superar-se.

12.1.2. La creació d'un sentiment de pertinença a una col·lectivitat

En la definició que hem fet de participació ja hem deixat constància que la participació es genera en el si de col·lectivitats en les que caldrà coordinar els diferents punts de mira.

L'establiment d'unes bases comunes, uns valors, uns principis, un estil i manera de fer pròpia de la comunitat, serà necessària per a que aquesta coordinació pugui ser més efectiva i per a que els subjectes membres de la col·lectivitat puguin anar adquirint una perspectiva social cada cop més àmplia que faci sentir com a propis els interessos i necessitats dels altres.

Aquesta adhesió a la col·lectivitat, que ja apuntava Durkheim, implicarà en moltes ocasions haver de renunciar als interessos personals en bé dels col·lectius però entenem que la participació ha de garantir també la llibertat i l'autonomia dels subjectes i caldrà saber trobar l'equilibri adequat entre allò particular i allò col·lectiu.

El clima d'afecte i de "bon rotllo" descrit en l'apartat anterior és un element que facilita, sens dubte, poder sentir-se mogut a adherir-se a una col·lectivitat, però a més mes, hi ha d'altres situacions i elements que pensem incideixen directament en les possibilitats d'anar construint aquesta consciència col·lectiva. Tenim en compte la descripció que hem fet en l'etnografia apuntem com a més significatives les següents:

● *La realització d'actes institucionals que permeten compartir experiències emocionals comunes a tots els membres de la col·lectivitat.* Ens estem referint a la implicació i la participació dels nois/es en aquelles activitats i tasques que van més enllà del propi grup de referència (festivals, celebració de festes tradicionals, excursions, aplecs, vetllades...). Ja hem

vist com les dades del qüestionari evidenciaven un alt nivell de participació en la preparació dels nois/es en aquest tipus d'activitats. Aquests actes acostumen a respondre a moments crucials del curs (final de curs o de trimestre) en els que es fa especialment significatiu celebrar i compartir amb els altres tot el que s'ha viscut durant un període de temps determinat. Són situacions en les que s'afavoreix especialment poder "vibrar junts", com deia Durkheim, crear sintonia i un rerafons de valors significatius que van dotant d'identitat i tradició a la comunitat i es van establint com a guies de la conducta particular dels seus membres.

Per exemple en la primera escena descrita en l'etnografia relatàvem com un dels grups de l'Esplai La Sagrera participava en la festa major del barri. Malgrat l'escena es centra en l'acció del grup de nois/es de 14 anys, en la preparació i realització de la festa hi participaven tots els grups del centre. Cadascun tenia una tasca concreta encomanada. Una tasca però que ja tenia uns referents clars d'anys anteriors i que permetia dirigir les accions dels nois/es vers unes fites concretes. Per això el grup sabia que "no podien fallar" fent la xocolatada, que any, rera any s'havia anat fent per altres grups i ara ells no podien decebre aquestes expectatives. Alhora aquesta actitud de servei a la comunitat, de compartir la festa amb la gent del barri, és ja un valor instaurat en el centre que va impregnant lentament la vida dels seus membres i els ajuda a anar copsant un estil propi i comú a tots.

A més a més aquestes activitats requereixen d'un esforç de coordinació i organització entre els diferents grups de la col·lectivitat que permeten estrènyer els vincles entre uns i altres i treballar tots per una mateixa causa comuna.

• Establir diferents nivells de responsabilitats col·lectives, d'objectius i d'acords comuns, on l'aportació de cadascú sigui necessària per a obtenir un millor benefici per a tots. Implicar als nois/es en el manteniment de l'ordre

i la neteja dels locals, en l'acompliment dels compromisos presos col·lectivament, i en la realització de tasques que requereixen la col·laboració entre tots, permet anar enfortint el sentiment de pertinença a una col·lectivitat i ajuda també a establir unes bases comunes per a poder resoldre més fàcilment els possibles problemes que genera la convivència.

En aquest sentit, per exemple, oferir la possibilitat als nois d'adequar-se un espai propi, donar-los l'oportunitat de participar en el seu arranjament o disseny, és un element que els ajuda a anar construint la pròpia identitat del grup, el propi estil que requerirà també un esforç per a posar-se d'acord i establir objectius comuns.

Com dèiem abans l'establiment d'aquests objectius comuns permetrà que els nois/es facin esforços per a coordinar les seves accions i s'adaptin a les necessitats de la majoria.

- *Crear situacions que permetin als nois/es col·laborar i oferir-se ajuda mútua, demanant als més experts que ajudin als que tenen més dificultat.* Aquest element permet crear un sentiment de companyonia, responsabilitat i solidaritat entre els membres de la col·lectivitat, motivant-los també així a la participació.

- *Establir situacions i un ritme de vida col·lectiva que permeti la vivència i l'expressió de rituals de vida col·lectiva,* es a dir, la manifestació conjunta d'actes plens de significat i de valors per al grup. Instituir, per exemple els "bons dies" o "bones nits", els actes de "la promesa" en l'escoltisme, la realització d'eucaristies, o d'àpats comunitaris, etc. Permet evidenciar, recordar i reforçar els valors propis de la comunitat que aniran orientant i dotant de sentit la participació dels noi/es en la comunitat.

- *La utilització d'elements externs d'identificació amb sentit.* Escollir un nom propi per al grup, una mascota, o qualsevol altre element simbòlic

(fulard, himne, insignes..), malgrat sembla que sigui un aspecte, que, pel que hem vist en la revisió teòrica, estigui en desús, s'utilitza encara en força col·lectivitats per a dotar-se justament d'identitat.

12.1.3 Un clima moral just i democràtic

Per a poder establir acords i objectius comuns, i facilitar la veritable participació dels nois/es en els diferents aspectes de la vida del grup, serà necessari assegurar que tothom pugui expressar amb llibertat les seves opinions i idees, i que es puguin establir acords per consens.

La creació d'un clima moral just i democràtic, tal i com deia Kohlberg, permetrà equilibrar els interessos individuals amb els col·lectius i assegurar una participació més real i efectiva dels infants al centre.

En aquest sentit pensem que en l'establiment d'un clima just i democràtic intervenen dos aspectes fonamentals. D'una banda la vivència d'un tipus d'actituds i relacions interpersonals basades en la tolerància, el respecte i la comunicació franca i d'altra banda la creació d'estructures i mecanismes que permetin als infants incidir en la presa de decisions dels diferents aspectes de la vida del grup.

Entenem, però, que aquestes estructures i mecanismes no seran realment efectius si no connecten directament amb una voluntat real dels membres de la comunitat de participar en la presa de decisions i per tat si no es considera realment valuosa i significativa les seves aportacions. Per tant el més important serà que es visquin unes actituds realment democràtiques, d'acollida i valoració de les aportacions que fan els infants i de voluntat d'establir acords amb ells.

Les dades aportades pel qüestionari han evidenciat que hi ha un tant per cent força significatiu de centres en que les decisions es prenen de

manera compartida entre infants i monitors/caps i utilitzant el consens com a mètode principal. Tot i que aquestes dades responen a la opinió dels caps/monitors i s'aproximen més aviat a la realitat dels agrupaments que dels centres d'esplai, són indicatives, si més no, del protagonisme que tenen els infants en la vida dels mateixos.

D'altra banda els resultats presentats en l'etnografia ens han evidenciat que molt sovint les decisions que es prenen en el grup s'intenten abordar des d'una voluntat d'establir acords compartits entre monitors i infants, uns acords que requereixen, certament, el seu temps i espai i alhora una intervenció eficaç per part dels monitors que ajudi a regular el diàleg i que permeti:

- *Assegurar l'expressió de les opinions i idees de tots els implicats, personalitzant les peticions si convé, es a dir, dirigint-se personalment a algun noi en concret si no ha manifestat encara el que pensa.*

- *Assegurar la transmissió de la informació necessària per a poder decidir amb criteri i valorant les diferents alternatives.*

- *Formular preguntes que permetin als nois/es valorar les conseqüències de cada alternativa, i argumentar les seves opcions.*

- *Relativitzar les diferents postures tot evidenciant els punts d'unió.*

- *Oferir alternatives que s'aproximin als interessos i necessitats dels infants.*

- *Acollir i integrar les diferents postures expressades pels membres del grup.*

- *Estructurar el diàleg amb les diferents passes a seguir. Informació i establiment de criteris, pluja d'idees i elaboració de propostes, valoració de*

les propostes en funció dels criteris establerts, elecció de la proposta...

- *Llançar preguntes que permetin als nois/es aclarir i centrar les seves propostes i a explorar i aprofundir en les seves opinions.*

D'altra banda, junt amb les actituds i les intervencions dels monitors, la creació d'un clima just i democràtic que permeti oferir la paraula als nois/es, pot venir facilitat i impulsat per estructures, mecanismes i mitjans que afavoreixin la participació dels nois/es en els diferents àmbits de la vida del centre. Concretament en els centres en que s'ha realitzat l'etnografia hem pogut constatar la utilització de dos tipus de mecanismes, aquells que servien per assegurar i vehicular la informació i els que, tot i acomplint també aquesta funció, s'oferien explícitament per a participar en l'organització i la presa de decisió dels diferents aspectes de la vida al centre.

Pel que fa als mecanismes que permetien assegurar i expressar informació hem pogut destacar:

- *La llibreta o diari de grup.* Com hem pogut veure, la llibreta esdevenia un mitjà d'expressió lliure i espontània, així com d'informació i valoració on, de manera individual o col·lectiva es podien manifestar opinions, idees, vivències, que permetés als nois/es ser conscients de la construcció de la pròpia història del grup.

- *Les cartelleres i plafons penjats a les diferents sales* que permetien exposar diversitat d'informacions necessàries per poder organitzar i garantir el bon funcionament del centre (calendaris d'activitats, fotos del grup, horaris, normes de convivència, distribució de responsabilitats i també, com hem pogut veure, bústies de suggeriments) i esdevenien un mitjà que permetia assegurar que la informació significativa arribés a tothom.

- *L'edició de revistes o butlletins interns* que s'utilitzaven com a eina institucional d'expressió i de transmissió d'informació. La realització d'aquest butlletins suposava un esforç de coordinació entre els diferents grups que havien d'establir-ne el disseny i seleccionar la informació a difondre.

D'altra banda, com ja hem apuntat i com també hem pogut veure en els diferents models de participació analitzats en la primera part de la present investigació, la participació en la vida col·lectiva requereix sovint, i en funció de les dimensions dels grup, de l'establiment d'estructures que facilitin l'organització operativa de les tasques i alhora assegurin la participació democràtica de tots els seus membres. En aquest sentit, instituir la paraula a través de les assemblees pot ser-ne una manera però no l'única. De fet un dels trets que hem pogut destacar en l'etnografia és que la dimensió dialògica de la participació no té un espai, un temps i un lloc estrictament delimitat en la vida dels centres. La presa de decisió sobre l'organització de la vida col·lectiva es va fent sobre la marxa, a mesura que van sorgint les necessitats i en el transcurs del ritme quotidià. En aquest sentit podríem dir que cada dissabte o cada trobada és una assemblea perquè a cada trobada es parla de que es farà, com es farà i qui. Però es parla i es fa alhora. Acció i diàleg són viscuts, sovint, de manera integrada. En el ritme de vida transcorregut als centres es fa difícil trobar compartiments estancs, el temps i el fer adquireixen així una dimensió de globalitat i d'integritat. Es pot fer un taller o un joc i prendre decisions, organitzar-se o regular conflictes alhora.

Tot i que aquest pensem que és un dels trets més significatius i habituals en la vida dels centres, hi ha també situacions més extraordinàries que per la seva magnitud requereixen d'un tractament més acotat i per tant de la necessitat d'establir algun tipus d'estructura més formal que permeti assegurar la bona organització i participació de tothom. Així doncs,

participar en l'elaboració d'un gran projecte en el que intervenen molts membres requerirà establir uns criteris i mecanismes organitzatius que afavoreixin l'operativitat de la feina i la possibilitat de poder-la tirar endavant amb cooperació i eficàcia. Per tant, doncs, i confirmant les dades del qüestionari, la presència d'organismes formals de participació en els centres observats respon més aviat a la necessitat de poder preparar millor les activitats.

Concretament en els centres on s'ha realitzat l'observació es comptava amb els següents òrgans de participació dels nens:

- *Les assemblees del grup o d'unitat*, en el cas dels escoltes: Ens referim als espais formals dedicats especialment a la presa de decisió o l'organització d'aspectes que afectaven a tot el grup. Aquests espais però són poc habituals en la vida dels centres i responen a moments puntuals o extraordinaris. Concretament durant el període en que va durar l'observació només se'n va realitzar una a l'Esplai La Sagrera i que va respondre a una necessitat de revisar i replantejar tot el funcionament del grup. Aquest fet reforça les dades obtingudes en el qüestionari en les que se'ns indica que en un 63% dels centres les assemblees es realitzen de manera esporàdica quan sorgeix la necessitat.

Malgrat tot, entenem que les assemblees eren un espai que, gràcies a la intervenció eficaç dels monitors/caps, permetia assegurar una participació més representativa i justa, entrenar-se en les habilitats dialògiques i l'exercici del consens i alhora permetia també, un nivell d'aprofundiment i d'anàlisi que en situacions més informals, que es vivien travessades per moltes interferències, era difícil de poder abordar.

- *Les reunions de comissions de treball o d'unitat*, en el cas dels escoltes: Com ja hem apuntat anteriorment, malgrat l'assemblea no fos un aspecte molt habitual, als infants se'ls oferia la paraula a cada trobada, ja

sigui mitjançant les converses informals i disteses en les que es discutien aspectes d'organització i preparació de les activitats o mitjançant les reunions de les comissions de treball o d'unitat que acomplien també una funció, bàsicament organitzativa. Tal i com indiquen les dades del qüestionari aquests espais eren els més utilitzats per a poder preparar activitats d'un cert embalum.

Aquests espais, en tant que es centraven en un nivell subgrup al i sovint sense la presència directa dels monitors/caps, permetien un grau més elevat d'autogestió als infants i exercitar-se en l'exercici de la responsabilitat.

• *Les reunions de campanya*: Aquestes reunions, com ja hem indicat en altres ocasions, volien ser un intent d'implicar als infants dels diferents sectors d'edat en l'organització d'aspectes que afectaven a tot el centre.

Entenem que aquestes reunions responien a una voluntat d'instaurar una cultura més democràtica i participativa al centre i que permetés recollir, realment, la veu de tots els infants ajudant-los alhora a entrenar-se en el joc democràtic i en la implicació dels aspectes propis d'una comunitat més àmplia que la del propi grup de referència.

Els diferents espais de participació exposats permetien als nois/es doncs, implicar-se en la participació de diferents nivells: el subgrup al, en les reunions de comissions, el grup al amb les assemblees o reunions informals de tot el grup, i l'institucional amb les reunions de campanya o les assemblees generals d'agrupament que no vam tenir l'oportunitat d'assistir durant la realització de l'observació.

Anem a exposar ara, les conclusions que hem pogut extreure referides a la disposició i funcionament dels diferents dinàmiques de temps lliure que vam determinar en l'esbós del model teòric.

12.2. Els dinamismes de la participació en acció

L'exercici i l'aprenentatge de la participació requereix d'una banda d'unes condicions ambientals i institucionals que acabem d'exposar, i d'altra banda de la disposició d'uns dinamismes a través dels quals es pugui posar en funcionament.

Els dinamismes propis de la participació en el lleure i que ja vam exposar en el capítol 8, no tenen, tal i com han evidenciat les dades del qüestionari, una disposició única sinó que, i sent fidels al mateix terme, interactuen de manera diversa, integrada i creativa, donant lloc a una multiplicitat de combinacions.

El funcionament dels dinamismes vindrà determinat pel context i les circumstàncies institucionals que seran les encarregades de determinar el grau de protagonisme dels nois i els aspectes de màxima incidència.

Des d'aquesta perspectiva entenem que la descripció realitzada en el capítol vuit responia més a un intent d'abstracció teòrica que ens permetés abordar-los de manera més analítica, que no pas a un reflex de la complexitat i riquesa dels mateixos.

En aquest sentit l'aproximació a la realitat viva i quotidiana dels centres, mitjançant el treball etnogràfic, ens ha permès copsar aquesta complexitat i entendre que aquests dinamismes es presenten configurant un tot de vida col·lectiva que gira, sobretot, al voltant dels tres àmbits presentats: les activitats, l'organització de la vida del grup i la vida quotidiana.

Entenem doncs, que els àmbits de la participació són el principal dinamisme a través del qual s'organitzen i s'estructuren la resta, especialment els nivells i els moments. (veure figura 12.1)

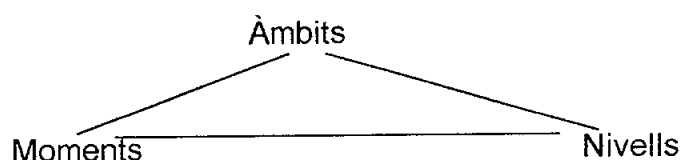

Figura 12.1

D'altra banda entenem també que el tipus de participació més que un dinamisme en si, és una conseqüència de la disposició dels altres dinamismes. El tipus de participació més formal o més informal, respon doncs a una qüestió de "forma", a una manera de presentar, estructurar i instituir o no, els àmbits, nivells i moments.

Un altra conclusió que voldríem destacar és que els diferents dinamismes no són excloents entre sí, insistim en la idea que en la realitat quotidiana sovint es presenten conjuntament entrelaçats, no tenen unes fronteres clarament delimitades sinó que s'envaeixen mútuament. És així com per exemple la preparació d'una activitat de cert embalum, pot portar implícit prendre petites decisions i realitzar fins i tot diverses tasques. Alhora sovint la preparació d'activitats comporta també una certa organització de la vida del grup i d'estructuració de la vida quotidiana.

Malgrat la diversitat i complexitat d'aquests dinamismes, a partir de les dades obtingudes en el qüestionari i l'etnografia, hem pogut observar una sèrie de regularitats que ens permeten entendre quins són els principals àmbits, nivells i moments de participació dels nois/es en la vida del centres i a on es concentra aquesta.

Tal i com podem veure en la representació de les figures 12.2, 12.3 i 12.4, l'àmbit de participació per excel·lència és el de les activitats i sobretot als nivells grupals i subgrupals. Entenem que l'entrenament de la participació en aquests nivells, és necessari per a poder passar,

posteriorment, a nivells més amplis i de coordinació més complexa. Aquest és potser un dels reptes que caldrà anar assumint des dels centres de temps lliure.

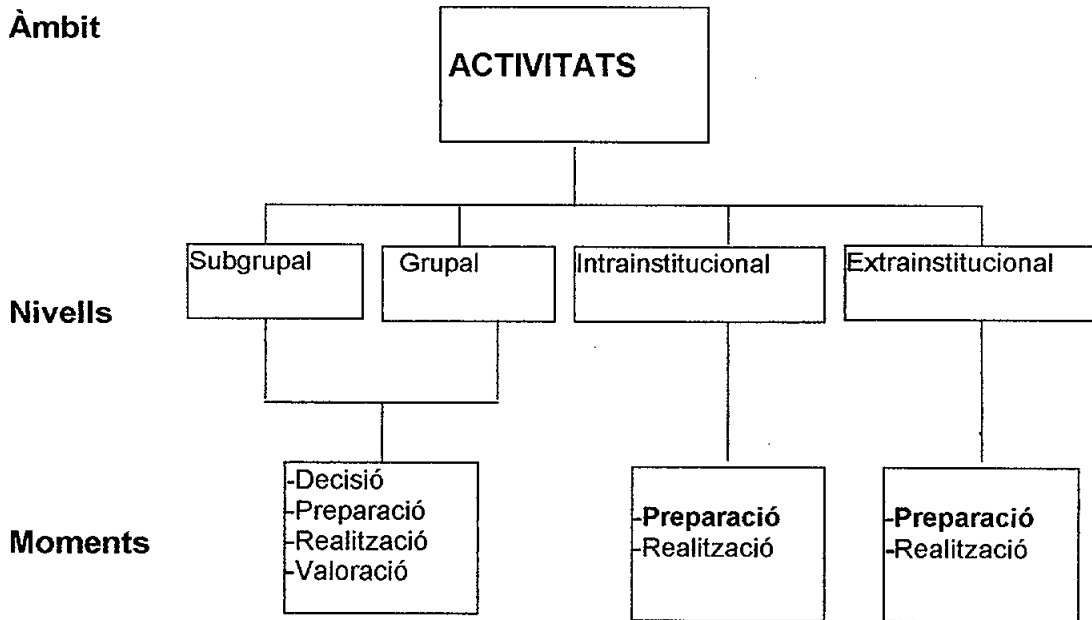

Figura 12.2

Figura 12.3.

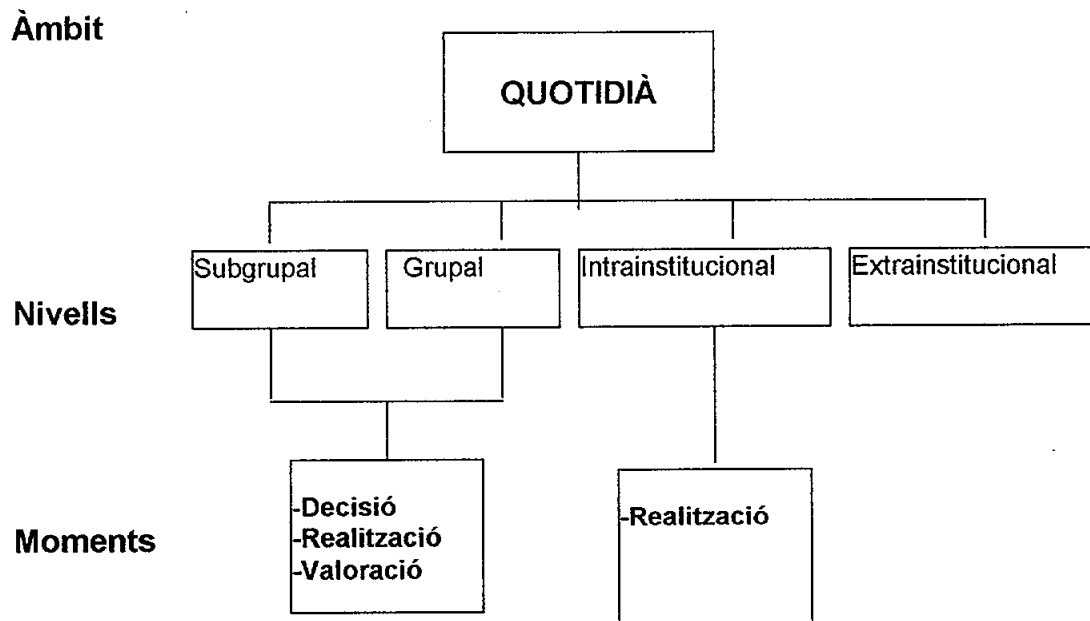

Figura 12.4

La participació dels nois/es en l'organització de la vida del grup i el quotidià en concentra també als nivells grupal i subgrupal i en els moments de la decisió, realització i valoració.

Com podem veure el nivell de menys incidència dels nois/es és l'extrainstitucional seguit de l'intrainstitucional. En aquests nivells els infants només intervenen en la preparació i realització de les activitats i, a nivell institucional, en l'execució dels aspectes organitzatius generals que determina la institució, com per exemple la pertinença a un grup d'edat determinat o l'acompliment de la normativa general del centre, així com l'acompliment d'aquells marcs que regulen la vida quotidiana: horaris, serveis generals, us de l'espai, etc..

Anem ara a comentar algunes conclusions que se'n deriven de la

participació dels nois/es en cadascun d'aquests àmbits.

12.2.1. La participació en les activitats

Les activitats són, certament, l'àmbit de màxima incidència dels nois/es però és una incidència que no parteix de zero sinó que ve en part, determinada per la tradició institucional i per alguns criteris establerts a priori pels monitors tot i que els nois/es gaudeixen d'un ventall força ampli en la delimitació del perfil final de les activitats i en el desenvolupament de les mateixes.

Així doncs, la participació en la presa de decisió acostuma a venir regulada i acotada per l'equip de monitors i serà en la fase de la preparació i la realització on els nois/es adquiriran un paper molt més protagonista.

Respecte a la participació en la valoració de les activitats, hem pogut constatar que aquesta s'acostuma a realitzar de manera molt informal a partir de comentaris realitzats espontàniament pels nois/es en les estones del quotidià, al finalitzar les activitats o durant el procés de realització de les mateixes. Es tracta de comentaris breus com ara *"ha molado eh?"*, *"què passada"*, *"esto es un palo"*, *"yo paso de esto, es un rollo"*, *"ha sido super-guai"*, etc.. que d'alguna manera manifesten el grau de satisfacció i d'interès que els nois han mostrat per l'activitat realitzada. Val a dir doncs, que la valoració de les activitats com un espai formal d'anàlisi i aprofundiment en les mateixes, no s'acostuma a realitzar en els centres.

Malgrat tot, els monitors acostumen a adonar-se de quan convé fer un anàlisi més acurat que permeti evidenciar i analitzar el possible desinterès o disgust que els nois/es manifesten en les activitats dedicant llavors situacions més formals d'anàlisi com, per exemple, una assemblea. Aquestes situacions són però poc habituals i responen a circumstàncies molt concretes.

En el cas de l'agrupament escolta objecte de l'observació, ja hem vist que aquest fet no es tracta de la mateixa manera, ja que la valoració de l'activitat respon a una situació formal i instituïda en el funcionament de cada trobada.

D'altra banda, malgrat les activitats sigui l'àmbit en que els nois/es incideixen més, ja hem pogut veure com no totes ofereixen les mateixes possibilitats de participació als infants.

En aquest sentit, les activitats que responen a projectes, empreses, festivals, vetllades, festes, en definitiva, les activitats que presenten un cert nivell de complexitat i d'embalum i a més a més estan connectades o són fruit de les aportacions fetes pels mateixos nois/es, ofereixen unes possibilitats molt més altes d'implicar als infants en els diferents moments i nivells de la participació i alhora permeten viure la participació com un procés global i permanent i no puntual i esporàdic. En canvi activitats menys complexes com tallers o jocs organitzats, concentren la participació dels nois/es en la realització i no tant en la decisió i preparació, que acostuma a ser més assumida per l'equip de monitors.

Finalment ja hem apuntat en d'altres ocasions que la importància de les activitats al centres radica més aviat en la manera de fer-les, en el com, que no pas en el que s'hi fa. En aquest sentit podem distingir dos aspectes fonamentals. D'una banda el ritme de les activitats i d'altra l'animació i la motivació.

Pel que fa al primer element hem pogut copsar com les activitats acostumen a viure's amb un ritme lent, distès i travessat per la broma i el bon humor. Aquesta lentitud pensem que és realment significativa quan parlem de processos de participació. La participació requereix temps, discutir, organitzar-se, decidir què farem i com ho farem, no es pot fer amb

presses. L'exercici del consens i de l'acord endarrereix el desenvolupament de les activitats però permet fer-les més riques i participatives.

D'altra banda pel que fa a l'ambientació i animació de les activitats, hem pogut copsar que hi ha una sèrie d'aspectes que poden ajudar a propiciar la participació i que tot just passem a comentar:

- *L'ús d'elements simbòlics i fantàstics que permeten als nois/es endinsar-se en el món de l'imaginari* aconseguint una ambientació de l'activitat que estimula la participació. Recordem per exemple la vetllada multicultural o la preparació del joc de rol descrites a l'etnografia.

- *La presentació d'activitats complexes que impliquen un repte per als nois/es*, com per exemple pintar i arranjar la pròpia sala o realitzar algun tipus d'activitat per algú altre. En aquest tipus d'activitats els nois/es han de posar en joc i demostrar les seves habilitats i destreses i alhora estimulen l'ajuda mútua i la col·laboració per tal de coordinar esforços i aconseguir millors resultats.

- *La realització d'activitats amb sentit i utilitat social.* La participació en aquest tipus d'activitats, com la xocolata per a tota la gent del barri, posa un sostre elevat de responsabilitat que ajuda als nois a esforçar-se i superar-se.

12.2.2. La participació en l'organització de la vida del grup.

Tal i com hem representat en el quadre 12.2., la implicació dels nois/es en els aspectes d'organització de la vida del grup, es centra en els nivells subgrupals i grupals i concretament en la decisió, realització i valoració ja que les qüestions organitzatives no es preparen, en tot cas es decideixen i s'executen.

Hem pogut observar que els centres utilitzen mecanismes més formals per a realitzar la valoració dels aspectes d'organització, com l'ús de les llibretes o l'assemblea, ja que els és més difícil captar el grau de satisfacció dels nois/es perquè aquests no ho acostumen a formular tant espontàniament com en el cas de les activitats.

Pel que fa a la implicació dels nois/es en aspectes d'organització general de la vida del centre, hem de dir que és realment molt minsa i es redueix a l'acompliment dels criteris i marcs normatius i organitzatius establerts per l'equip de monitors, i a nivell extrainstitucional la implicació dels infants és pràcticament inexistent. En aquests darrers nivells hi ha doncs, molt pocs òrgans que assegurin la representativitat dels infants malgrat a l'Esplai on es va efectuar l'observació es contemplava aquesta possibilitat mitjançant les reunions de campanya, ja hem comentat que es tractava encara d'una experiència pilot i molt embrionària en la vida del centre.

La participació dels nois/es en l'organització de la vida del grup es pot concretar en diferents aspectes. Bàsicament hem pogut observar que es participa en la distribució de càrrecs i responsabilitats més o menys fixes en la vida del grup; en la distribució dels subgrups per a realitzar determinades activitats o responsabilitats i finalment en la regulació dels conflictes.

La participació en l'establiment de les normes és un aspecte que no hem pogut copsar en l'observació. De fet, hem pogut evidenciar que, pel clima de relacions estretes que es viuen als centres, les normes bàsiques de convivència no fa falta explicitar-les ni discutir-les gaire, es donen per suposades i formen ja part del repertori conductual habitual dels seus membres i si en algun moment algú les transgredeix, és el mateix grup qui, de manera espontània, mira de regular-ho.

La participació dels nois/es en els aspectes organitzatius es pot viure de manera informal i espontània, a partir de la lliure implicació dels seus membres en diferents tasques i responsabilitats, així ho hem vist pel que fa a l'assumpció del servei d'ordre i neteja en acabar les activitats, o la distribució en grups reduïts per a realitzar alguna activitat determinada; però en d'altres ocasions, que requeriran d'una implicació més estable i fixa, i sobretot a mesura que les dimensions del grup augmenten, es farà necessari formalitzar determinades estructures d'organització i participació que assegurin la justa implicació de tothom, com el cas dels equips de tasques, les reunions de les patrulles o els representants i portaveus dels grups.

12.2.3. La participació en el quotidià

Tal i com hem pogut veure, la vida quotidiana és l'àmbit privilegiat per a l'establiment del clima de relacions càlides i estretes descrites anteriorment. Es també l'àmbit per a la realització d'activitats més autotèliques per als nois/es, les més lliurement escollides i per tant on podran intervenir molt més en la presa de decisió del que es farà i viurà durant aquestes estones. Les accions i les activitats que es realitzaran durant les estones del quotidià són les que respondran més directament als seus interessos, com conversar distesament o jugar, o les conductes ja automatitzades i interioritzades que formaran part del repertori d'hàbits de cada noi/a: aixecar-se, netejar-se, menjar, endreçar, dormir... Es tracta doncs de situacions que no requereixen de preparació sinó que són fruit del comportament autònom i espontani de cada noi/a. Malgrat tot, i sobretot tenint en compte les grans possibilitats educatives que poden oferir en quant al treball de valors i actituds, alguna d'aquestes situacions pot quedar més o menys instituïda en la vida dels centres com per exemple els bons dies i bones nits, els àpats comunitaris o la realització dels serveis d'ordre i neteja, però aquesta institucionalització vindrà establerta sobretot per l'equip de monitors.

Així doncs, i tal i com hem representat en la figura 12.4, en l'àmbit del quotidià els nois/es incidiran sobretot en els moments de la decisió, realització i valoració d'aquestes estones als nivells subgrupals i grupals i acomplint els criteris generals que regularan la vida quotidiana de tot el centre (horaris, serveis generals...).

Pel que fa als nivells grupals i subgrupals volem ressaltar que la participació dels noi/es en aquest àmbit no es concentra únicament decidint què faran en aquestes estones sinó que també incideixen en l'establiment d'aquests marcs i en el desenvolupament del ritme diari. D'aquesta manera són els mateixos nois/es els que sovint marquen el ritme de desenvolupament de cada trobada i el temps destinat a cada activitat expressant directa o indirectament als seus monitors/caps la necessitat de canviar de ritme o activitat incidint alhora en la valoració d'aquestes estones.

Finalment insistir en que el quotidià serà un dels àmbits privilegiats per a la participació espontània i natural de la valoració tant de les activitats com de la vida del grup.

12.3. El procés d'aprenentatge de la participació

Hem vist fins al moment les conclusions que hem pogut extreure respecte a les condicions prèvies de la participació així com respecte a la disposició dels dinamismes a partir dels quals es pot anar canalitzant.

Però en el model de participació que hem anat dibuixant hem afirmat que aquesta és un procés d'aprenentatge que no es realitza en solitari sinó amb l'ajuda i la guia d'iguals i adults més experts que mostren i estructuren aquest procés transferint responsabilitats amb l'objectiu d'aconseguir comportaments més autònoms. D'altra banda aquest procés d'aprenentatge vindrà mediatitzat per un determinat context i pràctiques culturals i

institucionals que l'orientaran i en donaran unes possibilitats determinades.

Ja hem pogut mostrar, a tal efecte, com la història i la tradició concreta de cada centre i moviment oferiria unes possibilitats diverses en la disposició dels diferents dinamismes de la participació.

Tal i com apuntàvem en la revisió teòrica, la participació no és quelcom que sorgeixi espontàniament en una edat determinada sinó que caldrà intervenir-hi eficaçment per tal d'afavorir-la i potenciar-la. En aquest sentit, el treball etnogràfic ens ha permès exemplificar, mostrar i entendre com la participació es viu com un procés gradual ascendent que s'encamina cada cop més cap a quotes més elevades d'autonomia. (veure figura 12.5)

L'origen d'aquest procés s'inicia quan s'ofereix als nois/es la possibilitat de participar en algun aspecte que els suposa un repte a superar i per tant no n'estan habituats. La superació d'aquest repte requerirà de la guia i l'orientació d'algú més expert que mitjançant processos de participació guiada anirà transferint responsabilitats. Però per a que els nois/es puguin anar interioritzant aquest procés i familiaritzant-se amb ell, en caldrà un entrenament quotidià, un entrenament on la figura de l'adult i dels més experts es farà necessària per tal, justament, de reforçar el procés i aconseguir-ne una òptima integració. Entenem però que en aquest entrenament cooperatiu entre experts i novells, el paper dels primers ha de consistir en el traspàs de responsabilitats als segons de manera que la seva presència sigui cada cop menys necessària i els novells puguin arribar a adquirir així un bon nivell d'autogestió.

El procés d'aprenentatge de la participació

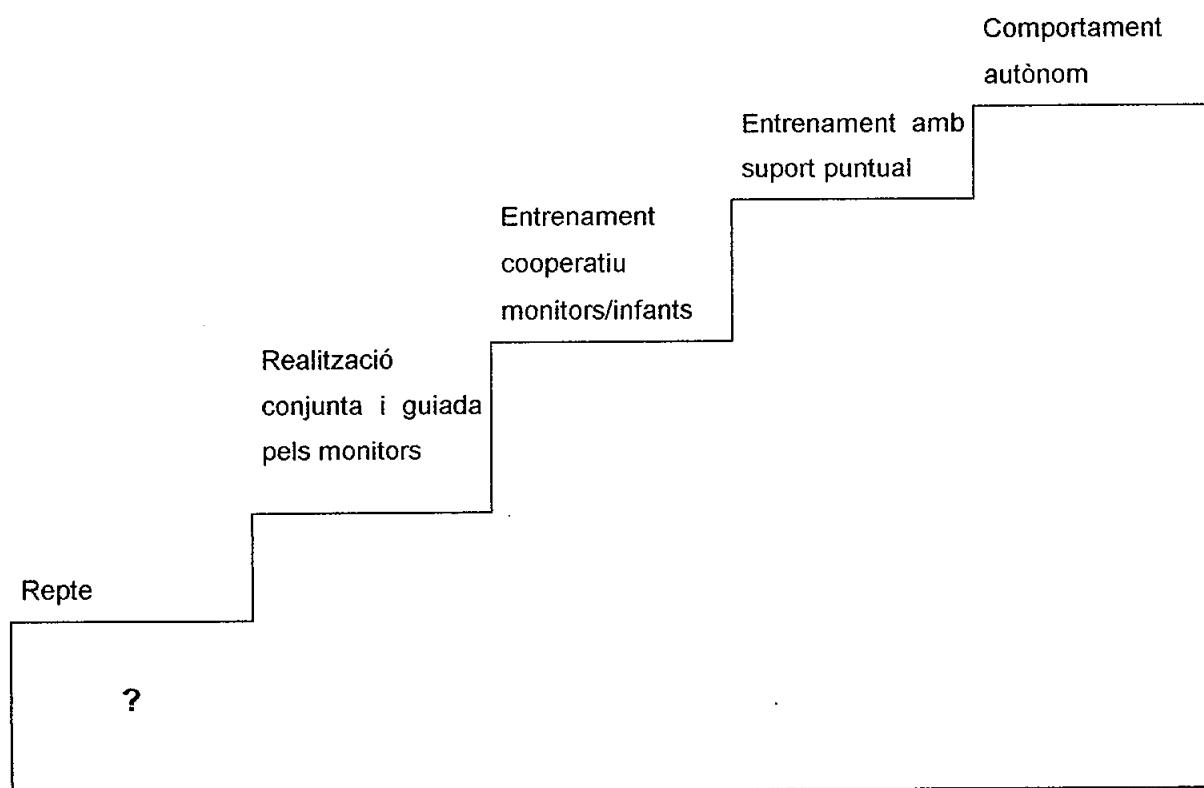

Figura 12.5

Alhora aquest procés ascendent ha de suposar la possibilitat d'anar oferint reptes cada cop més complexos als nois/es que els ajudin a anar-se implicant en nivells i moments cada cop més complexos de participació.

Els processos de participació guiada seran doncs, un pas previ i necessari per tal que el comportament autònom es pugui assolir.

En l'etnografia hem pogut veure com en algunes situacions el grup de nois/es de l'esplai no acabaven de sortir-se'n sols i gràcies a la participació guiada dels seus monitors aconseguien tirar endavant les situacions.

En canvi els nois/es de l'Agrupament, tot i ser d'edats més petites, es trobaven en un altre moment d'aquest procés, ja que al entrenar-se conjuntament des d'edats molt petites en l'exercici de la participació, la guia dels adults responia a moments més puntuals i presentaven així un

comportament més autònom, sobretot pel que fa a l'organització i preparació d'activitats.

Pel que fa a aquest procés de participació, hem pogut copsar que aquesta, en la vida dels centres, es realitza mitjançant la implicació activa dels monitors/caps en els diferents àmbits de la participació, una implicació en la que els caps/monitors:

- *Ofereixen informació del que es farà, el procés a seguir i el sentit de l'activitat.*
- *Estructuren les activitats subdividint-les en diferents tasques i establint-ne els passos per executar-les.*
- *Exemplifiquen les conductes esperades pels nois/es, mostrant els processos a seguir i les tasques a fer.*
- *Motiven als nois/es a l'activitat oferint-los suport emocional davant la resolució de tasques que poden resultar complexes i reforcen positivament els comportaments desitjables*
- *Estableixen criteris per a la presa de decisió, preparació, realització i valoració.*
- *Ofereixen propostes i alternatives adequades al nivell i interessos dels nois/es.*
- *Transfereixen responsabilitats, atribuint tasques prèviament exemplificades per ells mateixos.*
- *Estimulen l'ajuda mútua atribuint responsabilitats als més experts respecte als més novells.*

- *Ofereixen recursos materials per a l'organització*

El model doncs, de participació que oferim i que hem pogut copsar en la vida dels centres, es fonamenta en una relació asimètrica que parteix de les diferències de capacitat i destreses entre els infants i els seus caps/monitors o companys més experts i on la presència i la intervenció d'aquests serà clau per a que l'aprenentatge de la participació es pugui assolir i aconseguixi dotar de més autonomia als seus membres.

12.4. Perspectives i reptes

El desenvolupament d'aquesta recerca ens ha permès assolir la finalitat que ens havíem proposat però alhora se'ns han despertat nous interrogants i reptes a assumir.

Pensem que la realitat educativa dels centres de temps lliure, malgrat la seva llarga tradició, és encara un camp molt inexplorat en el que s'obren, doncs, uns portes molt àmplies a la investigació i la recerca. Pensem que la importància d'aquestes institucions, que es presenten actualment com a tercer sector educatiu, la qualitat educativa que ofereixen, i la seva contribució en el camp de l'educació en valors i la participació dels infants, requereix d'un urgent i just reconeixement que afavoreixi i estimuli la recerca a fi de poder contribuir a la millora de la qualitat global educativa dels nostres infants.

Dèiem abans que aquesta recerca ens ha plantejat nous reptes i interrogants dels que en volem destacar els següents.

-En primer lloc pensem que els centres de temps lliure esdevenen un marc privilegiat per a l'aprenentatge de la convivència i la participació,

sobretot pel que fa a la participació en els grups d'iguals, però la incidència dels infants en la pròpia institució i en la vida social, és encara molt minsa. A tal efecte ens sembla un repte important a assumir, investigar els mecanismes i processos necessaris que permetin als infants fer el pas del nivell grupal a nivells més amplis i extensos de participació.

-En segon lloc, hem pogut constatar com la participació és un procés que requereix d'un aprenentatge guiat, d'un aprenentatge que caldrà iniciar el més aviat possible. En aquest sentit, malgrat hem centrat la recerca en l'edat dels 12/14 anys, pensem que seria interessant obrir noves línies d'investigació que ens permetessin determinar de quina manera es pot anar realitzant i estimulando aquest aprenentatge des d'edats més petites, podent-se establir així un programa pedagògic evolutiu de la participació en els centres de temps lliure.

-En tercer lloc soc conscient que el model de participació que hem ofert respon a una realitat institucional determinada, difícilment a d'altres contextos educatius, malgrat tot, i tenint en compte les actuals preocupacions en la construcció de ciutats educatives, pensem que és també urgent explorar de quina manera es poden establir vies de col·laboració més estreta amb d'altres sectors educatius, especialment la família i l'escola, que ajudin també a enriquir i estimular la participació dels infants en els mateixos.

-Finalment, i per acabar, ens hagués agradat poder incloure en aquesta recerca un apartat dedicat a la participació dels infants en el context de les colònies i campaments d'estiu, entenent que són entorns on l'autonomia i la participació dels infants es pot treballar de manera molt més intensa i plena però, degut a les circumstàncies personals familiars, això no ha estat possible. Ens ha quedat però el repte i les ganes d'aprofundir-hi, un repte i unes ganes que procurarem mantenir obertes i a l'espera de noves possibilitats.

13. BIBLIOGRAFIA

AA.DD.

"Las colonias de vacaciones", en
Revista de Documentación Social
nº 11-12, 1960

AA.DD.

"Entorno a la educación del adolescente en el Tiempo Libre". en
Monitor-Educador
nº 2-3. Julio-October 1981. P. 3-29.

AA.DD.

Diccionario de las Ciencias de la educación.
Madrid, Santillana, 1983.

AA.DD.

"Tiempo libre: tiempo para educar". en
Revista documentación social
nº 55, Madrid, Caritas Española, 1984

AA.DD.

Ponències. Jornades catalanes d'educació en el temps lliure.
Barcelona, Servei de Cultura Popular, 1985.

AA.DD.

Animar un centre d'esplai. Elements i eines per a una intervenció en el temps lliure dels nens i nenes.
Barcelona, IMAE, 1985.

AA.DD.

Catalunya. Europa. Una mirada pedagògica. Montessori, Decroly, Piaget, Freinet. Barcelona, Eumo, 1987.

AA.DD.

Activitats de vacances d'estiu. Informes d'inspecció.
Barcelona, Escola Mirall, 1987.

AA.DD.

"Animación sociocultural: Modelos de intervención" en
Revista Documentación social
nº 70, Madrid, Cáritas Española, 1988.

AA.DD.

Procesos Socioculturales y participación.
Madrid, Editorial popular, 1989

AA.DD.

Educar en l'Esplai, educar actituds.
Alella, Pleniluni, 1991.

AA.DD.

Iniciativas sociales en educación informal.

Madrid, Rialp, 1991.

AA.DD.

Organizaciones infantiles y juveniles de tiempo libre.

Madrid, Narcea, 1994

AA.DD.

Programa para enseñar a tomar decisiones

Barcelona, Laertes, 1994.

AA.DD.

Actes del col.loqui Universitari Artur Martorell, educador del nostre temps.

Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.

AA.DD.

Diccionario de Sociología.

Barcelona, Larousse Planeta, 1995.

AA.DD.

Manual del encuestador.

Barcelona, Ariel, 1996.

AA.DD.

Hacia una sociedad participativa y solidaria

Lugo, FEETLC, 1996.

AA.DD.: "Manual de uso" en

Cuadernos de Pedagogia

nº 251, Octubre 1996. p. 60-68

AA.DD.

"Participación y sentimiento de pertenencia en comunidades urbanas", en

Revista de Treball Social

nº 141, 1996, pp. 32-45

ABELLA, A. (1994):

"La participació ciutadana: un camí a mig fer", en

Revista de Treball Social

nº 134, 1994, pp. 24-28

AJUNTAMENT DE BARCELONA.

L'obra de colònies escolars, banys de mar i semicolònies per als alumnes de les escoles de Barcelona. 1906-1931.

Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1932

AJUNTAMENT DE BARCELONA

La vida espiritual a Vilamar.

Barcelona, Ajuntament de Barcelona. Comissió de Cultura, Juliol 1932.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Colònies escolars.

Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1933

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Acampades. Assaig amb nois de les colònies escolars. Aspectes socials i educatius.

Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1936.

AJUNTAMENT DE BARCELONA:

Per una ciutat compromesa amb l'educació.

Barcelona, Ajuntament de Barcelona/Institut d'educació,

Actes al Congrés Projecte Educatiu de Ciutat. L'educació és la Clau. 7,8,9 i 10 d' abril de 1999.

ALBERONI, F. I VECA, S.

L'altruisme i la moral.

Barcelona, Edicions 62, 1990.

ANDER-EGG, E.

Hacia una pedagogia autogestionaria

Buenos Aires, El Cid, 1979.

ANGUERA, M.T.

Metodologia de la observación en las ciencias humanas.

Madrid, Catedra, 1992.

ARENDT, H.

La crisi de la cultura.

Barcelona, Pòrtic, 1989

ARMENGOL, C.

Els mitjants educatius a l'Esplai.

Barcelona, Document intern multicopiat de l'Escola de l'Esplai de Barcelona, 1986

ARMENGOL, C.

Las colonias de vacaciones en Catalunya y su pedagogia: de su nacimiento a la posguerra.

Barcelona, Apunts fotocopiats per als cursos de Directors de l'Escola de l'Esplai de Barcelona, 1990

ARMENGOL,C.; BURGUET,M.; GALCERAN,M.M.

L'oci. Un temps, una activitat, una actitud.

Barcelona, Eumo, Col.lecció Senderi, nº 1, 1993

ARMENGOL,C.; FERNÁNDEZ,J.

Iniciar un centre d'esplai

Barcelona, Claret, 1995.

AUBERNI,S.; FRANCH,J.

Elements de reflexió per a un replantejament psico-socio-pedagògic del lleure.

Barcelona, Universitat de Barcelona, Tesi de Llicenciatura.

BADEN-POWELL,R.

Guía del jefe de tropa.

Buenos Aires, Scout Interamericana, 1967

BADEN-POWELL ,R.

Escultismo para muchachos.

Barcelona, Scout interamericana, 1976

BADEN-POWELL,R.

Manual de Lobatos.

México, Innovación, 1977

BAÑON,R.

"Líneas para una acción educativa en el Tiempo Libre". en

Monitor Educador

nº 5. Gener-Febrer 1982, p. 36-41

BARQUES,M.

Diari d'un monitor de colònies. Reflexions sobre l'educació a pròposit de l'esplai.

Barcelona, SCV i Colònies de Vacances de Sabadell, 1978.

BATLLE,R.

"Els esplais, espais d'aprenentatge de la participació", a

Infants i drets civils a les ciutats.

Resum de les jornades realitzades a Barcelona el 12 i 13 de Novembre de 1998. Ajuntament de Barcelona, Regidoria de Drets Civils, 1999

BATLLE,R.; FERNÁNDEZ,J.; MATARÍN,M.

Entre tots. Programa pedagògic per a la participació.

Barcelona, Centre d'estudis de l'Esplai, 1997.

BERICAT,E.

La integración de los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social.

Barcelona, Ariel, 1998.

BERTOLINI,P.

Educació i escoltisme.

Barcelona, E.L.E., 1968

BOSCH,C.

"La participació dels alumnes i la democràcia escolar", en

Revista de treball social.

nº 143, Setembre, 1996.

CALVO, A.

"Animación sociocultural en la infancia. La educación en el tiempo libre", en
TRILLA,J. (Coord.)

Animación sociocultural.

Barcelona, Ariel, 1997, p. 211-221

CAMPOS,J.M^a.

"Educar para la participación". en

Monitor Educador.

nº 54. 2º trimestre de 1995. P. 3-7

CARRASCOS,S.

Els moviments juvenils d'Acció Catòlica a Catalunya.

Barcelona, Diputació de Barcelona, 1987.

CARRETERO,M. (1986):

"La concepción del desarrollo", en

Cuadernos de Pedagogia.

Número monogràfic, "Vygotski para maestros"

nº 141, Octubre, 1986, pp. 12-15

CASAS,F.

"La participació social dels infants,a

Infants i drets civils a les ciutats.

Resum de les jornades realitzades a Barcelona el 12 i 13 de Novembre de
1998. Ajuntament de Barcelona, Regidoria de Drets Civils, 1999.

CASAS,F.

*Los derechos de los niños y su calidad de vida: resultados conceptuales y
prácticos.*

Conferencia Mundial de Calidad de Vida. Document fotocopiats

Oslo, Agost 22-25, 1996.

CONSELL DE LA JOVENTUT DE BARCELONA.
Per unes veritables polítiques de joventut.
Barcelona, Consell de la Joventut de Barcelona, 1999.

COLOM,A. (Coord.)
Teorías e instituciones contemporáneas de la educación.
Barcelona, Ariel, 1997.

COMÍN, T
"Des dels agrupaments es pot treballar per tal que la democràcia vagi molt més enllà", a
Correu de Llúria.
nº 38, Barcelona, 1998, p. 14-16

COMÍN,T.
Els canvis són possibles.
Barcelona, Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya, Col·lecció Parlem-ne, nº 3, 1998.

COORDINACIÓ CATALANA DE COLONIES, CASALS I CLUBS D'ESPLAI
Les colònies a Catalunya: realitat i prospectiva. Document d'estudi.
Barcelona, Document intern multicopiat de C.C.C.C.C.E., 1975.

CUENCA,M.
Educación para el ocio. Actividades escolares.
Madrid, Cincel, 1984.

CUENCA,M.
Temas de Pedagogía del Ocio.
Bilbao, Universidad de Deusto, 1995.

DIAZ,C.
Vocabulario de formación social.
Valencia, EDIM, 1995.

DIAZ-AGUADO,M^a.J. I MEDRANO,C.
Educación y razonamiento moral.
Bilbao, Mensajero, 1994.

DEL RINCÓN,D.; ARNAL, J LATORRE,A.; SANS,A.
Técnicas de investigación en ciencias sociales.
Madrid, Dykinson, 1995.

DEL RIO,P (1986):
"Una sinfonía inacabada", en
Cuadernos de Pedagogia
Número monogràfic, "Vygotski para maestros".
nº 141, Octubre, 1986, pp. 8-10

DEL VALLE,A.
Makarenko, Rogers, Likert: tres modelos de participación.
Valencia, Prolimbo, 1988.

DORSCH,F.
Diccionario de psicología.
Barcelona, Herder, 1994.

DUNCAN,M.
Diccionario de Sociología.
Barcelona, Grijalbo, 1983.

DURKHEIM,E.
La educación moral.
Buenos Aires, Losada, 1947.

EDITORIAL de,
Estris
nº 103,November-Desembre, 1998

ESCOLTES CATALANS
Dossier Verd.
Barcelona, Escoltes Catalans, 1991.

ESCOLTES CATALANS
Mètode General.
Document intern multicopiat nº 4 d'Escoltes Catalans, Barcelona, Novembre
de 1999.

ESCOLTES CATALANS
El compromís.
Document intern multicopiat nº 9 d'Escoltes Catalans, Barcelona, Novembre
de 1999

ESCOLTES CATALANS
Mètode Follets
Document intern multicopiat nº 5 d'Escoltes Catalans, Barcelona, Novembre
de 1999.

ESCOLTES CATALANS

Mètode llops

Document intern nº 6 multicopiat d'Escoltes Catalans, Barcelona, Novembre de 1999.

ESCOLTES CATALANS

Mètode Raiers

Document intern multicopiat nº 7 d'Escoltes Catalans, Barcelona, Novembre de 1999.

ESCOLTES CATALANS

Mètode Pioners

Document intern multicopiat nº 8 d'Escoltes Catalans, Barcelona, Novembre de 1999.

ESTEBAN,C.

La animación del grupo pequeño.

Madrid, Editorial CCS, 1996.

FERMOSO,P.

Teoría de la educación.

Barcelona, Ceac, 1982.

FERRIERE,A.

La escuela Activa.

Barcelona, Herder, 1982

FERRATER ,J.

Diccionario de filosofía abreviado.

Barcelona, Hispano Americana, 1980.

FERRATER,J.

Diccionario de filosofía. Nueva edición revisada, aumentada y actualizada por el profesor Josep Mª Terricabras.

Barcelona, Ariel, 1994

FERRER,F.

La escuela moderna.

Barcelona, Tusquets, 1976

FIBLA,P.

Educació i valors.

Vic, Eumo, 1995.

FOULQUIÉ,P.

Diccionario de Pedagogía.

Barcelona, Oikos-tau, 1976

FRANCH,J.

Clubs d'esplai per a infants i adolescents. El cicle de l'any.
Barcelona, Hogar del libro/SCV, 1969.

FRANCH,J.

L'autogestió a l'escola
Barcelona, Nova Terra, 1972.

FRANCH,J. I MARTINELL,A.

L'animació de grups d'esplai i de vacances. Fer de monitor
Barcelona, Laia, 1984.

FRANCH,J.

El lleure com a projecte.
Barcelona, Generalitat de Catalunya/Direcció General de Joventut, 1985

FRANCH,J.; PÊLACH,J.

Construir un projecte d'escola
Vic, Eumo, 1986.

FREINET,C.

La educación moral y cívica.
Barcelona, Laia, 1975.

FREIRE.P.

La educación como práctica de la libertad.
Madrid, S.XXI., 1984.

FREIRE.P.

Pedagogia del oprimido.
Madrid, S.XXI., 1988.

FREIRE.P.

Pedagogia de la autonomia.
Madrid, SXXI., 1997.

GALÍ,A. I HERRERA,A.

Activitat i llibertat en educació.
Barcelona, El Tremp, Quaderns d'escola, 1979.

GALI,A. (1978-1985):

Història de les institucions i del moviment cultural de Catalunya 1900-1936.
Barcelona, Fundació Alexandre Galí, XX volums, 1978-1985.

GARCIA VELLIDO, J.

"Participación popular y lucha de clases en el planteamiento urbanístico", en
C.A.U
nº 5i, Madrid, 1978

GELABERT, A

Acampades. Assaig de les colònies escolars. Aspectes social i educatiu.
Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Comissió de Cultura, Juny 1935.

GIRALT, P.J.; COSCULLUELA, C.

La participació dels pares en el centre d'esplai.
Barcelona, MCEC, Document de règim intern, 1991.

GIRALT, P.J

"Cal que l'esplai tingui més incidència social", a
Estris
nº 94, Agost/setembre 1997.

GIRALT, P.J

"Educació en el lleure. On som? On anem?", a
Estris.
nº 100, Juny/Juliol 1998.

GOETZ, J.P.; LECOMPTE, M.D.

Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa.
Madrid, Morata, 1988.

GOMEZ, C.

"El monitor, una experiencia de ser joven". en
Monitor-Educador
nº33. Segona època. Julio-Setiembre 1985. p. 3-9

GONZALEZ, P.

"Ventajas e inconvenientes de la participación en los grupos", en
Revista de Treball Social
nº 133, 1994.

GUIOT, J.M.

Organizaciones sociales y comportamientos.
Barcelona, Herder, 1985

HART, R.

Childrens Participation.
London, UNICEF/Earthscan Publication, 1992.

HART,R.

La participación de los niños: de la participación simbólica a la participación auténtica.

Colombia, Gente Nueva, 1993.

HART,R.

“La gestió de les ciutats tenint en compte els infants”, a *Infants i drets civils a les ciutats.*

Resum de les jornades realitzades a Barcelona el 12 i 13 de Novembre de 1998. Ajuntament de Barcelona, Regidoria de Drets Civils, 1999.

HERMEL,P.

La gestión participativa.

Barcelona, Gestión 2000, 1990.

HERSH,R.; REIMER,J.; PAOLITTO,D.

El crecimiento moral, de Piaget a Kohlberg.

Madrid, Narcea, 1984.

HOUSSAYE,J. (Coord.)

Quinze pedagogs. La seva influència avuí.

Barcelona, Proa/UOC, 1995.

HUERTAS,J.A.

Motivación. Querer aprender.

Buenos Aires, Aique, 1997.

JORDAN,J.A. & SANTOLARIA, F.F.

La educación moral hoy. Cuestiones y perspectivas.

Barcelona, PPU, 1987.

KOLBERG,L.

Psicología del desarrollo moral.

Bilbao, Desclée de Brouwer, 1992.

KOHLBERG,L.; POWER,F.C. I HIGGINS,A.

La educación moral según Lawrence Kohlberg.

Barcelona, Gedisa, 1997.

LACASA,P.

Familias y escuelas.

Madrid, Aprendizaje Visor, 1997.

LIMA,B

Exploración teórica de la participación.

Buenos Aires, Humanitas, 1988.

LOBROT,M.
Pedagogia institucional.
Buenos Aires, Humanitas, 1966.

LODI,M.
El país errado.
Barcelona, Laia, 1970.

LÚRIA.A.R.; LEONTIEV, A.N; VYGOTSKY, L.S.
Psicologia y pedagogia.
Madrid, Akal, 1986.

LLANSÓ,J.
"Resposta a la qüestió "creieu que el món associatiu pot enfortir la democràcia?", a
El Correu de Llúria
nº, 7, Barcelona, 1995, p. 17-18

MAKARENKO,A.
Poema pedagógico.
Barcelona, Planeta, 1986.

MAKARENKO,A.
Banderas en las torres.
Barcelona, Planeta, 1977.

MAKARENKO,A.
Conferencias sobre educación infantil.
Buenos Aires, Ciencias del hombre, 1976.

MANENT,A.; SAMPER,G.
Mossèn Antoni Batlle. Miscel.lània d'homenatge.
Barcelona, Publicacions de l'abadia de Montserrat, 1992.

MARCHIONI,M.
Planificación social y organización de la comunidad,
Madrid, Popular, 1989.

MARINA,J.A.
El laberinto sentimental.
Barcelona, Anagrama, 1998.

MARRERO,F.
"Educar para la participación", en
Diálogo.
nº 129, 1984.

MARTÍNEZ, J.B.:
"La participación democrática, piel de cordero de la domesticación.", en
Cuadernos de Pedagogía.
nº 214,

MARTORELL, A.
"Artur Martorell parla de les seves colònies Vilamar i Turissa", a
Estris,
fitxa 76/7, 1976.

MARTORELL, A.; VERGÉS, P.
Colònies escolars de l'ajuntament de Barcelona.
Barcelona, Edicions de Mall, col.lecció El Tremp nº 8, 1979.

MATEUS, A.
"Comunicación y participación en las asociaciones juveniles". en
Monitor-Educador
nº 48. Octubre-Novembre-Deseembre 1993. P. 27-29.

MERCER, N.
La construcción guiada del conocimiento.
Barcelona, Paidós, 1997.

MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI
Estatuts.
Barcelona, MEGST, 1987.

MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI:
L'agrupament
Barcelona, Pleniluni, 1990

MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI
Formació d'especialització en el mètode.
Barcelona, MEGST, document multicopiat, 1998.

MIRANDA, M.
"Una pedagogia de l'esplai", a
Estris suplement.
Nº 96, Octubre-novembre, 1997.

MOLINA, L.
Participar en contextos de aprendizaje y desarrollo.
Barcelona, Paidós, 1997.

MONÉS, J.
Diccionari abreujat d'educació.
Barcelona, Graó, Col.lecció Guix., 1987.

MONÉS, J.

L'escola a Catalunya sota el franquisme.
Barcelona, Rosa Sensat, Edicions 62., 1981.

MONITOR EDUCADOR

"La participación", a
Revista Monitor Educador,
Número monogràfic, "la participación"
nº 54, 1995.

MONTLLÓ, J.

"40 anys de moviment i servei als infants: L'educació en el lleure des de les colònies als Clubs d'Esplai", a
Estris.
Quadern nº 15, Febrer-Març, 1997.

MOVIMENT DE CENTRES D'ESPLAIS CRISTIANS

Experiències de Pedagogia Social.
Barcelona, Fundació de Cultura Popular., Col·lecció Taleia nº 25, 1992.

MOVIMENT DE CENTRES I ESPLAIS CRISTIANS

Imagin...acció. Campanya 1998-2000.
Barcelona, Fundació Pere Tarres, 1998.

MUÑOZ, C.

"Los derechos de la infancia y la participación y asociacionismo infantil", en
Encuentros de Intercambio sobre Participación Infantil.
Madrid, Consejo de la juventud de España, 1998.

NAVARRO, S.

"Nosotros participamos; primera persona del plural", en
Revista de Treball Social
nº 134, 1994.

NEILL, A. S.

Summerhill.
Madrid, FCE, 1963.

OLIVERAS, A.; MIRANDA, M.; SERRAMONA, A.

Colònies i esplais cristians, moviments eclesials de joventut, per a una lectura integradora.
Barcelona, Centre d'Estudis Pastoralis i Coordinació Catalana, 1983.

OLIVERAS, A.

La federació de Joves Cristians de Catalunya.
Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1989.

ORGANITZACIÓ MUNCIAL DEL MOVIMENT ESCOLTA
Senzillament escoltisme.
Barcelona, MEGST, 1997.

PALACIOS, J.
La cuestión escolar.
Barcelona, Laia, 1978.

PALAU, J.; VILLAESCUSA, B.; PUJOL, V.
Scouts. El desafío de la aventura.
Barcelona, Movimiento Scout Catolico, 1989.

PAYA, M.
Educación en valores para una sociedad abierta y plural: Aproximación conceptual.
Bilbao, Declée De Brouwer, 1997.

PEDRO, F.
Rasos de Peguera. Les colònies a Catalunya 1893-1975.
Barcelona, Edebé, 1983.

PEGUERO, S.; CLOT, P.
Participació", a
Guix
nº 220, Febrer, 1996.

PEÑAFIEL, J.
"El quotidià i l'educador n el temps lliure", a
Estris
nº 34,

PÉREZ DE CUELLAR, J.
La nostra diversitat creativa.
Barcelona, Centre Unesco de Catalunya, 1997.

PETERS, R.S.
Desarrollo moral y educación moral.
México, Fondo de Cultura Económica, 1984.

PIAGET, J.
A dónde va la educación.
Barcelona, Teide, 1974.

PIAGET, J.
El criterio moral en el niño.
Barcelona, Martínez Roca, 1984.

PRELLERO, J.M.; RUÍZ, R.

El programa Scout.

Madrid, Movimiento Scout Católico. 1993.

PUIG, E.

"Las colonias de vacaciones en Catalunya. Apuntes históricos", en

Cuadernos de Pedagogía

nº 7-8, 1975.

PUIG, E.

"Vers una història de les colònies: qui feia colònies abans de la guerra civil?", a *Estris*

fitxa 76/24, 1976.

PUIG, J.Mª; TRILLA, J.

Pedagogia de l'oci

Barcelona, CEAC, 1985

PUIG, J.Mª.

Teoría de la educación.

Barcelona, PPU, 1986.

PUIG, J.Mª I MARTINEZ, M.

Educación moral y democracia.

Barcelona, Laertes, 1989.

PUIG, J.Mª

La construcción de la personalidad moral.

Barcelona, Paidós, 1996.

PUIG, J.Mª

"La escuela, comunidad participativa", en

Cuadernos de pedagogía.

nº 253, Diciembre 1996, p. 28-34

PUIG, J.Mª, MARTÍN, X.; ESCARDÍBUL, S.; NOVELLA, A.

Com fomentar la participació a l'escola.

Barcelona, Grao, 1997.

PUIG, T.

"Nuevo asociacionismo y participación. Del felpudo para el vecino a la ciudad organizada", en

AA.VV.

Procesos socioculturales y participación

Madrid, Editorial popular, 1989, pp. 49-59.

- PUJOL, J.O.
"Les funcions del monitor en el quotidià", a
Estris suplement.
Nº 99, Abril-maig, 1998.
- QUINTANA, J.Mª
Pedagogia Social.
Madrid, Dykinson, 1988.
- QUIVY, R.; CAMPENHOUDT, L.V.
Manual de recerca en Ciències Socials.
Barcelona, Herder, 1997.
- RATHS, L.; HARMIN, M. I SOMON, S.
El sentido de los valores y la enseñanza.
México, Uthea, 1967.
- REEVE, J.
Motivación y emoción.
Madrid, Mcgraw-Hill, 1994.
- REYES, A.
Prontuario de Pedagogia, psicología y sociología.
Alcoy, Marfil, 1986.
- RIBERA, R.
El lloc bo.
Barcelona, Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya, Col.lecció
Parlem-ne, nº 1, 1996.
- ROCA, L. i d'altres.
*Colònies d'estiu: un marc per al desenvolupament de l'autonomia dels
infanys*.
Barcelona, PPU, 1986.
- ROCA, N.
"El grup d'aprenentatge: implicacions de les investifacions psicosocials
aplicades a l'ensenyament", a
Guix
nº 209, Març 1995.
- ROGERS, C.
Libertad y creatividad en la educación.
Barcelona, Paidós, 1982.
- ROGOFF, B.
Aprendices del pensamiento.
Barcelona, Paidós, 1993.

ROGOFF,B.

"Los tres planos de la actividad sociocultural: apropiación participativa, participación guiada y aprendizaje", en

WERTSCH,J.V.; DEL RIO,P.; ALVAREZ,A.

La mente sociocultural. Aproximaciones teóricas y aplicadas.

Madrid, Fundación Infancia y Aprendizaje, 1997.

ROUSSEAU,J-J.

Emili o de l'educació.

Barcelona, Eumo, 1989.

ROUSSEAU,G.

Las reuniones en la vida de los grupos; perspectivas de participación, intercambios, tarea del animador.

Madrid, Narcea, 1980.

SALA,D.

"Alumnat dirigit o autonomia de l'alumnat", a *Guix.*

nº 236-237, Julio-Agost, 1997.

SALADRIGAS,R.

L'escola del mar i la renovació pedagògica a Catalunya. Converses amb Pere Vergés.

Barcelona, Edicions 62, 1973.

SAMPER,G.

Reflexions sobre colònies de vacances i moviments de joves.

Barcelona, Escola de l'Esplai de Barcelona, 1986.

SAMPER,G.

50 anys d'escoltisme català.

Barcelona, Generalitat de Catalunya. Secretaria General de Joventut, 1993.

SANCHEZ,A.

"Participación social y comunitaria", en

Revista de Treball social

nº 117, Març, 1990.

SANCHEZ,M

La participación, metodología y práctica.

Madrid, Editorial Popular, 1991.

SAN FABIÁN,J.L.

"La participación", en

Cuadernos de Pedagogía.

nº 222, P.18-21

SANTOS GUERRA, M.A.

"La democracia, un estilo de vida" en
Cuadernos de pedagogía.
nº 251. Octubre 1996. p. 50-54

SAVATER, F.

Ética para amador.
Barcelona, Ariel, 1991.

SILVA, M.

El clima en las organizaciones.
Barcelona, EUB, 1996.

SIMON, P.; ALBERT, L.

Las relaciones interpersonales
Barcelona, Herder, 1989.

STODOLSKY, S.

La importancia del contenido en la enseñanza.
Barcelona, Paidós/M.E.C., 1991.

SUCHODOLSKI, B.

Tratado de pedagogía.
Barcelona, Península, 1973.

SUCHODOLSKI, B.

Pedagogia de l'essència i pedagogia de l'existència.
Barcelona, Eumo, 1986.

TERRASSA, R: "Educació i Lleure" a

Per una ciutat compromesa amb l'educació.
Barcelona, Ajuntament de Barcelona/Institut d'educació, Vo. 1, 1999.

TÖNNIES, F.

Comunitat i associació.
Barcelona, Edicions 62/Diputació de Barcelona, 1984.

TONUCCI, F.

La ciutat dels infants.
Barcelona, Barcanova, 1997.

TRILLA, J.

Otras educaciones.
Barcelona, Antropos, 1993.

TRILLA, J.

Pedagogia del grup i del projecte. Una aproximació a l'obra de Joaquim Franch.

Barcelona, en premsa.

TURIEL, E.; ENESCO, I. Y LINAZA, J. (comp)

El mundo social en la mente infantil.

Madrid, Alianza, 1989.

VÁSQUEZ, A. I OURY, F.

Hacia una pedagogía del S.XX.

Madrid, S.XXI, 1979.

VERDURA, A.

"Una represa eclesial (1946)", en

Quaderns de Pastoral

nº 45, desembre de 1976.

VERGES, P.

La vida espiritual a Vilamar.

Conferència donada per Pere Vergés a la sala d'actes de la casa de l'Ardiaca, el 31 d'octubre de 1930 amb motiu de l'exposició d'activitats dels infants a les colònies escolars.

Barcelona, Ajuntament de Barcelona, comissió de cultura, Juliol 1932

VICHE, M.

"Apuntes para la participación democrática desde el País Valenciano", en AA.DD.

Simposio Palma de Mallorca, Sociedad Civil e Instituciones Democráticas.

Madrid, Ed. Popular, 1989.

VISAUTA, B.

Técnicas de investigación social. T.1. Recogida de datos.

Barcelona, PPU, 1989.

VYGOTSKY, L.S.

El desarrollo de los procesos psicológicos superiores.

Barcelona, Grijalbo, 1978.

WOODS, P.

La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa.

Barcelona, Paidós/M.E.C, 1989.

14. ANNEXES

ANNEX N° 1:
Notes de camp de l'observació exploratoria.

Observació pilot: 24/9/97

Sessió de 3h: 10-13'30h.

TROBADA

Quotidià

Els nois /es de l'esplai van entrant al pati de la parròquia i es posen a fer jocs lliures: els grans juguen a pilota (només els nois) i les noies s'asseuen al pedrís i xerren. Els petits corren amunt i avall, entren i surten dels locals.

Alguns monitors estan a la sala de monitors, d'altres al local de l'esplai acabant de preparar coses per a fer l'activitat i d'altres pel pati.

INICI SESSIÓ

Informacions i organització de la feina

Els monitors criden als nois i aquests van pujant a la sala d'actes. S'asseuen en rotllana en un extrem de la sala.

La monitora entra i els dona el bon dia.

Informa que cal preparar el festival de fi de curs. Se'ls dona l'oportunitat de que proposin.

-A veure, que us agradaria fer? Algú té una idea del que voldríeu fer?

Els nois/es no contesten. Estan en una actitud bastant apàtica.

Alta motivació per part de la monitora que proposa fer el programa "sorpresa,sorpresa".

Als nois/es els sembla bé.

La monitora també informa que cal fer comissions per a la festa del grup que es farà al final de curs. No surt ningú i la monitora es dirigeix personalment a alguns nois/es i els anima a participar. Aquests finalment accepten.

DESENVOLUPAMENT

Exposició

La sessió d'avui consta fonamentalment de dues parts: el pas de diapositives del lloc on s'anirà de colònies i la decisió del que es farà al Festival.

La monitora demana algun voluntari per explicar i recordar la ruta que faran a l'estiu. No surt ningú.

Es dirigeix personalment a una noi i l'anima a participar, aquesta accepta.

La monitora organitza l'explicació, dona aclariments i recorda el marc normatiu: respectar i escoltar als companys.

Posteriorment entren dos monitors més amb l'aparell de diapositives i la pantalla per passar les diapositives del lloc on es farà la ruta. Els nois no ho sabien, era una sorpresa.

Els nois/es es mostren contents i animats. Semblen il·lusionats per veure les diapositives. Es situen asseguts de forma horitzontal davant la pantalla.

Sembla que hi ha problemes tècnics i s'allarga molt el temps d'espera per al pas. Mentre els nois comencen a posar-se nerviosos. Concretament n'hi ha dos que distorsionen molt al grup.

Davant els problemes tècnics els monitors proposen:

- veure-les per la tarda
- veure-les entre setmana
- veure-les el cap de setmana pròxim.

Els monitors apunten com a millor solució la segona però n'hi ha dos nois que no poden. A la resta els sembla bé i es queda així.

Negociació

Els nois/es baixen al pati i s'asseuen en rotllana a terra.

Ara estava previst anar al Maremàgnum a decidir el que es faria al festival però s'ha fet tard i no queda prou temps. Canvi de plans.

Els monitors proposen:

- Quedar-se a la plaça Ibiza i veure després diapositives.
- Anar igualment al Maremàgnum.

En Dídac insisteix d'anar al Maremàgnum però els monitors el fan reflexionar i insisteixen que només podran estar-hi ½ hora i que no val la pena. Finalment tots accepten anar a la plaça Ibiza.

Ens dirigim tot el grup a la plaça Ibiza i seiem en una terrassa.

Discussió informal. Presa de decisió

Els monitors els deixen una estona sols (mentre van a buscar les begudes i alguna cosa per a picar) i els diuen que vagin decidint el que faran al programa "sorpresa, sorpresa".

Hi ha problemes de lideratge entre l'Hugo, en Dídac i les noies. L'Hugo decideix els personatges que han de sortir al programa i els distribueix volent imposar el seu criteri. Els nois/es no es posen d'acord. Parlen tots alhora, es contradueixen i no s'escolten.

Els monitors intervenen per regular la discussió:

- aclareixen l'objectiu del programa i el contingut

-centren la discussió en a qui volen sorprendre.

Al no haver un sistema formal de discussió costa molt posar-s'hi d'acord i avançar. No hi ha un mètode de discussió a seguir i a més hi ha algun element que distorsiona molt. Es un grup molt heterogeni , tant d'interessos com de nivells. Hi ha una noia amb síndrome de dawn , tres nois amb posicions de lideratge però amb rivalitats entre ells i dos o tres noies que se les veu més madures, amb certa capacitat d'organització eficaç.

Es torna al centre per a veure les diapositives.

FINAL

Valoració

Es fa un pas ràpid de les diapositives de la ruta i es van comentant per part dels monitors, explicant també el que es farà.

Els nois/es s'il·lusionen molt i semblen molt motivats a anar-hi.

Després del pas de les diapositives es passa a una sala petita per a fer una reflexió valoració d'una sortida que van fer a un orfanat.

Va ser una activitat que ells van demanar . Se'ls pregunta si volen repetir l'experiència i diuen que sí.

La monitora es dirigeix a tot el grup i pregunta que els va semblar la visita, quines conclusions en varen treure.

Ningú contesta. Llavors es va dirigint personalment a cada nen i els va preguntar que els va semblar, si els va agradar i perquè i quines coses els van impressionar més.

Els nois/es van expressant les seves opinions. En general els nois són molt breus en les seves respostes: va estar bé, em va agradar, va ser interessant.... Algunes noies són més explícites i justifiquen més les seves opinions: a mi em va fer pensar que hi ha molts nens que no tenen la sort de

Quan la monitora dirigeix preguntes que s'adrecen directament a un noi/a i que demanen explorar les seves opinions, aquests participen més que quan les preguntes es dirigeixen a tot el grup en general.

La monitora recorda que han de quedar entre setmana per a preparar la festa i el festival.

Observació pilot: 31/6/97

Sessió de 2h: 10-12H.

Esplai Trencaclosques

TROBADA:

Quotidià

Els nois/es van entrant al pati i posen a jugar. Els més petits entren a les sales i es posen a preparar coses.

El grup de més petits estant trasplantant plantes amb un grupet de monitors.

El grup de mitjans (que tot són noies) estan preparant el bon dia.

DESENVOLUPAMENT

Activitat institucional

Un monitor aplega a tots els membres de l'agrupament al pati de la parròquia. El grup de mitjans han preparat un joc per a la resta de grups de l'esplai. Una de les nenes l'exposa i organitza el joc.

Tothom hi participa.

Elles soles han decidit, planificat, organitzat i dirigit l'activitat amb una eficàcia excel·lent. (crec que el fet que siguin tot nois es prou significatiu).

Després del gran joc cada grup entra a la seva sala.

Informacions i organització de la feina

Els nois/es s'asseuen en rotllana i la monitora els demana que han fet entre setmana.

Sembla que la roda telefònica que havien de fer entre setmana no va acabar de funcionar.

Els monitors demanen als del grup que expliquin a la resta de nois que no van assistir a la reunió entre setmana el que varen decidir. La Cristina intenta parlar i exposar-ho.

El monitor centra la feina que cal fer i enumera una llista de coses que cal treballar:

-Aspectes de l'escenificació, organització del programa, guió....

Se'ls recorda que el festival és el dia 7 i que tots els grups ja ho tenen preparat menys ells.

Els monitors els donen l'oportunitat de decidir preparar l'activitat ells sols i de que s'autoorganitzin però els nois/es diuen que millor que es quedin perquè si no és un desastre.

Els monitors marxen una estona i els diuen que vagin pensant com s'organitzaran.

Se'ls recorda que si no acaben aquest matí hauran de quedar per la tarda.

Els nois/es no saben que fer ni per on començar.

El monitor proposa crear comissions de treball. Els nois/es accepten ràpidament. Es distribueixen en petits grups per les diferents sales dels locals de la parròquia.

El monitor els crida i tornen a entrar a la sala. Els recorda que abans de dispersar-se han de decidir quines comissions hi ha i de què s'encarregarà cadascuna.

El monitor fa una proposta de comissions i organitza les tasques a fer. Caldria treballar acceleradament i cada 10' un representant de cada comissió que vagi a informar a la resta del que van decidint.

Treball per comissions

Es separen per comissions i tot el que queda de matí treballen en grups petits preparant el festival. Els monitors no intervenen per a res, els deixen fer sols.

Sessió de 2'30h., de 16-18'30h.

Sessió de valoració de la feina feta el curs passat.

Agrupament escolta

TROBADA

Intercanvi informal

A les 16h. els diferents membres de l'agrupament (nens i monitors) es van trobant a la plaça del poble i durant 20' peten la xerrada i s'intercanvien les coses que han fet entre setmana. Alguns nois/es es comenten coses de l'institut i dels profes que els ha tocat.

A les 4'20 comencen a entrar a l'agrupament.

INICI SESSIÓ

Presentacions

A les 4'25 comença la sessió. Els 25 nois/es s'han distribuït asseguts al voltant d'una taula rectangular que hi ha a una sala de petites dimensions.

La cap està situada a un extrem de la taula i organitza la tasca a fer. Demana als nois/es que es presentin un per un dient el nom i el que fan perquè hi ha nois/es nous al grup. Es va fent la ronda ordenadament però els nois/es *sembla que no tinguin gaires ganes de parlar*, van ràpid i únicament diuen el seu nom. En algun moment la cap ha d'insistir en que especifiquen que és el que estan estudiant, a quin institut van,...

DESENVOLUPAMENT

Organització de la tasca per part d'una cap

La cap organitza un treball en petits grups. Demana als nois/es que es posin per parelles i aquests s'ajunten ,majoritàriament, amb el company que hi ha al costat. La cap ajunta als nois/es que queden des aparellats. Hi ha algun noi que demana explícitament que vol anar amb un company en concret i es canvia de lloc. No es posen objeccions.

Un cop fetes les parelles la cap les ajunta formant grups de 4 o 3.

Els nois/es continuen asseguts als seus llocs. No paren de xerrar i d'explicar-se coses.

Les dues caps es situen a l'extrem de la taula i aguanten un gran paper d'embalar en el que hi ha representades totes les activitats realitzades el curs passat: Dissabtes, camp

d'estiu, tallers, expedicions, can Pascual, camp setmana santa, camp Nadal, Talamanca i Matadepera.

La cap va cridant a un responsable de cada grup per a s'apunten a una d'aquestes activitats. Hi ha un grup que no sap a quina activitat apuntar-se i la cap els diu quines poden agafar.

Els nois/es no paren de xerrar i fer xivarri.

La distribució d'activitats per grups s'interromp perquè entra una mare a parlar amb la cap. Ha vingut amb la seva filla perquè la vol apuntar al cau.

Es crea una situació de descontrol en el grup de nois/es. Uns es posen a cantar, d'altres xerren cridant, d'altres llegeixen. Continuen però, tots asseguts.

La noia que ha vingut amb la seva mare es queda. Es nova. Diu el seu nom i seu al costat d'un noi.

La cap torna a centrar l'activitat i demana als ---Nois: algú sap el que hem de fer ara?. Un noi diu que han d'explicar el que van fer en l'activitat que han triat. La cap dona ordres del que s'ha de fer: Tenen 15' (els nois en demanen 30 insistentment) per escriure en un paper tot el que van fer en l'activitat triada. Es poden distribuir lliurement per la sala, rebedor i per les afores més immediates del cau. Han d'agafar paper i llapis.

Treball en petis grups

A les 16'45h. els nois/es s'aixequen per primera vegada i s'amotinen tots de manera desordenada a sobre d'un armari gran que hi ha a la sala per agafar paper i llapis. Els grups es distribueixen lliurement pels diferents llocs del cau. Jo de moment en quedo a la sala amb dos grups més. En un dels grups els nois/es no es posen d'acord respecte a qui ha d'escriure. Ningú no vol escriure i un noi del grup diu que el millor és que cadascú escrigui una cosa. La cap va passant pels diferents grups i mira de centrar la feina que han de fer.

Els demana que facin l'esforç de recordar el que varen fer i els posa exemples.

Els nois/es que han sortit fora de la sala (6 grups de 3/4) estan poc per la feina i enjogassats. *Tenen més ganes de jugar i xerrar de les seves coses que de fer la feina. En aquest cas l'activitat és una excusa per a trobar-se i parlar entre ells.*

Regulació de conflicte

La cap es posa a parlar ,durant uns cinc minuts aproximadament , amb una noia del grup algun conflicte personal. Sembla ser que la noia no està d'acord amb alguns canvis d'unitat que s'han fet de companys seus.

Treball en grup gran: Exposició per grups

A les 17'05 la cap demana als nois/es que vagin entrant a la sala . van entrant molt lentament i van seient. No paren de xerrar.

A les 17'11 ja està tothom assegut però fent molt de xivarri. La cap demana que es calmin i organitza la feina a fer donant ordres. Va demanant als grups, un per un, que diguin el que han apuntat i ella ho escriu al paper d'embalar. Després de l'exposició de cada grup la cap va interrogant als nois/es per a que vagin afegint més coses i no s'oblidin res del que van fer en aquella activitat.

Costa molt que els nois/es intervinguin, no estan gaire per l'activitat, no paren de xerrar i fer xivarri. A mesura que van sortint els representant de cada grup a anotar en el paper d'embalar el que han escrit, la resta de nois/es es van esverant i alterant més.

Comencen a cridar i a tirar-se trossos de paper.

La cap els crida l'atenció demana que es calmin i que escoltin als companys que estan exposant.

La cap demana que es posin tots més junts. Es concentren tots a l'extrem de la sala asseguts a terra en rotllana.

Treball en grup gran: Exposició conjunta.

A les 17'40h. s'acaben les exposicions per grups. Falta explicar les expedicions i la cap diu que ho faran entre tots. Demana a una noia que vagi anotant al paper d'embalar el que vagi sortint. Comença un breu interrogatori per part de la cap. (Algú es recorda del que vàrem fer a les expedicions?).

.Treball en grup gran: Valoració

La cap dona instruccions de la part final de l'activitat. Demana que es faci una valoració ràpida i que puntuïn cada activitat del 1 al 10. Els diu també que es posin d'acord.

La cap anomena una activitat i tots es posen a parlar (*cridar*) alhora. Cadascú diu la seva puntuació i la vol imposar a la resta

La cap demana que justifiquin la seva puntuació però els nois/es es posen a parlar tots alhora i no s'escolten. Tothom diu la seva i alguns nois comencen a emetre valoracions en pla de "guasa". La noia que s'encarrega d'apuntar al paper d'embalar és la que acaba anotant la nota que considera que representa a la majoria.

En un moment del procés de puntuació una cap comenta que no es tracta de dir el número sinó d'anar més a fons i analitzar el que va anar bé i malament . Es continuen puntuant la resta d'activitats, seguint el mateix procés. Tothom diu la seva nota i els que més criden sembla que l'acaben imposant.

Cap a les 18h. un cap de pioners ve a buscar a alguns nois i se'ls emporta. N'hi ha d'altres que també volen marxar i comencen a fer xivarri.

La cap espera a que hi siguin tots els nois/es del grup per concloure la sessió.

FINAL

Reflexió

A les 18h la cap inicia una reflexió analitzant un conflicte produït la setmana passada. Els nois callen i escolten.

La cap diu que el cau acaba a les 18'30 i per tant no es pot marxar a les 18h. per que sí. *(Sembla ser que el dissabte passat un número considerat de nois/es van donar diferents excuses per marxar 1/2h. abans i van anar a una mena de Pub o bar musical que s'ha posat de moda a la zona però que segons la cap no es gaire adequat per a nois/es d'aquestes edats.)* La cap els fa unes reflexions i consideracions dels seus comportaments i actituds. *Els nois/es estan molt callats i escolten atentament, sembla que comprenguin la postura de la cap i que se n'adonin que no van actuar correctament.*

Després de parlar durant 15' la cap demana als nois/es que expressin les seves opinions, què pensen del que la cap els ha dit. Els ofereix la possibilitat de parlar-ne però els nois/es no manifesten cap opinió. Només un noi diu que a ell li sembla molt bé tot el que ha dit la cap.

Informacions

A les 18'15h. la cap dona algunes informacions. El dia 17 hi ha un sopar al cau i la cap distribueix el que han de portar cadascú (un grup els primers plats, un els segons i un els tercers). També els diu que caldria posar-se d'acord respecte a quina hora els haurien de venir a buscar els pares el dia del sopar. Els nois diuen que a les 3h. de la matinada. La cap diu que com a molt tard a la 1h.

S'informa també de que el diumenge a les 11h. cal estar al cau i que el proper dissabte no hi haurà cau.

Els nois s'aixequen tots ràpidament i surten a fora fent molt xivarri.

**ANNEX N° 2:
Qüestionari pilot 1.
Resultats obtinguts**

BATERIA DE POSSIBLES PREGUNTES PEL QÜESTIONARI

1- Qui acostuma a **decidir** les activitats que es faran en el grup de 12-14 anys al llarg del curs? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

2- Com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es?

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- D'altres. Especifica com.....

3- Quins mecanismes s'utilitzen per a prendre aquestes decisions?

- Una reunió general a principi de curs
- Reunions trimestrals
- Reunions setmanals
- Es va decidint sobre la marxa, en funció de les necessitats
- D'altres. Especifica quins.....

4- Els nois/es bàsicament participen en la preparació de les activitats que es programen pel grup:

- Decidint quan es faran
- Distribuint-se responsabilitats
- Decidint el lloc a on es realitzaran
- Cercant els mitjans i materials per a poder-les realitzar
- D'altres. Especifica quins.....
- No hi participen, Ho acostumen a preparar els monitors/caps.

5- Els nois/es acostumen a implicar-se en la realització de les activitats que fa el grup?

- Sempre
- Sovint
- Poc
- Es molt variable, en funció del tipus d'activitats.
- D'altres. Especifica.....

6-En quin tipus d'activitats s'acostumen a implicar més?

- Jocs
- Tallers
- Debats
- Excursions
- D'altres. Especifica quines.....

7-Acostumeu a fer valoracions amb els nois/es de les activitats que fan?

- Sempre
- Gairebé sempre
- Algunes vegades
- Mai

8- Assenyalau en quina o quines fases de l'elaboració d'activitats hi participen més els nois/es:

- En la decisió del que s'ha de fer
- En el disseny i preparació de l'activitat
- En la realització de l'activitat
- En la valoració
- En totes per igual

9- El grup de 12-14 anys, habitualment té un sistema d'organització interna de:

- Colles o patrulles
- Comissions de treball
- Tota la col·lectivitat junta
- No hi ha un sistema d'organització concret. S'organitzen en funció de les situacions.

10- Qui acostuma a decidir la configuració de les patrulles, colles o grups?

- Ho decideixen els monitors/caps
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

11- Com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es?

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- D'altres. Especifica com.....

12- Quins mecanismes de comunicació existeixen entre les diferents patrulles/colles o subgrups?

- Trobades o reunions dels responsables de colles/patrulles o subgrups
- Assemblees amb tota la col·lectivitat de 12-14 anys.
- D'altres. Especifica quins.....

13- Els nois/es acostumen a quedar entre setmana per a preparar activitats que els afecten?

- SI
- NO
- Poques vegades

14-Es decideixen amb el grup les normes que han de regular la bona convivència?

- Si
- NO
- Algunes

15- Com es decideixen?

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- D'altres. Especifica com.....

16- Quan es produeix algun conflicte per l'incompliment d'alguna de les normes del grup, quin mitjà s'utilitza, habitualment, per solucionar-lo?

- Es parla en una reunió de tot el grup
- Es mira de solucionar de manera espontània, parlant-ho amb els nois/es implicats amb el problema
- D'altres. Especifica quin.....

17- Quan es produeix algun conflicte per la no acceptació d'un noi/a al grup quin mitjà s'utilitza per a solucionar-lo?

- Es parla en una reunió de tot el grup
- Es mira de solucionar de manera espontània, parlant-ho amb els nois/es implicats amb el problema
- D'altres. Especifica quin.....

18- Els nois/es participen en l'establiment dels objectius del seu grup?

- SI
- NO
- A Vegades

19-Feu reunions i/o assemblees amb tot el grup de 12-14 anys?

- SI
- NO
- Algunes vegades

- Amb quina periodicitat?

- Setmanal
- Quinzenal
- Quan sorgeix la necessitat
- D'altres.....

20- De quins temes es parla a les reunions?

- De la planificació d'activitats
- Dels conflictes de convivència en el grup
- De l'organització de la vida del grup
- De la valoració del grup i de les activitats
- D'altres....

21- Quan s'han de fer grups petits per fer alguna activitat, qui decideix la distribució dels subgrups?

- Ho decideixen els monitors/caps
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

22- Quin mecanisme s'acostuma a utilitzar per a decidir-ho? (només s'admet una resposta)

- Reunió amb tot el grup/unitat
- Es decideix de manera espontània, en el moment de preparar l'activitat.
- D'altres. Especifica quin.....

23- S'estableixen càrrecs o responsabilitats dins el grup?

SÍ NO A vegades

De quin tipus? Especifica quins/es.....

24- Qui decideix l'assignació de responsabilitats?

- Ho decideixen els monitors/caps
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

25- Quin mecanisme s'acostuma a utilitzar per a decidir-ho?

- Reunió amb tot el grup
- Es decideix de manera espontània, en funció de les necessitats
- D'altres. Especifica quin.....

26- Es fan activitats al centre que impliquen a tots els grups?

- SI
- NO

27- De quin tipus?

- Festivals
- Excursions
- Celebració de festes tradicionals
- Colònies/campaments
- D'altres. Especifica quines.....

28- Els nois/es acostumen a participar en la **decisió** d'aquests grans projectes d'activitats?

- SI
- NO

29- Quins mecanismes s'estableixen per preparar grans projectes d'activitats que afecten a tots els grups del centre?

- Assemblees generals del centre/agrupament
- Reunions o trobades per comissions
- Consells d'esplai
- D'altres. Especifica quins.....

30-Quins mitjans de comunicació existeixen entre tots els membres del centre?

- Assemblees o reunions generals de tot el centre/agrupament
- Butlletí o revista interna
- Reunions del Consell d'Esplai/Agupament
- Cartellera
- d'altres. Especifica quins.....

31- Establiu algun contacte amb d'altres entitats o centres de la zona o barri?

- SI
- NO
- A vegades

32- Amb quina periodicitat?

- Esporàdica
- Sistemàtica

33- Quin mitjà utilitzeu per establir aquest contacte?

- Reunions de zona
- Participació en reunions d'associació de veïns
- Participació en consells parroquials

- D'altres. especifica quins.....

34 - En algun d'aquests casos assisteixen nens com a representants? (només s'admet una resposta)

- Sí

- No

RESULTATS OBTINGUTS AL PRETEST 1

-4 CAPS ENQUESTATS D'UN AGRUPAMENT

OBSERVACIONS GENERALS

- * En general consideren que les preguntes no es poden respondre amb una única alternativa. En la majoria de qüestions creuen que les seleccionarien totes perquè tot és molt relatiu. Tot depèn de....
- * Les respostes a les preguntes no acaben d'adequar-se plenament a la seva realitat i tenen la necessitat d'explicar-se per tal de poder manifestar amb més exactitud el que voldrien contestar. Hi ha el perill que el qüestionari es converteixi en una entrevista.
- * Com les respostes no són excloents, l'ítem "d'altres" pot convertir-se ràpidament en la resposta "depèn...." i no ben bé en un ítem aclaridor o especificador.
- * El test se'ls fa repetitiu, tot s'assembla molt.

OBSERVACIONS CONCRETES D'ALGUNES QÜESTIONS

- * En la pregunta nº 1 consideren que depèn molt de cada situació
Proposta: afegir entre parèntesi "només s'admet una única resposta" i remarcar que seleccionin el que farien en la majoria de casos.
- *Pregunta nº 2: Què vol dir pacte per consens?
Proposta: Explicar el que significa
- *Pregunta nº 3: No s'entén a quines decisions s'està fent referència. A les preses amb els nois?
Proposta: Afegir a la pregunta nº 2 "En cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa" i eliminar la pregunta nº 3 perquè ja es pregunta més endavant el tema dels mecanismes.
- *Pregunta nº 5: Què vol dir implicar-se?
Proposta: Explicar-ho
- *Pregunta nº 9: Demanen si han de contestar el que haurien de fer o el que realment fan a la pràctica.
Proposta: afegir "a la pràctica,"
- *Pregunta nº 11: En el cas d'haver respost a la 10 amb la primera alternativa aquesta pregunta no es pot contestar.
Proposta: afegir "En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa,...."
- * Pregunta nº 12: A que es refereix la col·lectivitat? Per altra banda consideren l'expressió d'aquesta pregunta massa oficial. Han dit "això de mecanisme de comunicació és molt d'empresa"
Proposta: canviar el terme per grup/unitat. Modificar llenguatge.
- * Pregunta nº 14: La resposta NO, l'entenen com si no hi hagués normes de convivència. Si que n'hi ha però venen imposades pels caps.
Proposta: afegir aquest aclariment
- * Pregunta nº 19: Consideren la pregunta ambigua perquè no s'entén que vol dir reunió/assemblea? Es el mateix? A què es refereix?
Proposta: posar només el terme assemblea i explicar-lo si cal.
- * Pregunta nº 18: La paraula objectiu és ambigua. A quins objectius es refereixen?
Proposta: concretar-ho.
- * La pregunta 20 aclareix bastant la pregunta 19.
- * Pregunta nº 23: A quins càrrecs es refereixen als del grup petit o la unitat?
Proposta: especificar-ho
- *Pregunta 26: A què es refereix "tots els grups"? a tot l'agrupament o a tota la unitat?
Proposta: concretar-ho

*Pregunta 28: Idem que l'anterior.

*Pregunta 30: Es refereix als monitors i nens , tots junts?

Proposta: explicar-ho.

*Pregunta 32: Si respons no a la 31, la 32, 33 i 34 no es poden respondre.

Proposta: Afegir "En cas d'haver respost afirmativament...."

ANNEX N° 3:
Qüestionari pilot 2
Resultats obtinguts
Registre pels enquestadors

QÜESTIONARI SOBRE LA PARTICIPACIÓ

1-En la majoria dels casos, qui acostuma a **decidir** les activitats que es faran en el grup/unitat al llarg del curs? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense consultar-ho amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

2- En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor
- D'altres. Especifica com.....

3-En quins aspectes de la preparació de les activitats participen els nois/es?:

- Decidint quan es faran
- Distribuint-se responsabilitats
- Decidint el lloc a on es realitzaran
- Cercant els mitjans i materials per a poder-les realitzar
- D'altres. Especifica quins.....
- No hi participen, Ho acostumen a preparar els monitors/caps.

4-Els nois/es acostumen a implicar-se en la realització de les activitats que fa el grup? (només s'admet una resposta)

- Sempre
- Sovint
- Poc
- Es molt variable, en funció del tipus d'activitats.
- D'altres. Especifica.....

5-En quin tipus d'activitats s'acostumen a implicar més? (només s'admet una resposta)

- Jocs
- Tallers
- Debats
- Excursions
- D'altres. Especifica quines.....

6-Acostumeu a fer valoracions amb els nois/es de les activitats que fan? (només s'admet una resposta)

- Sempre
- Gairebé sempre
- Algunes vegades
- Mai

7- Com acostumeu a fer aquestes valoracions? (només s'admet una resposta)

- De manera formal i periòdica
- De manera formal i esporàdica
- De manera informal i periòdica
- De manera informal i esporàdica

8- Ordena del 1 al 4 les següents fases d'elaboració d'activitats en funció del grau de participació. (entnem 1 com a màxim grau de participació i 4 el mínim grau de participació)

- La decisió del que s'ha de fer
- El disseny i preparació de l'activitat
- La realització de l'activitat
- La valoració

9- Què has entès per grau de participació en la pregunta anterior? (només s'admet una resposta)

- El nº d'assistents
- El nº i freqüència d'intervencions
- El temps de dedicació
- L'esforç de dedicació
- D'altres. Especifica que

10- En la pràctica el vostre grup/unitat ,habitualment té un sistema d'organització interna de:

(només s'admet una resposta)

- Colles o patrulles
- Comissions de treball
- Tot el grup/unitat junts
- Hi ha diferents sistemes d'organització en funció de les situacions.

11- Qui acostuma a decidir la configuració de les patrulles, colles o subgrups? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense consultar-ho amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

12- En cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor
- D'altres. Especifica com.....

13- Quins elements feu servir per a que les diferents patrulles/colles o subgrups es comuniquin i es coordinin? (només s'admet una resposta)

- Trobades o reunions dels responsables de colles/patrulles o subgrups
- Assemblees de la unitat/grup.
- Els contactes interpersonals dels dia a dia
- D'altres. Especifica quins.....

14- Els nois/es acostumen a quedar pel seu compte entre setmana per a preparar activitats que els afecten? (només s'admet una resposta)

- Molt Sovint Poc Mai

15- Es decideixen amb el grup/unitat les normes que han de regular la bona convivència? (només s'admet una resposta)

- Si
- No. No tenim normes de convivència
- No perquè ja venen determinades pels monitors/caps
- Si, algunes
- D'altres. especifica.....

16- En el cas d'haver respost afirmativament en l'anterior pregunta, com es decideixen? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor
- D'altres. Especifica com.....

17- Què entens per participació?

18- Quin és el tipus de conflicte interpersonal més freqüent al grup?

19- Quin mitjà s'utilitza, habitualment, per solucionar-lo? (només s'admet una resposta)

- Es parla en una reunió de tot el grup
- Es mira de solucionar de manera espontània, parlant-ho amb els nois/es implicats amb el problema
- S'aplica el criteri del monitor
- D'altres. Especifica quin.....

20- Qui acostuma a decidir els objectius a assolir per al propi grup/unitat? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

21- En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor/cap
- D'altres. Especifica com.....

22- Feu assemblees amb tot el grup/unitat? (només s'admet una resposta)

SI NO Algunes vegades

23- Amb quina periodicitat? (només s'admet una resposta)

- Setmanal
- Quinzenal
- Quan sorgeix la necessitat
- D'altres.....

24- Ordena de l'1 al 4 per ordre de freqüència, els temes que més s'acostumen a parlar a les assemblees? (1 molt freqüents, 4 gens freqüents)

- De la planificació d'activitats
- Dels conflictes de convivència en el grup
- De l'organització de la vida del grup
- De la valoració del grup i de les activitats
- D'altres....

25- Quan s'han de fer grups petits per fer alguna activitat, qui acostuma a decidir la distribució dels subgrups? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

26- Quin mecanisme s'acostuma a utilitzar per a decidir-ho? (només s'admet una resposta)

- Reunió amb tot el grup/unitat
- Es decideix de manera espontània, en el moment de preparar l'activitat.
- S'aplica el criteri dels monitors/caps
- D'altres. Especifica quin.....

27- S'estableixen càrrecs dins el grup/unitat? (només s'admet una resposta)

- SÍ NO A vegades

28- De quin tipus? Especifica quins/es.....

29- Qui decideix l'assignació de càrrecs? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

30- Es fan activitats al centre que impliquen a tot el centre/agrupament? (només s'admet una resposta)

- SI NO A Vegades

31- De quin tipus?

- Festivals
- Excursions
- Celebració de festes tradicionals
- Colònies/campaments
- D'altres. Especifica quines.....

32- Els nois/es acostumen a participar en la **decisió** d'aquests grans projectes d'activitats?
(només s'admet una resposta)

- SI
- NO

33- En el cas d'haver respost afirmativament en l'anterior pregunta, en quin tipus de projectes participen?

34- Quins mecanismes s'estableixen , predominantment, per preparar grans projectes d'activitats que afecten a tots els grups del centre/agrupament?

- Assemblees generals del centre/agrupament
- Reunions o trobades per comissions
- Consells d'esplai/Agrupament
- D'altres. Especifica quins.....

35-Quins elements de comunicació existeixen entre tots els membres del centre/Agrupament?

- Assemblees o reunions generals de tot el centre/agrupament
- Butlletí o revista interna
- Reunions del Consell d'Esplai/Agrupament
- Cartellera
- d'altres. Especifica quins.....

36- Quin d'aquests elements s'utilitza amb més freqüència?

37- Col·laboreu amb d'altres entitats o centres de la zona o barri? (només s'admet una resposta)

- SI
- NO
- A vegades

38- En el cas d'existir alguna col·laboració, com és aquesta? (només s'admet una resposta)

- Esporàdica
- Sistemàtica

39- En el cas de ser sistemàtica, amb quina periodicitat?

40-En el cas d'haver respost afirmativament a la pregunta nº 37, quin mitjà utilitzeu per establir aquest contacte?

- Reunions de zona
- Participació en reunions d'associació de veïns
- Participació en consells parroquials
- D'altres. especifica quins.....

41 - En algun d'aquests casos assisteixen nens com a representants? (només s'admet una resposta)

- Sí
- No

42- En l cas d'haver respost afirmativament a l'anterior pregunta, quin és el seu paper?

43- Voldries afegir alguna cosa més respecte la participació dels nois/es al centre/agrupament?

RESULTATS DEL PRETEST 2

-7 MONITORS/CAPS: 4 MONITORS D'ESPLAI I 3 CAPS D'AGRUPAMENT

OBSERVACIONS GENERALS

* 4 monitors manifesten que es senten malament després d'haver respost al test perquè tenen la sensació que deixen participar molt poc als nois/es.

Observació particular: En el qüestionari la participació és presenta de manera molt institucionalitzada i centrada sobretot en la presa de decisió i en canvi ells viuen i entenen la participació de manera molt informal i sobretot centrada en l'acció. Associen la participació a la implicació i motivació dels nois/es en les activitats. Que els nois/es participen vol dir que s'impliquen, viuen, s'il·lusionen i estan motivats per fer les coses. Es una participació bàsicament centrada en l'acció.

* 4 Consideren que les preguntes limiten massa les respostes i no s'acaben d'adequar al que realment voldrien dir. Tens la necessitat d'explicar-te en algunes preguntes.

1 monitor apunta que en aquestes qüestions d'elecció única t'has de plantejar quin criteri utilitzes per triar-la i el teu criteri no te perquè ser el d'un altre enquestat.

* 2 consideren que algunes qüestions són repetitives

* 4 consideren que el llenguatge que s'utilitza despista molt i és confús perquè no tothom entén el mateix per grup, subgrup, unitat, nivell.... Hi ha aspectes que no s'adeqüen a les seves necessitats (assemblea?, càrrecs?, grup/nivell?....)

* 1 monitor apunta que en el qüestionari no hi ha cap pregunta discriminatòria per sexe gènere. La participació s'estima molt diferent segons es tracti de nois o de noies. Els líders masculins o femenins són diferents i seria interessant d'introduir-ho.

* Els sis enquestats manifesten que no se'ls ha fet pesat. Diuen que està bé el temps empleat.

OBSERVACIONS CONCRETES D'ALGUNES QÜESTIONS

* Un monitor no entén la pregunta nº 8.

Proposta de modificació: En quins dels següents aspectes de les activitats participen més els nois/es i en quins menys? (ordena-ho del 1 al 4 entenent que a 1 participen molt i a 4 gens)

* Un monitor apunta que la nº 9 no s'hauria de limitar a una única resposta. Pot ser repetitiva de la 17.

Proposta de modificació: En què et bases per afirmar que els nois/es participen més o menys?

- En el nº d'assistents
- En el nº i freqüència d'intervencions
- En el temps de dedicació
- En les ganes i l'esforç de dedicació
- En el nº de decisions en les que prenen part.
- D'altres. Especifica en què.....

* 3 monitors no acaben d'entendre la pregunta nº 11. Fa referència a la configuració de patrulles/grups per una activitat? . Per altra banda, qui contesta a la pregunta 10 amb la tercera alternativa no pot respondre ni la 11, 12, 13.

Proposta de modificació:

En la pregunta 10: En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la primera o segona alternativa, qui acostuma a decidir la configuració de les patrulles/colles, o comissions de treball?

En la pregunta 13: Quins elements feu servir per a que les diferents patrulles/colles o comissions de treball es comuniquin i es coordinin?

* En la pregunta 22, 4 monitors pregunten què és una assemblea? Ells entenen per assemblees les trobades de casa dissabte.

Proposta: Explicar què és una assemblea.

Treure l'ítem d'algunes vegades. En la pregunta 23 afegir: en el cas d'haver respost afirmativament

en l'anterior pregunta. En la pregunta 24: En el cas que feu assemblees, ordena de l'1 al 4 els temes que més s'acostumen a parlar.

* En la pregunta 25 un cap no entén ben bé a que es refereixen els subgrups, a les patrulles?

Proposta: Quan s'han de fer grups petits per fer alguna activitat, qui acostuma a decidir la distribució d'aquests?

* En la pregunta 27 un cap apunta que no té sentit respondre sí i a vegades. Per altra banda demana què entenem per càrrecs? Es referiu a càrrecs fixes per a tot l'any?

Proposta: Explicar que s'entén per càrrecs. Posar només sí o no.

*Un monitor apunta que no té sentit en la n° 30 respondre sí i a vegades.

Proposta: Moltes, forces, poques, gens

* En la pregunta 34 un monitor apunta si fa referència a la preparació per part dels monitors únicament o dels monitors i nens.

Proposta: La pregunta 34 quedaria: Els nois/es participen en la preparació d'aquests grans projectes d'activitats?

-SI -NO

la 35: En el cas d'haver respost afirmativament a l'anterior pregunta, quins mecanismes s'estableixen, per preparar les activitats que afecten a tots els grups del l'esplai/agrupament?

* En la pregunta n° 38 un monitor apunta que es poden donar les dues situacions en el cas que es col·labori en més d'una entitat.

Proposta: En cas de col·laborar en més d'una entitat, especifiqueu en quines és sistemàtica i en quines esporàdica.

PRETEST Nº:

Nom i cognom:	Hora d'encontre:
Edat:	Hora d'inici:
Centre:	Hora de finalització:
Dia:	Hora de comiat:

OBSERVACIONS:

1) S'entén la pregunta?

Sí

No: Quina interpretació/ns li dona l'enquestat?

2) S'entén la resposta?

Sí

No: -Problema de redacció

-Problema de precisió d'ítems (desdoblar alternatives)

3) S'està d'acord amb les opcions de les respostes?

Sí

No: Afegir noves opcions. Quines?

4) Preguntar que els ha semblat l'enquesta. estan molt cansats?

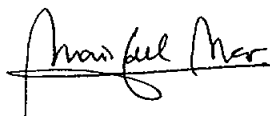
ANNEX 4:
Carta als responsables dels moviments

Benvolgut company/a:

El motiu de la present és per comentar-vos que la M^a del Mar Galceran, professora de la Diplomatura d'Educació Social de la Universitat Ramon Llull, està realitzant una recerca sobre la Participació entre nens i adults en els centres de temps lliure. A tal efecte us voldria demanar la vostra col·laboració contestant a un qüestionari sobre aquest tema que se us passarà durant el mes de setembre.

Passat l'estiu, ella mateixa o la seva col·laboradora, Judit Simó, ja es posaran en contacte amb vosaltres per concertar una entrevista amb els monitors que porten el grup de 12-14 anys que seran els encarregats de contestar el qüestionari.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració i molt bon estiu!

M^a del Mar Galceran
Professora de la Diplomatura d'Educadors Socials

Barcelona 17 de Juliol de 1997.

ANNEX 5:
Model de qüestionari pels enquestadors

QÜESTIONARI SOBRE LA PARTICIPACIÓ

CONSIGNES PELS ENQUESTADORS

- * Cal remarcar que llegeixin bé les preguntes, sobretot la lletra petita, abans de contestar.
- * Sobretot si no entenen alguna pregunta, paraula, frase o resposta, que ho preguntin.
- * Cal informar que el qüestionari és per esplais i agrupaments per tant es trobaran amb diferents termes que designen una mateixa cosa: grup/unitat; colles/patrulles; monitor/cap; esplai/agrupament. Aclarir també que el terme grup/unitat fa referència al grup d'edat (12-14 aproximadament).
- * És important que no vagin amb presses.
- * En acabar el qüestionari demanar l'ideari o els objectius generals i adjuntar-ho tot (test, full de registre i documents) dins el portafolis.
- * Agrair la col·laboració i informar que el centre ja rebrà els resultats.

EXEMPLAR PELS ENQUESTADORS

1-En la majoria dels casos, qui acostuma a **decidir** les activitats que es faran en el grup/unitat al llarg del curs? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense consultar-ho amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

Els consideraran que depèn de l'activitat, la situació etc.. però cal remarcar que seleccionin l'ítem que correspongui al de la **majoria de situacions**, es a dir, **el que més acostuma a passar!**
El grup/unitat fa referència a la totalitat del grup que acull una franja d'edat determinada, en aquest cas de 12-14 aproximadament. La paraula grup és la que s'utilitza habitualment en els esplais, la paraula unitat és la que s'utilitza en els agrupaments/caus

2- En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor
- D'altres. Especifica com.....

Consens: Vol dir que es mira d'arribar a un acord entre tots
L'ítem de "s'aplica el criteri del monitor" vol dir que malgrat es decideix conjuntament és el monitor qui porta la veu cantant i qui els "vent la moto", els persuadeix.

3-En quins aspectes de **la preparació de les activitats participen els nois/es?**

- En la decisió del que s'ha de fer
- En la distribució de responsabilitats
- En la decisió del lloc on es realitzaran
- Cercant els mitjans i materials per a poder-les realitzar

- D'altres. Especifica quins.....
- No hi participen, Ho acostumen a preparar els monitors/caps.

4-Els nois/es acostumen a implicar-se en la realització de les activitats que fa el grup?
(només s'admet una resposta)

- Sempre
- Sovint
- Poc
- Es molt variable, en funció del tipus d'activitats.
- D'altres. Especifica.....

Implicar-se: Vol dir si els nois/es s'hi mullen en la realització, si ho viuen, si fan el que realment s'espera d'ells en aquella situació.

5-En quin tipus d'activitats s'acostumen a implicar més? (només s'admet una resposta)

- Jocs
- Tallers
- Debats
- Excursions
- D'altres. Especifica quines.....

Si volen poden especificar el tipus de jocs, tallers, etc.. en el que s'acostumen a implicar més

6-Acostumeu a fer valoracions amb els nois/es de les activitats que fan? (només s'admet una resposta)

- Sempre
- Gairebé sempre
- Algunes vegades
- Mai

7- Com acostumeu a fer aquestes valoracions? (només s'admet una resposta)

- De manera formal i periòdica
- De manera formal i esporàdica
- De manera informal i periòdica
- De manera informal i esporàdica

Periòdica: Que es produeix en un interval de temps fix, cada setmana, més , trimestre
 Esporàdica: Que es produeix en un interval de temps molt variable, de tant en tant.
 Formal: Situació creada explícitament, de manera intencional i organitzada
 Informal: Situació no creada explícitament i es es pot produir de manera desorganitzada o asistemàtica.

8-En quins dels següents aspectes de les activitats participen més els nois/es i en quins menys?. (ordena-ho del 1 al 4 entenent que a 1 participen molt i a 4 gens)

- La decisió del que s'ha de fer
- La preparació de l'activitat
- La realització de l'activitat
- La valoració

9-En què et bases per afirmar que els nois/es participen més o menys? (només s'admet una resposta)

- El nº d'assistents
- El nº i freqüència d'intervencions
- En les ganes i l'esforç de dedicació
- En el nº de decisions en les que prenen part
- D'altres. Especifica que

10- En la pràctica el vostre grup/unitat ,habitualment té un sistema d'organització interna de:

(només s'admet una resposta)

- Colles/patrulles
- Comissions de treball
- Tot el grup/unitat junts
- Hi ha diferents sistemes d'organització en funció de les situacions.

Colles/patrulles: Fan referència al grups petits fixos que s'estableixen dins el grup d'edat i que acostumen a tenir un funcionament propi. El terme colles s'acostuma a utilitzar en el mon dels esplais, alguns també parlen de grups petits fixos. El terme patrulla és el que s'utilitza en els agrupaments/caus.

11- En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la primera o segona alternativa, qui acostuma a decidir la configuració de les patrulles/colles, o comissions de treball? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense consultar-ho amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

12- En cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor
- D'altres. Especifica com.....

13- Si es dona el cas, quins elements feu servir per a que les diferents patrulles/colles, o comissions de treball es comuniquin i es coordinin? (només s'admet una resposta)

- Trobades o reunions dels responsables de colles/patrulles o comissions de treball
- Assemblees de la unitat/grup.
- Els contactes interpersonals del dia a dia

-D'altres. Especifica quins.....

14- Els nois/es acostumen a quedar pel seu compte entre setmana per a preparar activitats que els afecten? (només s'admet una resposta)

Molt Sovint Poc Mai

15- Es decideixen amb el grup/unitat les normes que han de regular la bona convivència? (només s'admet una resposta)

- Si
- No. No tenim normes de convivència
- No perquè ja venen determinades pels monitors/caps
- Si, algunes
- D'altres. especifica.....

16- En el cas d'haver respost afirmativament en l'anterior pregunta, com es decideixen? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor
- D'altres. Especifica com.....

17- Què entens per participació?

18- Quin és el tipus de conflicte interpersonal més freqüent al grup?

19- Quin mitjà s'utilitza, habitualment, per solucionar-lo? (només s'admet una resposta)

- Es parla en una reunió de tot el grup
- Es mira de solucionar de manera espontània, parlant-ho amb els nois/es implicats amb el problema
- S'aplica el criteri del monitor

-D'altres. Especifica quin.....

20- Qui acostuma a decidir els objectius a assolir per al propi grup/unitat? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

Recordeu que el grup/unitat és el grup d'edat.

21- En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- Negociant i establint pactes per consens
- Efectuant una votació
- S'aplica el criteri del monitor/cap
- D'altres. Especifica com.....

22-Feu assemblees amb tot el grup/unitat? (només s'admet una resposta)

-SI -NO

Assemblea: Aquel espai de temps que es destina especialment, de manera formal i conscient amb tots els membres del grup per a parlar de tots aquells aspectes que poden ajudar a millorar la convivència i el treball del grup. Per tant l'assemblea no és el mateix que les trobades que fan cada dissabte al centre.

23- En el cas d'haver respost afirmativament a l'anterior pregunta, amb quina periodicitat? (només s'admet una resposta)

- Setmanal
- Quinzenal
- Quan sorgeix la necessitat
- D'altres

24- En el cas que feu assemblees, ordena de l'1 al 4 per ordre de freqüència, els temes que més s'acostumen a parlar (1 molt freqüents, 4 gens freqüents)

- La planificació d'activitats
- Els conflictes de convivència en el grup
- L'organització de la vida del grup
- La valoració del grup i de les activitats
- D'altres....

25- Quan s'han de fer grups petits per fer alguna activitat, qui acostuma a decidir la distribució d'aquests? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es

- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

Els grups petits no tenen per què ser les patrulles/colles. Aquí ens estem fent referència al grups petits que puntualment es formen dins el grup d'edat per a realitzar una tasca concreta.

26- Quin mecanisme s'acostuma a utilitzar per a decidir-ho? (només s'admet una resposta)

- Reunió amb tot el grup/unitat
- Es decideix de manera espontània, en el moment de preparar l'activitat.
- S'aplica el criteri dels monitors/caps
- D'altres. Especifica quin.....

27- S'estableixen càrrecs dins el grup/unitat? (només s'admet una resposta)

SÍ NO

Un càrrec és una responsabilitat que un noi/a o grup de nois/es assumeixen de manera fixa (per a tot el curs) o de manera temporal (durant un període de temps determinat). Aquesta responsabilitat va associada a un conjunt de tasques a realitzar. Sovint es parla del responsable de... o l'encarregat de..., material, neteja, secretari, serveis...Es una situació que es dona més sovint a campaments o colònies.

28- De quin tipus? Especifica quins/es.....

29- Qui decideix l'assignació de càrrecs? (només s'admet una resposta)

- Ho decideixen els monitors/caps sense haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es
- Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es
- Ho decideixen els nois/es
- D'altres. Especifica qui.....

30- Es fan activitats al centre que impliquen a tot l'esplai/agrupament? (només s'admet una resposta)

- Molt sovint
- Sovint
- Poc
- Mai

Ens estem referint a aquelles activitats en les que hi participen tots els grups del centre conjuntament.

31- De quin tipus?

- Festivals
- Excursions
- Celebració de festes tradicionals
- Colònies/campaments
- D'altres. Especifica quines.....

32- Els nois/es acostumen a participar en la **decisió** d'aquests grans projectes d'activitats?
(només s'admet una resposta)

- SI -NO

33- En el cas d'haver respost afirmativament en l'anterior pregunta, en quin tipus de projectes participen?

34- Els nois/es participen en la preparació d'aquests grans projectes d'activitats?

- SÍ -NO

35- En el cas d'haver respost afirmativament a l'anterior pregunta, quins mecanismes s'estableixen per preparar les activitats que afecten a tots els grups de l'esplai/agrupament?

- Assemblees generals del centre/agrupament
- Reunions o trobades per comissions
- Consells d'esplai/Agrupament
- D'altres. Especifica quins.....

36-Quins elements de comunicació existeixen entre tots els membres de l'esplai/Agrupament?

- Assemblees o reunions generals de tot el centre/agrupament
- Butlletí o revista interna
- Reunions del Consell d'Esplai/Agrupament
- Cartellera
- Les relacions interpersonals del dia a dia
- d'altres. Especifica quins.....

37- Quin d'aquests elements s'utilitza amb més freqüència?

38- Col·laboreu amb d'altres entitats o centres de la zona o barri? (només s'admet una resposta)

- Molt
- Força
- Poc
- Gens

39- En el cas d'existir alguna col·laboració, com és aquesta? (Si col·laboreu en més d'una entitat,

especifiqueu en quines és sistemàtica i en quines esporàdica)

- Esporàdica - Sistemàtica

40- En el cas de ser sistemàtica, amb quina periodicitat?

41-En el cas d'haver respost afirmativament a la pregunta nº 37, quin mitjà utilitzeu per establir aquest contacte?

- Reunions de zona
- Participació en reunions d'associació de veïns
- Participació en consells parroquials
- D'altres. especifica quins.....

42 - En algun d'aquests casos assisteixen nens com a representants? (només s'admet una resposta)

- Sí - No

43- En l cas d'haver respost afirmativament a l'anterior pregunta, quin és el seu paper?

44- Voldries afegir alguna cosa més respecte la participació dels nois/es al centre/agrupament?

ANNEX 6:
Full de registre pels enquestadors

TEST N°

Nom i cognom:		Hora trobada oficial:	real:
Edat:	Sexe:	Hora d'inici:	
Centre:		Hora de finalització:	
Dia:		Hora comiat:	
Anys experiència monitor:			
Anys experiència grup 12-14:			

OBSERVACIONS:

ANNEX N° 7

Buidats de les preguntes

12, 13, 14, 17, 18, 21, 24, 25, 27, 28, 31, 33, 37, 40

43 i 44

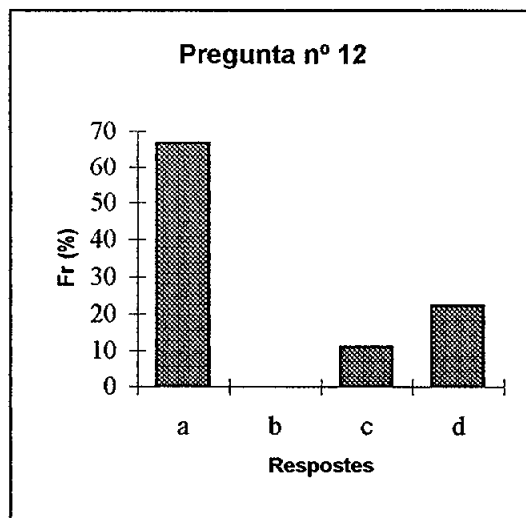
Pregunta nº 12

En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- a. Negociant i establint pactes per consens.
- b. Efectuant una votació.
- c. S'aplica el criteri del monitor.
- d. D'altres. Especifica com.....

Respostes	Fa	Fr
a	6	67
b	0	0
c	1	11
d	2	22

Total Fa 9
Total Fr 100

Pregunta nº 13

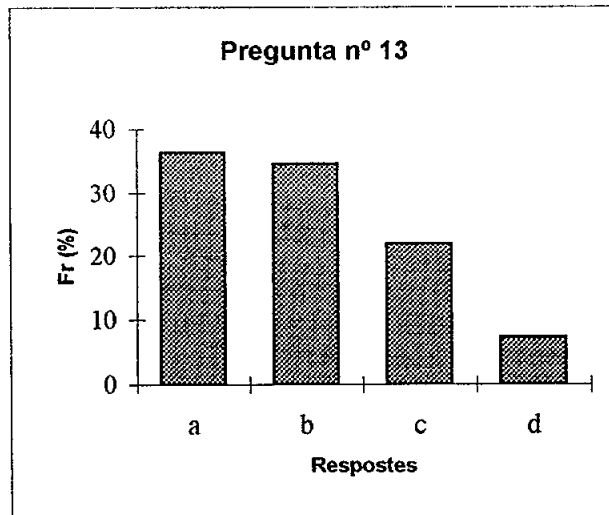
Si es dóna el cas, quins elements feu servir per a què les diferents patrulles/colles, o comissions de treball es comuniquin i es coordinin? (només s'admet una resposta)

- a. Trobades o reunions dels responsables de colles/patrulles o comissions de treball.
- b. Assemblees de la unitat/grup.
- c. Els contactes interpersonals del dia a dia.
- d. D'altres. Especifica quins.....

Respostes	Fa	Fr
a	20	36
b	19	35
c	12	22
d	4	7

Total Fa 55

Total Fr 100

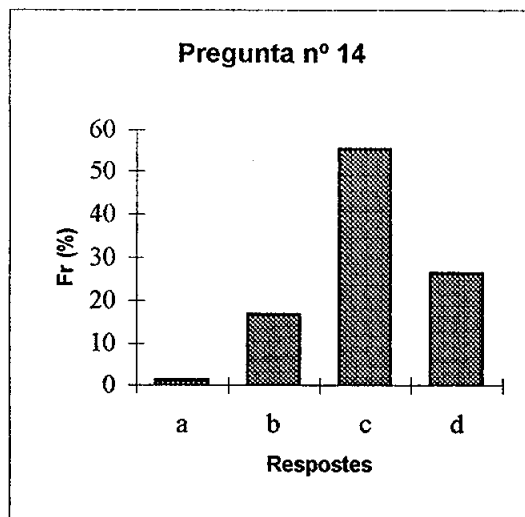
Pregunta nº 14

Els nois/es acostumen a quedar pel seu compte entre setmana per a preparar activitats que els afecten? (només s'admet una resposta)

- a. Molt.
- b. Sovint.
- c. Poc.
- d. Mai.

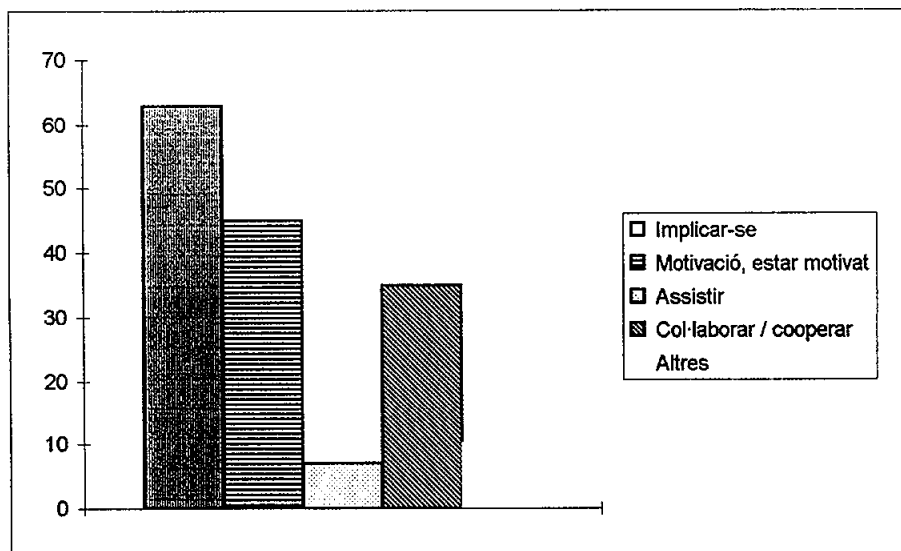
Respostes	Fa	Fr
a	1	1
b	14	17
c	46	55
d	22	27

Total Fa 83
Total Fr 100

Pregunta nº17: Què entens per participació?

ÍTEM	RESPOSTES
Implicar-se	63
Motivació, estar motivat	45
Assistir	7
Col·laborar / cooperar	35
Altres	10
Total	160

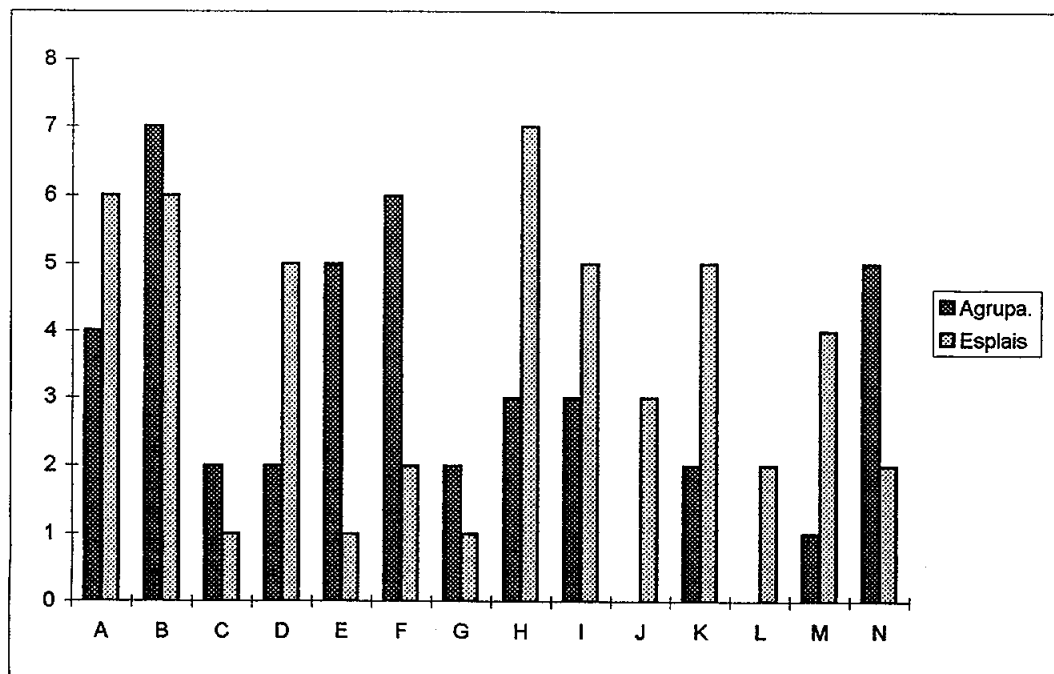
Anàlisi de la pregunta nº17

14	IMPLICAR-SE.	Total: 63
15	Prendre part activa en les activitats.	
4	Intervenir en les decisions.	
1	Implicar-se en el funcionament del grup.	
9	Implicar-se tant en la realització com en la preparació.	
2	Implicar-se tant en la decisió com en la realització.	
3	Esforç raonable en una activitat.	
1	Implicar-se en la gestió i organització d'una activitat.	
3	Implicar-se en la preparació, realització i valoració.	
5	Implicar-se en la decisió, preparació, realització, valoració, etc.	
2	Implicar-se en la decisió, realització i valoració.	
2	<i>Implicar-se en la decisió i en la preparació d'una activitat.</i>	
2	<i>Implicar-se en la decisió, en la preparació i en la realització d'una activitat.</i>	
6	MOTIVACIÓ, ESTAR MOTIVAT	Total: 45
10	Aportar/ mostrar interès, idees.	
19	Tenir ganes de fer les coses.	
10	Passar-s'ho bé, disfrutar	
7	ASSISTIR	Total: 7
3	COL·LABORAR / COOPERAR	Total: 35
4	Fer coses entre tots.	
2	Col·laborar en les decisions	
4	Col·laborar en les activitats.	
5	Cooperació entre el grup.	
5	Integració de tot el grup en un projecte.	
4	Sentir-se part d'un grup.	
1	Compartir amb el grup tot allò que l'inquieta, tant en les activitats, com en l'aspecte personal.	
3	Saber treballar en grup.	
4	Assumir responsabilitats i compromisos	
	ALTRES	Total: 10
5	Donar l'opinió: -Diàleg on cadascú diu el què pensa i després ens posem	

	<p>d'acord.</p> <p>-Que tots els nanos pensin, exposin el què pensen, opinin, acceptin les decisions del grup,(...)</p> <p>-A partir del diàleg de nens i monitors veure el què és més convenient pel grup.</p> <p>.-intervenció, preguntes, propostes, comentaris per millorar l'activitat o adaptar-la a una nova situació.</p>
1	Donar part d'ells mateixos per tal de projectar, enriquir i dur a terme l'activitat.
2	Atenció a l'explicació d'una activitat.//...preguntar dubtes...
2	Aprendre de les activitats.

Pregunta nº18: Quin és el tipus de conflicte interpersonal més freqüent al grup?

ÍTEM		Agrupa.	Esplais	Global
Marginació	A	4	6	10
Faltes de respecte	B	7	6	13
La diferència en el grau d'implicació	C	2	1	3
Traslació de problemes personals	D	2	5	7
Per les diferències d'edat	E	5	1	6
Formació de petits grups	F	6	2	8
Entre les noies	G	2	1	3
La diferència de gènere	H	3	7	10
Lideratge	I	3	5	8
Per la naturalesa dels components del grup	J	0	3	3
Problemes d'acceptació de la diferència d'opinió	K	2	5	7
Manca d'afectivitat	L	0	2	2
Conflicte caps/nens	M	1	4	5
Altres	N	5	2	7
Total		42	50	92

Pregunta: Quin és el tipus de conflicte interpersonal més freqüent al grup?

Respostes	Agr.	Esp.	Questió
10	4	6	<p>Marginació</p> <p>El rebuig d'un nen/a per determinats aspectes físics (gras, lleig,...) o psíquics (molt violent, fleuma,...).</p> <p>La discriminació d'alguns membres del grup.</p> <p>L'aïllament d'algun nano.</p> <p>El conflicte més freqüent és l'adaptació dels nens a una nena del grup que és una mica deficient.</p> <p>Que es margini algun nen per alguna raó concreta.</p>
13	7	6	<p>Faltes de respecte</p> <p>Faltes de respecte.</p> <p>Baralles derivades d'insults o faltes de respecte entre ells.</p> <p>La falta de respecte, ja que són molt diferents entre si.</p> <p>Insults mutus per discriminació en el joc.</p> <p>No respectar les característiques personals de cada individu.</p> <p>Riure's d'algú.</p>
3	2	1	<p>La diferència en el grau d'implicació</p> <p>Es dona sovint, sobretot en els més grans, quan algú "passa" de la resta del grup a l'hora de fer activitats o si queden de forma espontània.</p> <p>El desinterès per part d'algú.</p> <p>Que uns treballen més que uns altres.</p>
7	2	5	<p>Traslació de problemes personals i/o de l'escola al grup de lleure</p> <p>Molèsties pel comentari d'algú i possibles rancors.</p>

			<p>Picabaralles personals.</p> <p>Els rumors negatius i les parelletes.</p> <p>Ens porten els seus problemes de l'escola a l'esplai.</p>
6	5	1	<p>Per les diferències d'edat</p> <p>Les diferències d'edat dels 12 als 14 anys.</p> <p>Entre grans i petits.</p> <p>A principi de curs ens trobem una mica amb el problema que pot haver-hi una separació entre grans i petits, però això, al llarg del curs es va arreglant.</p>
8	6	2	<p>Formació de petits grups</p> <p>El conflicte més freqüent és la formació de petits grups, que poden deixar exclosos alguns.</p> <p>Que es formen grups dins de la unitat, sovint s'agrupen els de 3r any entre ells i deixen una mica de banda els de 1r any.</p> <p>La separació entre grupets d'amics encara que tots es coneixen.</p> <p>Hi ha dos grups, perquè un grup van a l'escola junts i els altres són els amics de l'esplai.</p>
3	2	1	<p>Entre les noies</p> <p>Les capelletes entre les nenes.</p> <p>Entre noies els gels,...</p>
10	3	7	<p>La diferència de gènere</p> <p>Relació noi/noia.</p> <p>L'enfrontament entre sexes.</p> <p>Picabaralles entre els dos sexes.</p> <p>El problema més freqüent és el sexe, problemes de relació entre els nois/noies.</p>
8	3	5	<p>Lideratge</p> <p>Per establir el lideratge del grup.</p> <p>Lluita pel lideratge.</p> <p>Confrontació entre líders.</p> <p>...amb els nois la rivalitat entre líders.</p>

3	0	3	<p>Per la naturalesa dels components del grup</p> <p>“Piques” típics de l’edat, esporàdics.</p> <p>Són els problemes típics d’aquesta edat, no anar amb l’amic/amiga...</p> <p>Els normals de la seva edat.</p>
7	2	5	<p>Problemes d’acceptació de la diferència d’opinió i/o d’interessos</p> <p>Les diferències d’opinió.</p> <p>Les diferents preferències dels nens a l’hora d’escollir les activitats.</p> <p>Hi ha conflicte relacionat amb les diferents formes de pensar i sobretot per al diversitat de gustos.</p> <p>Són tots diferents i els costa acceptar les diferències dels altres.</p> <p>La diferència d’interessos; no a tots els membres del grup els hi agraden les mateixes coses i això provoca petits conflictes.</p> <p>Que aquells que volen tenir en el grup un paper de líders vulguin imposar les seves decisions en contra del que opina la majoria del grup.</p> <p>No acceptar que es digui o es faci una cosa que ells no els hi agradi; sobretot entre els “caps” del grup.</p>
2	0	2	<p>Manca d’afectivitat</p> <p>La demanda d’atenció d’un nano.</p> <p>Verbal. A nivell de gelosies.</p>
5	1	4	<p>Conflicte caps/nens</p> <p>Els grupets d’amics/amigues que distorsionen el grup/unitat i la dinàmica de treball.</p> <p>Els nens són molt dispersos, costa controlar-los i la desmotivació.</p> <p>(No fer cas) Problemes típics de l’edat: Vinga, a fer el què toca!</p> <p>Ens arriben a donar consells de com ser monitors.</p>

			La manca de recursos a l'hora de comunicar-se entre ells i amb els monitors que creen mals entesos.
6	4	2	<p>Altres</p> <p>El tema dels millors amics o amigues (ara no em fa cas, o va més amb aquell o aquella...) sobretot en situacions de convivència (colònies, excursions,...)</p> <p>El de justícia, sobretot a l'hora dels jocs.</p> <p>Les rivalitats que existeixen entre ells/es, els problemes socials...</p> <p>El sexe.</p> <p>Gent nova.</p>

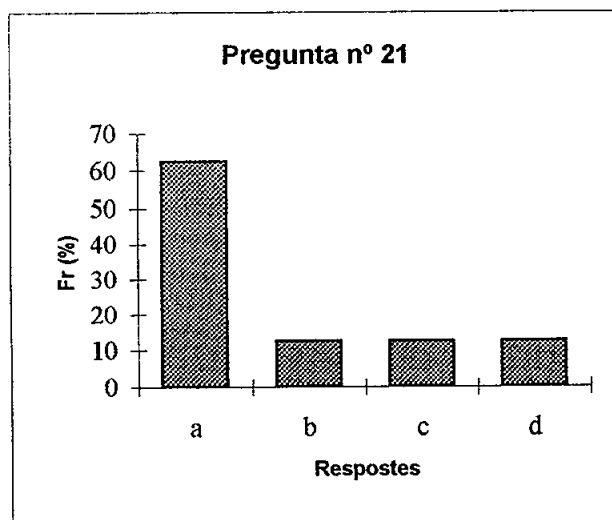
Pregunta nº 21

En el cas d'haver respost a l'anterior pregunta amb la tercera alternativa, com s'acostumen a prendre aquestes decisions amb els nois/es? (només s'admet una resposta)

- a. Negociant i establint pactes per consens.
- b. Efectuant una votació.
- c. S'aplica el criteri del monitor.
- d. D'altres. Especifica com....

Respostes	Fa	Fr
a	5	63
b	1	13
c	1	13
d	1	13

Total Fa 8
Total Fr 100

Pregunta nº 24

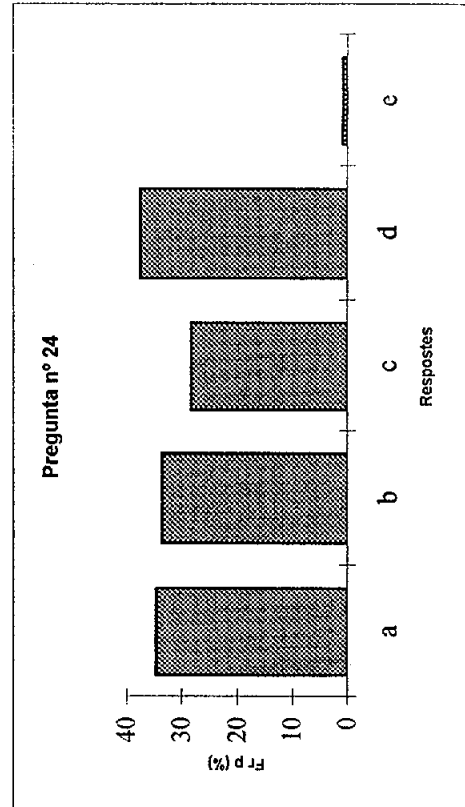
En el cas que feu assemblees, ordena de l'1 al 4 per ordre de freqüència, els temes que més s'acostumen a parlar. (1 molt freqüents, 4 gens freqüents)

- a. La planificació d'activitats.
- b. Els conflictes de convivència en el grup.
- c. L'organització de la vida del grup.
- d. La valoració del grup i de les activitats.
- e. D'altres.....

Respostes	Fa 1	Fr 1	Fa 2	Fr 2	Fa 3	Fr 3	Fa 4	Fr 4	Fa p	Fr p
a	21	34	10	16	13	21	17	28	39	35
b	15	25	18	30	10	16	18	30	38	34
c	8	13	11	18	22	36	19	31	32	28
d	17	28	21	34	16	26	7	11	43	38
e	0	0	1	2	0	0	0	0	1	1
Totals	61	100	61	100	61	100	61	100	113.25	100

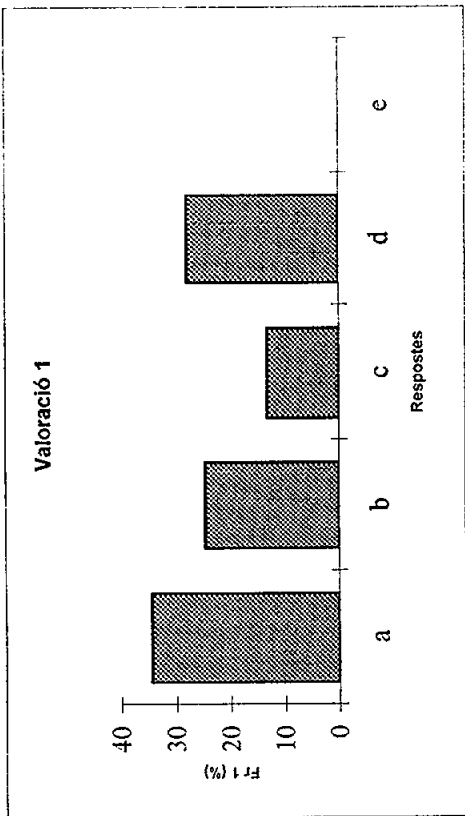
Gràfic nº 1

Respostes	Fa p	Fr p
a	39	35
b	38	34
c	32	28
d	43	38
e	1	1

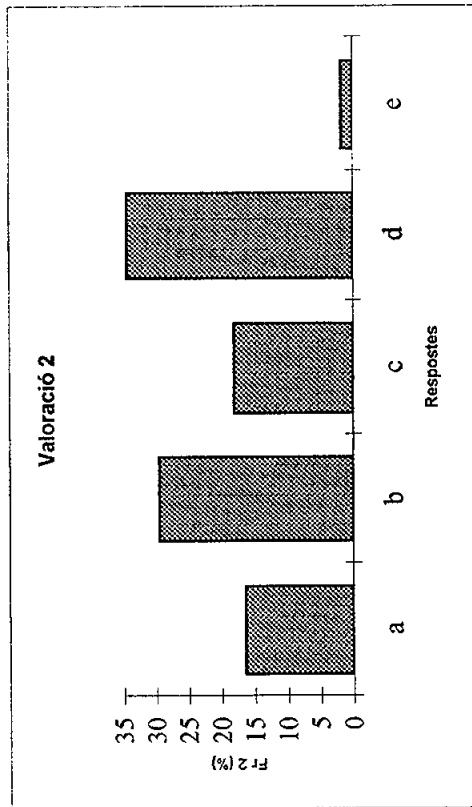
Gràfic nº 2

Respostes	Fa 1	Fr 1
a	21	34
b	15	25
c	8	13
d	17	28
e	0	0

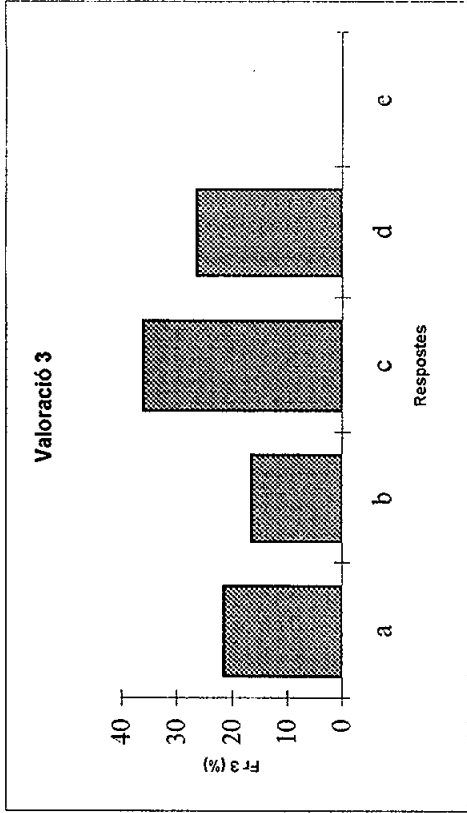
Gràfic nº 3

Respostes	Fa 2	Fr 2
a	10	16
b	18	30
c	11	18
d	21	34
e	1	2

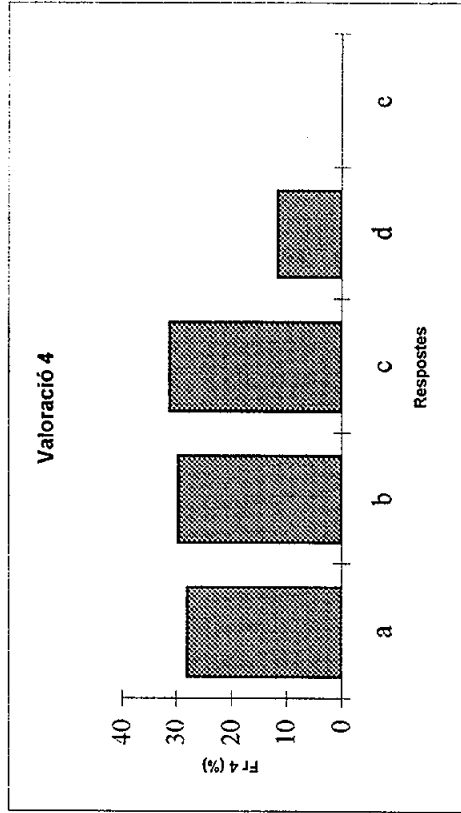
Gràfic nº 4

Respostes	Fa 3	Fr 3
a	13	21
b	10	16
c	22	36
d	16	26
e	0	0

Gràfic nº 5

Respostes	Fa 4	Fr 4
a	17	28
b	18	30
c	19	31
d	7	11
e	0	0

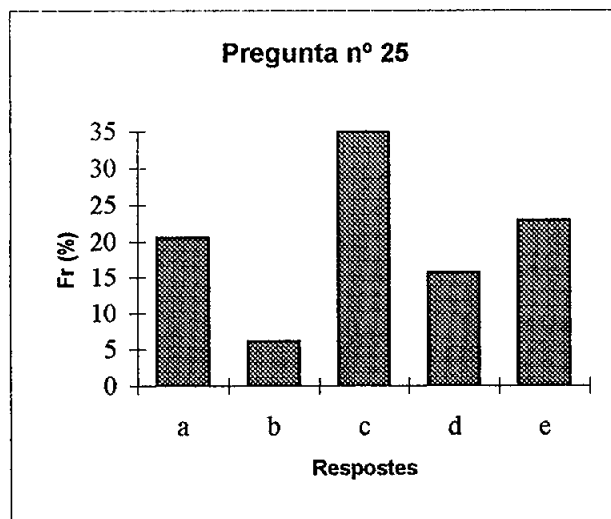
Pregunta nº 25

Quan s'han de fer grups petits per fer alguna activitat, qui acostuma a decidir la distribució d'aquests? (només s'admet una resposta)

- a. Ho decideixen els monitors/caps sense haver-ho consultat amb els nois/es.
- b. Ho decideixen els monitors/caps després d'haver-ho consultat amb els nois/es.
- c. Ho decideixen conjuntament els monitors/caps amb els nois/es.
- d. Ho decideixen els nois/es.
- e. D'altres. Especifica qui.....

Respostes	Fa	Fr
a	17	20
b	5	6
c	29	35
d	13	16
e	19	23

Total Fa 83
Total Fr 100

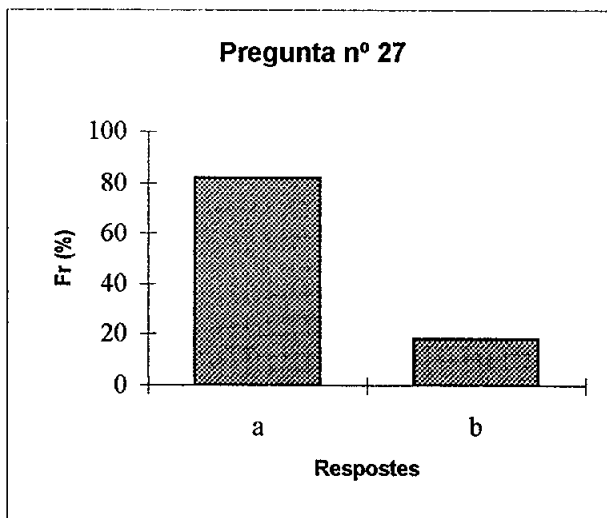
Pregunta nº 27

S'estableixen càrrecs/responsabilitats dins el grup/unitat? (només s'admet una resposta)

- a. Si.
- b. No.

Respostes	Fa	Fr
a	68	82
b	15	18

Total Fa 83
Total Fr 100

Pregunta: De quin tipus? (càrrecs i responsabilitats) En quines situacions i la durada.

Repeticions Qüestió

TIPOLOGIA DE RESPONSABILITATS / SITUACIÓ

Tot el curs (dissabtes i de vegades s'inclou excursions) (no textual)

35	material
11	farmaciola
2	fotografia
3	portaveu
9	secretari
18	tresorer/economia/caixa
3	sala (ordre...)
12	neteja
5	animació
2	preparar pregàries
1	fer el diari de patrulla (?)
1	fer llibre d'or (?)
1	fer el diari (?)
1	berenar
13	activitat
17	cap patrulla
17	sots-cap
2	recollir
1	rellotger
7	excursions
2	revista
3	cap de cadena
1	trucar

3	ambient entorn
1	cartellera
1	distribuir deixalles en papereres ecològiques
1	formar part del Consell d'Honor (cap patrulla)

Campaments

7	SERVEIS cuina (intendència, he inclòs) plats aigua latrines neteja (campament/lavabos...)
3	rentar (plats, roba...)
2	campisme
1	instal·lacions
1	passar llista
1	biblioteca
1	recollir el material
10	material
1	esport
2	grans de cara als petits
1	fitxes mèdiques
2	tresorer/economia
5	menú/menjar
1	transport
14	activitats
2	situació geogràfica/orientació
1	informar respecte els serveis d'urgències propers al campament
1	organitzar el grup per anar a la piscina
1	responsable de la pilota

excursions

(explicitat)

1	dur tendes
3	material
2	neteja
5	activitat
1	vigilar que tothom arribi al lloc
3	farmaciola
1	fotografia
1	portaveu

DURADA

Tot el curs (fixes)

131	<ul style="list-style-type: none">• <i>Al llarg del curs tenim els responsables de material, farmaciola, fotografia i el portaveu. També entra en les excursions.</i>• <i>Per exemple: caixer, secretari, material, farmaciola, etc. Generalment els responsables els mantenim tot el curs.</i>• <i>Preparació de la pregària de la següent setmana.</i>• <i>Cap de patrulla/colla. (poden tenir altres càrrecs)</i>• <i>Sots-cap de patrulla/colla.</i>• <i>Secretari.</i>• <i>Rellotger.</i>• <i>Material.</i>• <i>Farmaciola.</i>• <i>Neteja.</i>• <i>Tresorer.</i>• <i>Llibre d'or.</i>• <i>Excursions.</i>• <i>Revista.</i>• <i>Cap de cadena.</i>• <i>Ambient.</i>• <i>Cartellera.</i>
-----	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Durant tot el curs cada patrulla té els seus càrrecs i s'utilitzen tant els dissabtes com en els campaments.</i> • <i>A les activitats de dissabtes, en començar el mes, de manera rotatòria, han d'elaborar una agenda lúdic-cultural per informar als seus companys de les activitats que es realitzen al seu barri i a la seva ciutat, adreçades a la seva edat.</i> • <i>Normalment els càrrecs duren tot el curs i es fan servir en les preparacions de les activitats i als campaments i excursions.</i> • <i>Tenen càrrecs i responsabilitats durant tot l'any i és rotatori per patrulles.</i>
--	--

Puntualment (de caràcter temporal: colònies/campaments i excursions, esporàdics, depenent de l'activitat i de la necessitat, etc.)

95	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Diferents càrrecs, segons hi hagi o no la necessitat: cap de material, economia,...i els que puguin necessitar-se puntualment. Ex. neteja, parar taula,...Els càrrecs es mantenen per a tot tipus d'activitat.</i> • <i>Responsable de berenar (algunes setmanes)</i> • <i>En moments puntuals es responsabilitza a alguna persona d'algun material o activitat.</i> • <i>Responsable d'activitat (si és necessari).</i> • <i>Rotativament un grup és responsable de material, recollir el cau, distribuir les deixalles en papereres ecològiques. La durada depèn.</i> • <i>Depenent de l'activitat es divideixen les responsabilitats.</i> • <i>Durant els dissabtes poques, només porten alguna cosa per l'activitat, etc.</i> • <i>Per preparar activitats i excursions ens organitzem en comitès que varien en cada activitat: material, medi ambient, cançoner, animació,...</i> • <i>Responsables espontanis (per trucar...).</i> • <i>Depenent de les activitats sorgeixen comissions, sempre ho</i>
----	--

	<p><i>preparen tot ells (o casi tot) (...)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>A colònies fem grups mixtes d'edat per fer els serveis.</i> • <i>A les colònies: Només s'estableixen càrrecs per potenciar nois/es amb especials dificultats d'integració (material, esport,...).</i> • <i>A vegades també realitzen una mena de responsabilitat personal de cara als més petits (per exemple quan anem d'excursió i es prepara un joc on participen nens de totes les edats, si anem a agafar el tren, etc.).</i> • <i>També es poden crear càrrecs per alguna activitat concreta i són els nens que es presten com a voluntaris.</i> • <i>Segons l'excursió sorgeixen càrrecs que es necessiten.</i> • <i>Només en el cas de preparació i realització d'activitats d'estiu. Alguns cops, però de manera esporàdica, també en excursions.</i> • <i>No hi ha càrrecs fixos durant el curs. Es creen en el moment de preparar una activitat si cal realitzar tasques diferents. Durant les colònies d'estiu, si que hi ha grups de servei que cada dia tenen assignades tasques diferents.</i> • <i>Fitxes mèdiques.</i> • <i>Tasca administrativa.</i> • <i>Material.</i> • <i>Intendència.</i> • <i>D'activitats.</i> • <i>Jocs, vetlles i xerrades. (excursions)</i> • <i>Campisme.</i> • <i>Transport.</i> • <i>Neteja del camp.</i> • <i>Situació geogràfica (excursions...).</i>
--	---

Trimestrals

4	<ul style="list-style-type: none"> • <i>A mitjans 2n trimestre, són ells els qui preparen les activitats i es responsabilitzen de l'ordre de l'activitat, de motivar el grup</i>
---	---

	<p><i>i tot allò que comporta preparar una activitat d'esplai.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Trimestrals.</i> • <i>Trimestrals: els que es fan per fer l'expedició (activitat) un responsable del petit grup (cap de comitè d'expedició).</i>
--	---

Altres (no s'especifica la durada)

17	<ul style="list-style-type: none"> • <i>La durada va amb el criteri del monitor, intentant que tots els nens facin totes les responsabilitats o càrrecs.</i> • <i>Portaveu</i> • <i>Responsable de la sala.</i> • <i>Animació.</i> • <i>Diari de patrulla.</i> • <i>Recollir.</i> • <i>Els més grans preparen activitats per a la resta de grups d'esplai.</i>
----	---

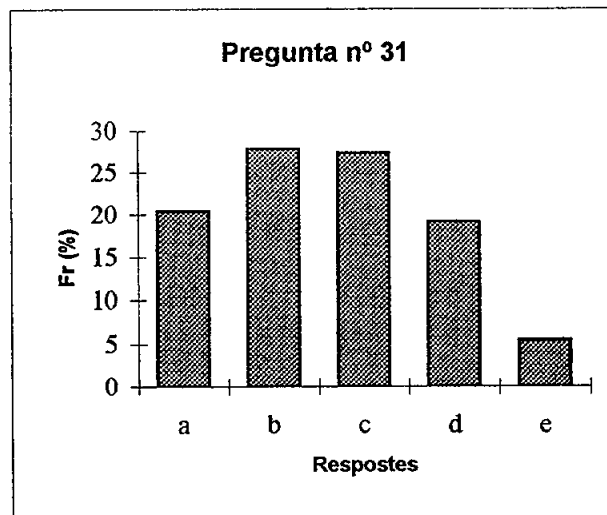
Pregunta nº 31

De quin tipus?

- a. Festivals.
- b. Excursions.
- c. Celebració de festes tradicionals.
- d. Colònies/campaments.
- e. D'altres. Especifica quins.....

Respostes	Fa	Fr
a	49	20
b	67	28
c	66	27
d	46	19
e	13	5

Total Fa 241
Total Fr 100

Buidat de la pregunta nº33: En el cas d'haver respost afirmativament en l'anterior pregunta, en quin tipus de projecte participen? (Respecte la decisió en grans projectes i activitats).

Cites textuais Agrupaments

Activitats que es realitzaran, obres, llocs on s'anirà,...

En preparar activitats que després puguin mostrar a tot l'Agrupament.

Cada unitat de l'agrupament munta alguna d'aquestes activitats (sobretot les festes populars) per la resta d'agrupament.

Fent noves propostes.

Activitats dels festivals.

Projectes de "pessebre" (Estany Gaudí)

Sopars de pares o antics i amics.

En què volen fer com a unitat per tal de participar-hi activament.

Festival: preparació i realització per unitats. Decoració.

Cites textuais Esplais

Preparació de festes tradicionals i festivals.

Tallers per a tot el trimestre.

Jocs i tallers pels campaments.

Normalment, en aquest tipus d'activitats que impliquen tot l'esplai, els nois/es del grup decideixen quina serà l'aportació del grup a l'activitat comuna.

A l'hora de fer una excursió decidir a on. En activitats extraordinàries decideixen quina responsabilitat volen dur a terme.

Preparar activitats per d'altres grups. Sobretot a excursions i colònies.

En la dinàmica de les activitats relacionades amb la festa (tradicional).

En el cas de participació en festivals o celebracions, tot el grup prepara i realitza quelcom.

En festivals i en la celebració de festes tradicionals.

En la decisió i preparació de fer murals, activitats...

Normalment participen en projectes més festius com ara festivals de fi de curs, rues de carnestoltes...i celebracions com les de Nadal o el nostre cas concret les "misses de nens" que se celebren cada diumenge primer de mes.

En com estarà preparat, el curs on han i/o poden ajudar, en decisions del funcionament, etc.

En els festivals.

Activitats que es poden realitzar.

Valors que cal extreure d'aquesta activitat o sortida que es vulgui fer.

En festivals preparen activitats, per representar-les davant dels pares (obres de teatre, balls...).

En les festes, adreçades al barri col·laboren en l'organització dels diferents tallers.

En colònies també preparen activitats pels jocs de camp, o altres.

Buidat de la pregunta nº37: Quin d'aquests elements s'utilitza més? (De comunicació entre tots els membres de l'esplai/grupament)

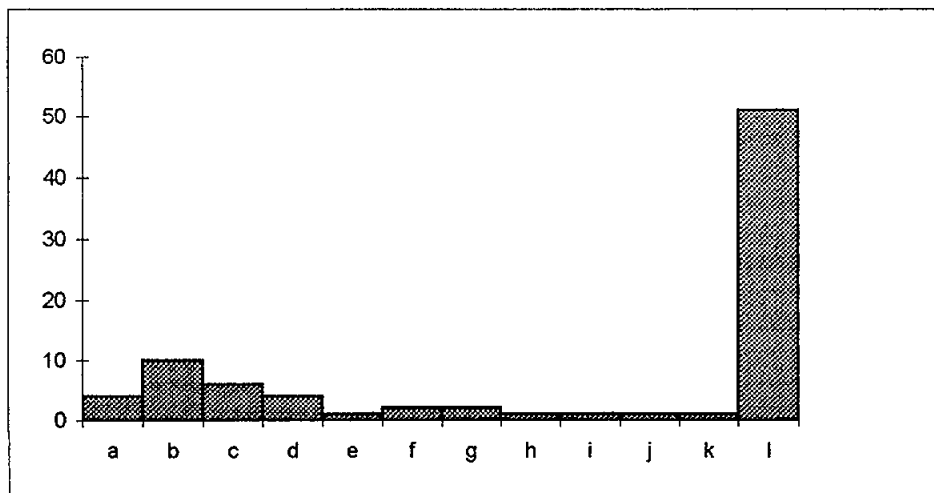
Agrupaments

Relacions interpersonals.	10
Reunions del Consell d'Agrupament.	25
Cartellera.	1
Revista interna.	1
<i>Coordinadora de caps i pares.</i>	1
No respost.	2

Esplais

Reunió general de monitors	8
Butlletí o revista interna.	5
Reunions del Consell d'Esplai.	8
Cartellera.	3
Relacions interpersonals.	26
<i>La llibreta.</i>	1
Assemblees o reunions generals de tot l'esplai.	4
<i>Coordinador.</i>	1
<i>E.A.E. (Equip d'Acció Educativa)</i>	1
No respost.	4

Pregunta 40	Ítem	nºrespostes
	Sempre que cal d'una manera programada	a 4
	Mensual	b 10
	Trimestral	c 6
	Quinzenal	d 4
	Annual	e 1
	Un o dos cops a l'any	f 2
	Reunions setmanals	g 2
	Reunions cada dues o tres setmanes	h 1
	Tres mesos a l'any i un mes	i 1
	Tres a l'any	j 1
	Festes del barri	k 1
	No respost	l 51

Buidat pregunta nº43: En el cas d'haver respost afirmativament a l'anterior pregunta, en quins casos i quin és el seu paper? (Respecte si assisteixen nens com a representants en els contactes amb altres entitats)

Agrupaments i Esplais

Ens reunim primer els caps que ens trobarem. Decidim les activitats. Parlem després dins la unitat i les preparem amb els nens.	
En les reunions de zona; decidir i preparar activitats.	
Al Matxembrat i a la Keinness; en el primer cas amb el paper de preparar un taller per altres joves i també de gaudir-ne; i en el segon cas només gaudir-ne	
No respost	71

Observacions: *l'assistència de nens com a representants en els contactes amb altres entitats s'entén de dues maneres. Bé com a representants de l'esplai o agrupament per decidir, o bé com a assistència física més aviat per gaudir d'una trobada o preparar-la.*

RESULTATS PREGUNTA 44 (transcripcions literals)

"Els caps proporcionen tot el que els nois/es necessiten per dur a terme les activitats"

"Nosaltres fem que el nen es senti protagonista del seu projecte"

"El cap intuïtivament i amb diplomàcia el guia i evita que se'n vagi pels núvols"

"La participació dels nens/es està molt marcada per les ganes i l'empenta dels caps. El nivell de participació dels caps determina l'èxit de les activitats, jocs i projectes ja que el noi/a en aquesta edat s'hi emmiralla amb freqüència"

"Sovint estan disposats a preparar activitats per les unitats de nens més petits o a participar en aquelles que preparen els més grans"

"Penso que la participació dels nans depèn del grup que es formi (edats, equilibri, nº de nens...) però depèn molt del cap. Cal ser dinàmic, obert i tenir moltes ganes per tal de contagiar-les a la unitat(...). Es tracta d'una edat conflictiva on els nivells de maduració entre nois/es és molt diferent, així com la relació dels caps amb nois/es. És difícil trobar una activitat que entusiasmi per igual a tota la unitat, però es vital fer-ho per aconseguir una participació òptima. També és important acabar totes les activitats començades, sinó la participació a la següent activitat serà molt més baixa".

"La participació dels nois/es depèn molt del grup amb que s'està. Si hi ha un grup amb moltes ganes de fer coses els caps només els hem de guiar una mica i ells ja van tenint idees i fent coses. Si el grup te menys iniciativa cal una participació major del cap en el grup per tal de motivar-los a fer allò que volen."

"(...)El cap sempre està al darrera per "encaminar-los" i fer-los veure l'opció més apropiada i el perquè, però de manera que ells tinguin la sensació que són qui decideixen en tot moment."

"Com que en l'agrupament molts nois/es fan coses que normalment (escola, família, etc...) no fan, el nivell d'implicació és més elevat."

"Es un grup d'edat en el que és difícil aconseguir una participació intensa. Se'ls ha de saber engrescar molt bé"

"Crec que la participació va augmentant a mesura que vas pujant d'unitat i el nostre agrupament considera que la unitat de rangers és un pas intermedi i costa establir el que han de fer o no ja que per algunes coses els veus totalment capacitats però per d'altres no.

També considerem que existeix una gran diferència en el moment de dur a terme els projectes ja que els nois no responen de la mateixa manera que les noies o a l'inrevés."

"Els nois/es estan cada cop més acostumats a trobar-s'ho tot fet. Sempre s'ha volgut que participin més en l'elecció o preparació de l'activitat."

La participació és molt variable i és el cap qui ha de saber veure qui participa més per involucrar als altres”.

“Aquest curs la unitat de R/NG era poc nombrosa i tímida. A més, hi ha hagut una motivació molt pobre i feia que el grup fos més passiu.”

“una de les dificultats que vam observar és una manca de sentiment d'agrupament sobretot a les unitats petites. No només han de ser conscients que estan a la unitat de R/NG, en aquest cas, sinó que també han de ser conscients que estan dins un agrupament.”

“Es interessant treballar a partir d'un centre d'interès per tal de motivar als nois/es.

Cal tenir en compte les diferències entre nois/es (sexe) en aquesta etapa per la diversificació d'interessos que a vegades es produeixen”

“La participació està molt lligada al temps que porten al cau”.

“La participació dels nois/es està molt lligada a la situació de cada curs de la unitat; si és un grup on predominen els de 1er. any, la participació en les activitats és més pobre que si predominen els de 3er.”

“Pot semblar que els nois/es participen poc en les decisions alhora de triar les activitats o les patrulles. El motiu és que tenim un grup molt heterogeni en el que hi participen: disminuïts psíquics, nois normalitzats i alguns altres que presenten especials problemes d'inserció social així com nois de diferents ètnies.

Tots aquests factors fan que les activitats estiguin molt triades i estudiades. De la mateixa manera els grups s'han de fer compensats i adequats”.

“El meu centre te nanos fins als 17 anys, és evident que al V nivell, els més grans, la seva participació és més patent.

Però és un fet que cada cop tenim més patent començar de més petits. El grup d'adolescents és l'inici.”

“El paper dels nois/es és més actiu a partir del 2º trimestre que és quan ells agafen el paper de gestionar i organitzar una mica el grup.”

“La participació depèn del grup de nanos que portes durant l'any, ja que hi ha un grup que porta més temps, ja no te gaires conflictes i funciona com un de sol i d'altres vegades el grup funciona menys homogèniament”

“A aquesta edat estan molt separats els nois i noies.”

“La participació dels nens en aspectes més decisoris o organitzatius està una mica limitada per qüestions d'operativitat. A vegades s'han proposat històries: com que ells preparin una activitat de colònies o de cada dissabte i la iniciativa o implicació no ha estat gaire bona, amb lo qual els monitors acaben preparant-

ho gairebé tot, encara que som conscients que hauríem de buscar mitjans per potenciar aquesta implicació real.”

“Costa bastant motivar i implicar als nois/es perquè sovint venen amb una actitud de que els hi donin tot fet i als monitors algunes vegades ens pot ser més còmode no arriscar-nos a veure què passa si deixem que ho preparin ells i preparar directament l’activitat abans de pensar com fer perquè participin”.

“La participació és força elevada, però tot i així no és total. També hi ha activitats proposades pels monitors, sobretot en el primer trimestre”.

“Els monitors hauríem de tenir més imaginació alhora de preparar activitats per tal de no caure en la rutina, ja que les coses novedoses els hi encanten i engresquen”

“A mesura que els nois/es es van fent grans, assoleixen majors responsabilitats a l’esplai, tant a nivell d’organització d’activitats com de preparació i decisió”

“La participació dels nens es veu molt reduïda al grup com a tal i és poca la implicació que tenen dins el centre com a tal. Viuen l’esplai com una activitat sense prendre consciència del centre en globalitat i resulta bastant difícil implicar-los en les tasques del centre.”

“L’experiència ens indica que les vegades que se’ls hi ha demanat que pensessin una activitat, no han volgut fer-ho o no han sabut, els mancava algú que prengués una decisió tan simple com decidir a quin joc jugaven.”

“La participació dels nois/es en general és molt bona sempre tenint en compte el grau de dificultat de les activitats”

“La participació dels nois/es d’aquesta edat és força relativa, estan en una edat que tot els sembla malament i tot és molt avorrit, els has de “camelar” de tal manera que tot els sigui atractiu i llavors ells participaran.”

“Normalment la participació dels nens és esporàdica i majoritàriament són les noies qui la duen a terme amb més periodicitat (segurament perquè elles són més grans que els nois), encara que els nois també hi diuen la seva.”

“El primer any que estan en aquest grup, la seva participació és bastant nul, en canvi al final (dos anys aprox.) tendeixen a participar i valorar les activitats”

“Durant els campaments tenen més implicació que durant l’any”

ANNEX N° 8

Mostra de notes de camp de l'etnografia

Observació "La Sagrera"

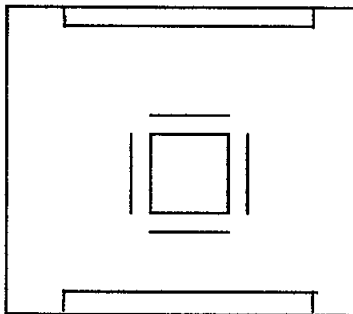
Dissabte 1 Novembre 97

Aspectes infraestructurals: mecanismes i mitjans

La sala del grup "CANIGÓ" està situada al tercer pis del local del casal parroquial "La Sagrera".

La sala no és gaire gran. Té forma quadrada i disposa de tres grans finestres que donen a la plaça dels Jardins d'Elx.

La sala disposa d'una gran pissarra que ocupa pràcticament tot un pany de paret. En la paret d'en front hi ha una cartellera de suro de les mateixes dimensions. Al mig de la sala hi ha una taula gran quadrada envoltada de bancs.

A la pissarra hi ha l'ordre del dia del que es farà:

1. BATALLA — Qué
 — Cómo
 — Música

2. ESTANTE — Papel
 — parada

3. DISFRACES

4. CASTAÑAS 18'30H. Cucurucho

Preparació: Treball amb tot el grup.

Els nois/es estan asseguts al voltant de la taula, formant un quadrat. Els monitors també estant asseguts barrejats entre els nois/es.

L'Anabel (monitora) es dirigeix a tot el grup formulant una pregunta: ¿Sabéis hacer cucuruchos de papel?. Ningú contesta. L'Anabel en fa un de mostra i seguidament tots es posen a fer-ne.

No els surt el cucurutxo però miren d'ajudar-se entre ells. El Xavi dóna idees de com fer-ho.

Tot i que hi ha molta col·laboració entre ells (es corregeixen entre ells, es posen exemples de com fer-ho tot fent broma), el David, Juanjillo i l'Elio es posen a l'altra banda de la taula. De tant en tant s'aixequen i estan dispersos.

Presa de decisió en la preparació: Treball amb tot el grup.

El Juanjo es dirigeix a tot el grup per a informar i formular una petició: "a ver, hoy hay que decidir dos cosas, por un lado está lo de la batalla de confeti i por otro tenemos el estante. Quién toma nota?" Es sent un "yooooo" comunitari.

De seguida que es demanen voluntaris surten ràpidament i de manera espontània.

Un dels nois agafa paper i llapis per apuntar.

Els monitors es dirigeixen al grup i expliquen que aquest any l'equip de monitors de l'esplai havien decidit que cada grup aniria disfressat d'una determinada cultura per a la batalla de confetti. L'Anabel informa que ells havien pensat que podrien anar vestits d'africans però que era únicament una proposta i que ells expressin també les seves.

L'Anabel apunta algunes consignes per a la presa de decisió: que sigui una disfressa ràpida, còmoda i fàcil de fer.

El Juanjo demana al grup que expressin les seves idees i propostes.

Es fa una pluja d'idees i un noi del grup les anota en un paper. Tots els nois/es aporten idees espontàniament

Un monitor es dirigeix directament al Juanjillo perquè encara no ha aportat cap idea i llavors aquest formula també una proposta.

L'Anabel intervé per donar una nova consigna: "Ahora hay que pensar como se disfrazarian los personajes que habeis dicho".

Els monitors també aporten idees igual que els nois/es i fan "coña" amb les diverses propostes.

L'Anabel recorda de tant en tant al Lluís que ha d'apuntar.

El Juanjo intervé i explica com es fan els "Xinesos". Hi ha dos nois que fan conya i no escolten. Els monitors els criden l'atenció i dos nois del grup també: "Ei tios, parad ya no?". Finalment tothom escolta atentament.

El Juanjo el dibuixa a la pissarra i demana al grup si els agrada . Tothom està d'acord i els sembla bé.

L'Anabel intervé novament per centrar la feina i establir la nova tasca a fer: "Bien, ahora vamos a pensar como nos disfrazaremos".

Tothom aporta idees i els monitors també.

Un cop decidit com ho faran l'Anabel torna a establir la nova tasca: "Tenemos que buscar una música o canción que represente a la cultura Chinesa". El Juanjo diu que ja s'encarregarà ell.

Generalment, quan algú del grup vol intervenir entre ells mateixos es criden l'atenció i es demanen que s'escoltin.

Informació

L'Anabel informa que cal fer paper reciclat per a l'estant i demana al grup si algú sap com es fa.

L'Elio aixeca la ma i ho explica a la resta del grup però no ho recorda tot i en Juanjo ho acaba d'explicar.

Preparació: Realització d'un taller. Distribució de tasques em grups petits.

Els nois/es i els monitors es posen de seguida a la feina. No hi ha ningú que estigui aturat. Cadascú té un paper al grup. Uns retallen paper, d'altres barregen amb el minipimer, d'altres van a buscar fulles d'arbres al carrer. Cadascú assumeix espontàniament una tasca.

Els nois/es s'impliquen molt en l'activitat i mentre fan les tasques van comentant coses d'esports en un clima distès i alegre.

Un cop feta la primera galleda de pasta l'Anabel demana voluntaris per a premsar. De seguida surten tres nois i baixen al soterrani de l'esplai amb l'Anabel. la resta del grup es queda a la sala elaborant més pasta de paper.

Entre la monitora i dos nois més parteixen per la meitat un sac. Un dels nois estén la pasta amb una pala i els altres dos van a buscar més fulles i després construeixen un quadre.

Tot es fa en un ambient distès i informal

Serveis

Després d'haver fet l'última galleda de pasta de paper, un noi dels que s'ha quedat a la sala escombra el terra i recull els papers.

Temps lliure: Joc organitzat

Després d'haver acabat el taller de paper reciclat, un grupet de nois encén l'ordinador per a jugar al trivial. A la sala encara no estan tots els membres del grup. N'hi ha que encara estan al soterrani.

El Juanjo puja i diu que millor fer grups i jugar tots junts a l'ordinador. Seuen tots al voltant de l'ordinador i apaguen l'ordinador per estructurar primer el joc.

Acaben d'entrar a la sala els nois que faltaven.

El Juanjo pregunta si volen fer ells els equips o s'estimen més que ho decideixen els monitors. Els nois diuen que els monitors i aquests escullen els equips (dos) i ho apunten a la pissarra.

Encenen l'ordinador i es posen a jugar.

L'Anabel intervé i proposa una nova norma al joc per a fer-lo més divertit: l'equip que falli haurà de fer una penyora que pensarà l'equip contrari. Ala nois els sembla bé.

La Gera és la que domina el teclat i formula en veu alta les preguntes que els equips van contestant.

Hi ha un noi al grup que no sembla gaire animat a jugar i es manté una mica al marge. Es queda recolzat a la taula i no col·labora amb els seus companys per a pensar les respostes.

Quan l'Anabel se n'adona es dirigeix directament a ell i li formula les

preguntes. Al final s'engresca perquè veu que tothom s'ho està passant bé. Després torna a desconnectar i es posa a xerrar amb un altre del grup.

Quan porten una estona jugant els nois/es decideixen anular la norma de la penyora perquè endarrereix molt el joc.

Els monitors estan situats un a cada grup però no poden contestar perquè coneixen la majoria de respostes.

Quan acaben la partida el Juanjo pregunta al grup qui es quedarà a veure el partit del Barça a l'esplai i alguns nois s'hi apunten. La resta recullen les seves coses i marxen cap a casa.

Aspectes infraestructurals: Mecanismes i mitjans

A la cartellera hi ha un calendari amb els dies dels aniversaris dels nois del grup assenyalats, els telèfons de tots els nois del grup, fotos de l'equip de monitors i de tot l'esplai. Postals de nois/es que han enviat a l'esplai, algun retall d'article de diari, un planell de Catalunya molt gran amb les excursions fetes marcades, un full blanc gran per a que apuntin idees per a la reunió del trimestre.

A la sala hi ha també un terrari gran amb dos hámsters i un ordinador.

En un extrem de la sala també hi ha una prestatgeria amb molts jocs de taula.

Hi ha una cartellera més petita entre dues finestres que posa INFORMACIÓ. Hi ha el calendari del curs 97-98. Una llista de possibles coses per fer reciclades i un quadre amb el material que es necessita, el cost, quan s'ha de fer i qui.

Observació "La Sagrera"

Dissabte 8 de Novembre 1997

Temps lliure: quotidià.

Els nois/es van pujant a la sala. En Xavi està jugant a l'ordinador. La resta van seient al voltant de la taula.

Aspectes infraestructurals: mecanismes i mitjans

L'Anabel ha separat la pissarra en tres columnes mitjançant una cinta adhesiva groga. Cada columna es destinarà a una qüestió: Temes a resoldre, tasques a fer en el dia d'avui i notes.

L'Anabel explica als nois l'ús que se'n farà a partir d'ara de la pissarra.

Amb cartolines blaves ha anat penjant en cada columna diverses notes.

A resolver....	Hoy	Notas
<p>Papel reciclado. Pto. Libros. Collares</p> <p>Juanjo traer material</p> <p>Llamar croasants</p> <p>Xavi: traer cromos</p>	<p>* Disfraces:</p> <p>* Gorros, trenza, dragón.</p>	

Bon rotllo

Un cop asseguts tots a la taula li canten el "cumpleaños feliz" al Juanjillo perquè ha estat el seu aniversari. Ell no s'ho esperava. Feia cara de content però li feia una mica de vergonya.

Presa de decisió en la preparació: Treball amb tot el grup

Els monitors porten un conjunt de dibuixos fets amb l'ordinador de motius xinesos. Els ensenyen al grup i els proposen que en triïn un per a posar-lo a les disfresses. La decisió es fa per votació.

El Juanjo va ensenyant dibuix per dibuix i els nois que el volen triar alcen la ma. L'Anabel conta els vots i els diu en veu alta. S'eliminen els dibuixos que tenen més vots i es torna a fer una segona votació d'entre els que han quedat i se n'escull un.

El Xavi proposa de fer lletres i en fa un exemple a la pissarra. Els monitors apunten que es podrien fer les dues coses i tothom hi està d'acord.

Organització del grup

El Juanjo es dirigeix al grup i apunta que cal organitzar-se per a muntar l'estant, que caldria quedar un altre dia entre setmana perquè sinó no ho tindran acabat.

Demana qui pot quedar divendres a la tarda i qui dissabte al matí i ho apunta a la pissarra.

Després demana als nois/es que cal avisar als que avui no han vingut seguint la roda de telèfons. (hi ha una roda de telèfons establerta).

El Juanjo demana a un noi que vagi a fer fotocòpies del dibuix triat i en Xavi demana també d'anar-hi. Marxen els dos.

Es reparteixen unes cartes d'informació de l'Aplec.

Preparació: realització d'un taller de disfresses. Treball amb tot el grup

Mentre l'Anabel intenta fer una gorra de paper Xinès, els nois/es estan asseguts a la taula i parlen sobre qüestions de música tranquil·lament.

L'Anabel es dirigeix directament a l'Eloi i li diu que provi de fer un barret amb un full de paper de diari i aquest intenta fer-ho.

Després d'haver-ne provat un l'Anabel dóna instruccions als nois del que han de fer i tots agafen una cartolina i es posen a fer feina.

Mentre fan els barrets els nois/es comenten anècdotes divertides amb els monitors i riuen plegats.

El Juanjo ha configurat una plantilla per fer el barret i els nois/es la utilitzen per fer-los amb més facilitat.

El Juanjo es dirigeix directament a la Gemma que està molt aturada i l'anima a retallar. El David i el Juanjillo es posen a fer trenes amb paper de seda.

Tots els nois estan ocupats fent alguna tasca: uns fan motlles del barret, d'altres els retallen, d'altres fan trenes.

L'Anabel es dirigeix a l'Eloi i li diu que faci una trena. Aquest respon que no en sap. Ella li explica i en fa una de mostra. L'Eloi ho intenta i li surt prou bé. Ara

L'Anabel li diu a l'Eloi que li ensenyi a fer trenes al David i aquest es posa a fer-ho.

Cada membre del grup fa alguna feina en funció de les seves possibilitats.

L'Anabel dóna instruccions dirigint-se sempre directament als nois/es.

Al cap de molta estona arriben els dos nois que havien anat a fer fotocòpies del dibuix i es posen a retallar-ho.

Mentre fan les feines van comentant coses amb els monitors amb un clima distès i alegre però els nois estan força concentrats. Van per feina i no s'aturen gaire.

En David i Juanjillo es distreuen amb facilitat, però mentre David adopta una postura passiva, en Juanjillo comença a donar voltes per la sala i a tocar coses que no pot.

De tant en tant l'Anabel es dirigeix a ells i els encomana feines concretes.

Un dels nois pregunta si hi ha música i decideixen posar el "loro".

Després d'haver acabat tots els barrets i retallat tots els dibuixos, el Juanjo marxa amb dos nois a trucar per telèfon a la Sra. dels croissants.

L'Anabel es dirigeix a la Gera i l'Eloi i els recorda que han de passar a l'ordinador en lletra molt petita unes recomanacions sobre qüestions d'ecologia. Els nois es parteixen la feina i diuen que s'ho emporten a casa per fer-ho.

Bon rotllo

Sortim tot el grup a comprar estrelletes per fer els collarets i després un hámster. Pel camí els nois es mostren distesos, van comentant les seves coses i riuen junts. El grup avança conjuntament tot i que el David, Juanjillo i la Gemma acostumen a ajuntar-se o a anar més a prop dels monitors. El Xavi hi ha moments

que es desmarca de la resta de companys i va molt al costat del Juanjo amb qui comenta coses de música i esport.

Després d'anar de compres tornem al centre i berenem. El Juanjillo ha portat galetes perquè va ser el seu aniversari.

Serveis

L'Anabel dona ordres de recollir la sala i endreçar abans de berenar i tots es posen a fer-ho. Uns recullen els papers que hi ha sobre la taula, d'altres escombren, d'altres recullen llapis i retoladors. Cadascú assumeix espontàniament una feina.

Bon rotllo

Es seuen tots a taula. En Xavi i els monitors li preparen una targeta de felicitació casera. Quan ja la tenen dissenyada li donen i amb una mirada de complicitat de l'Anabel tots li canten el "Cumpleaños feliz". Després tots signen la targeta. El Juanjo està molt content, es sent protagonista i va passant tot satisfet la caixa de les galetes i convidant a tots. Mentre mengen galetes els nois/es comenten anècdotes i riuen plegats.

Organització grup

Mentre continuen menjant galetes l'Anabel es dirigeix a tot el grup i pregunta si ja han quedat a alguna hora el dissabte i decideixen quedar a les 15h. Al finalitzar l'Anabel recorda que cal avisar als que no han vingut i Juanjo els diu que cal recollir la sala abans de marxar i així ho fan.

Observació "La Sagrera"

Dissabte 14 de Novembre 97

Organització d'activitats

Avui s'ha quedat a les 15h. perquè hi ha molta feina.

De moment han vingut 4 nois/es (Xavi, Gera, Gerard, Josep). Quan arribo a la sala hi ha el Xavi i els monitors que estan acabant una pancarta que s'ha de penjar a la plaça. Després en Juanjo s'emporta al Xavi al pati a preparar la xocolata. En Gerard i en Josep també baixen a baix.

La Gera arriba i es posa a fer barrets amb l'Anabel. L'Anabel li explica que s'han de fer dos forats als laterals i passar un tros de cordill per cadascun d'ells. La Gera es posa a fer-ho sense cap problema. Acaben de seguida de fer els barrets i baixen al menjador a fer la sopa torrada.

A la pissarra avui també hi ha les informacions pertinents.

En Josep, Gerard i Xavi es queden al pati controlant la llet. S'asseuen en un racó del pati i es posen a xerrar de les seves coses.

En Juanjo entra i els diu: Ei, estan haciendo los collares! i tots s'aixequen de seguida i van a veure-ho. La Gera va remenant i els altres s'ho miren i van comentant coses entre ells tot rient plegats.

Torna a entrar el Juanjo i els diu que també cal donar una ma a la xocolata i surten els tres nois. La Gera es queda sola fent la pasta.

Preparació: xocolatada pel barri

Els nois es posen a fer la xocolata. Van agafant ampolles de llet, les van obrint i les van buidant a unes olles molt grans .

Després de fer la pasta , la Gera pregunta a l'Anabel si es posa a fer els collarets i li diu que si. En Juanjo va a ajudar-la.

L'Anabel dona instruccions als nois de com han de fer la xocolata, els recorda que és molt important que remenin bé. Els nois estan una mica nerviosos, crec que els pesa la responsabilitat de fer una xocolatada per a tot el barri (unes 300 persones). i comenten coses com: I si no ens surt prou bé?, i si se'ns crema?.

L'Anabel mira d'animar-los: "si tots els grups de l'esplai han estat capaços nosaltres també". Continua donant instruccions: no deixeu de remenar, aneu tirant cullerots de xocolata a poc a poc, en forma de pluja...

Els nois s'esforcen molt en fer-ho bé. Ells mateixos s'han distribuït per les tres olles col·locant-se de manera espontània dos a cadascuna i mentre un remena l'altre va tirant la xocolata.

Arriba un noi més del grup i es posa a mirar

Bon rotllo

Mentre remenen van comentant anècdotes i històries viscudes que els fan riure a tots plegats.

No sembla que hi hagi uns criteris explícits respecte a l'organització però a mida que van arribant els nois, aquests es van incorporant de manera espontània en una tasca, ja intueixen el que cal fer i es posen a la feina.

Arriba l'Eloi (ha portat els deures fets, la llista dels 40 principals passats a l'ordinador) i el Juanjo se l'emporta juntament amb el Lluís a penjar la pancarta.

Mentre la resta fa la xocolata, la Gera, que estava sola al menjador, agafa una taula amb el Xavi i es posa al pati al costat dels seus companys i continua fent els collarets

La Gera comenta que cal pensar el preu dels collarets. En Xavi proposa 25pst. però la Gera es nega. pensa que com a mínim unes 125pst., perquè porten molta feina.

A les 16'30h. arriben l'Helio, el Juanjillo i la Gemma. La Gemma es posa a la taula amb la Gera i el Lluís (que ja ha tomat de penjar la pancarta). El Juanjillo va mirant arreu i l'Helio es posa a fer la xocolata amb el Juanjo amb una olla nova.

Mentre van remenant el Junajo els proposa als nois de participar en el concurs de truites de la festa major però els nois es neguen i fan molta broma al respecte.

Quan els monitors veuen a algun noi inactiu casi sempre es dirigeixen personalment a ells i els demanen col·laboració o ajuda per alguna cosa. En Juanjo li proposa al Juanjillo que ajudi a la Gera a fer els collarets i aquest accepta.

Hi ha moments en que el Xavi assumeix una certa responsabilitat voluntària respecte als nois que tenen més dificultat al grup (Gemma i Juanjillo). Per exemple hi ha moments que en Xavi es preocupa per les feines que fa el Juanjillo i l'anima a seguir: Como va Juanjillo? .Bién. Sí?, venga pues.

Són exigents entre ells perquè ho volen fer bé: "Venga tio, remena bé que es

cremarà”...

En Juanjo torna a proposar d'anar al cinema però no s'acaben de posar d'acord amb el dia.

S'acosta l'hora d'anar a la batalla de confetti i arriben un objector i una altra monitora per ajudar a fer la xocolata.

Entren els del grup de l'infern i comencen a fer broma amb els de Canigó: es persegueixen els uns als altres, es tiren a sobre, s'agafen i fan veure que es barallen i es peten de riure.

El Juanjo es posa a pintar les cares de groc als nois fent alhora molta broma. La Gera l'ajuda i la resta segueixen remenant.

El Xavi controla l'olla de xocolata per a que no es facin grumolls i alerta als seus companys de que no s'adormin perquè ja comença a espessir-se.

Preparació: disfressar-se

Quan tots ja s'han maquillat les cares pugen un moment a dalt per a posar-se els barrets i preparar-se per a la batalla de confetti. (veure fotos). L'Anabel els reparteix les boles de confetti mentre esperem que la resta de grups s'acabin de preparar per a sortir.

Quan tothom està a punt marxem a una plaça del barri per fer la festa.

Realització

Tant els nois com els monitors gaudeixen tirant confetti a la resta de gent.

El nostre grup marxa però una mica abans que la resta de grups perquè són els encarregats d'anar servint la xocolata per a tota la gent del barri.

Observació "La Sagrera"
Dissabte 22 de Novembre

Aspectes infraestructurals: mecanismes i mitjans

A resolver....

Hoy

*Papel reciclado

*Olla

*Puntos libro

*Cromos Xavi

*Collares

*Collares

*Llamar croassants

*Disfraces

*Xavi traer cromos

*Excursión.

Informació i organització del grup

Entren tots els nois a la sala i van seient al voltant de la taula.

L'Anabel es dirigeix a tot el grup i informa que avui hi ha reunió de campanya (trimestral). El Juanjo anima als nois per a que surti algun voluntari: "Venga, alguien tiene que ir".

Ningú sembla que tingui interès per anar. Tots expressen negatives i n'hi ha que pregunten de què es tracta aquesta reunió i que s'ha de fer exactament.

L'Anabel informa que algú del grup ha d'anar i que només ha de prendre notes en un full del que es parli a la reunió. També haurà d'expressar, com a representant del grup, queixes o propostes respecte al funcionament de l'esplai o del grup.

Tinc la sensació que els nois no n'estan gaire informats d'aquest tema o almenys sembla que sigui la primera vegada que en senten a parlar.

Assignació de càrrec

Donat que ningú s'anima a anar-hi l'Anabel diu que es farà per sorteig i a qui li toqui. Els nois accepten.

Han de dir un nº del 1 al 5 i qui l'encerti haurà d'anar com a representant del grup. Li toca al Josep i se'n va tot resignat (amb el cap baix i murmurant "quin rotllo") amb un full blanc per a prendre notes.

Informació

El Juanjo diu als nois que mentre esperen a que torni el Josep faran un joc.

L'Anabel es dirigeix a tot el grup i informa que hi ha una bústia de suggeriments penjada al suro (un sobre blanc penjat al suro) per a que ,quan els sembli, puguin posar el que els sembli. Queixes, suggeriments, propostes..... Se'ls informa que pot ser anònim.

Els nois/es mostren una certa indiferència o si més no ningú fa cap comentari al respecte

Realització: Joc organitzat

Distribució d'equips

Els monitors demanen als nois que facin dos equips per fer el joc. Aquests però estan una mica alterats i dispersos (fan bromes entre ells, riuen....). No s'acaben de decidir per fer els equips. El Juanjo els recorda que han de procurar que quedin equilibrats, que pensin amb els companys de retard mental però els nois diuen que no saben com fer-ho. Finalment els monitors fan els equips.

Els nois no sabien que hi havia un joc ni tampoc en que consisteix aquest. Els monitors l'expliquen i l'organitzen.

Instruccions

Donen instruccions del que cal fer: Els dos equips han de sortir al carrer i esperar-se a la plaça. Un representant de cada grup es quedarà a la sala i haurà de buscar una prova que haurà de fer el seu grup. Aquesta prova està situada dins d'alguna ampolla de llet de les moltes que hi ha a la sala. El grup que sigui més ràpid en fer la prova guanya.

execució

Els nois/es mostren entusiasme pel joc: “ala, que xulo, vale venga..” i procuren anar el més ràpid possible per vèncer al contrincant. Les proves els semblen divertides, si més no els nois/es riuen molt mentre les fan.

Durant el desenvolupament del joc el Juanjo s’ha quedat a la plaça amb els dos equips i en alguns moments col·labora amb ells fent alguna prova , els dona orientacions i motiva el joc (dóna ànims, idees, es riu d’ells...). L’Anabel s’ha quedat a la sala donant ànims als dos representants que busquen les proves dins les ampolles.

També s’encarrega ella d’amagar-les.

Informació

A les 17’30h. torna el Josep de la reunió. S’acaba el joc i tots seuen al voltant de la taula.

Els monitors li demanen que expliqui a la resta el què s’hagi parlat.

El Josep amb un to seriós informa que es farà un llibre de la coordinació del grup i ell (com a responsable d’aquesta feina) s’encarregarà de posar tot el que fa el grup i si algú ho desitja podrà escriure algun suggeriment, comentari o queixa.

Els companys escolten molt atentament mentre el Josep parla.

Regulació de conflictes: Assemblea

L’Anabel es dirigeix a tot el grup amb un to més seriós de l’habitual i els diu que hi ha coses que el grup havia decidit fer i no s’ha acomplert i cal analitzar perquè ha passat. Els diu que avui farem assemblea. Els nois pregunten que és una assemblea. L’Anabel respon dient que es tracta de parlar entre tots el perquè no han acomplert els pactes establerts. El Juanjo també intervé i comenta que els monitors estan una mica decebuts perquè s’havien proposat moltes coses per recaptar diners per colònies i pràcticament no se n’ha acabat de fer cap i que ha passat com moltes altres vegades que comencen les coses però no les acaben

Organització: distribució de grups i tasques

L'Anabel es posa dreta al costat de la pissarra, es dirigeix a tot el grup i els diu que farem un replantejament de tot el grup, de tot el que s'ha fet fins ara.

L'Anabel dóna explicacions de com es farà: Cal fer tres grups. L'Anabel reparteix tres targetes de colors diferents a tres membres del grup que seran els responsables de cada subgrup. Cada grup, que tindrà un color determinat, haurà d'analitzar tres coses

-Campanya econòmica

-Activitats

-Responsabilitats

L'Anabel ho anota a la pissarra. A cada targeta hi ha les instruccions del que cal fer.

El responsable de cada subgrup (Josep, Xavi i Gera) serà encarregat de dinamitzar i animar a que la resta de companys parli.

Després de donar les instruccions els nois/es s'agrupen amb els companys que tenen asseguts al costat i es distribueixen pels locals de l'esplai. Alguns agafen fulls i bolígraf.

Treball en subgrups

Treball en subgrups uns 20'.

Posada en comú

Els responsables de cada grup comencen exposant les opinions del subgrup respecte a la campanya econòmica. Cada representant exposa de manera ordenada les seves postures i la resta escolta atentament. En algun moment l'Anabel intervé per demanar aclariments o per verificar alguna de les expressions dels nois: "O sea que vosotros proponeis que....", "què quieres decir com eso?".

Després de l'exposició dels representants queden de manifest les discrepàncies dins el grup. Tots estan d'acord en realitzar la campanya econòmica però divergeixen respecte els mètodes per recaptar diners. Alguns nois manifesten que hi ha un cert passotisme dins el grup perquè l'any passat alguns es van "escaquejar" i temen que aquest any torni a passar el mateix. Per altra banda s'inicia una discussió respecte a la destinació dels diners que es puguin recaptar. Els

monitors escolten atentament als nois/es. Aquesta vegada s'ha assegut junts en un dels laterals de la taula. En algun moment de la discussió intervenen per introduir algun aspecte de reflexió al grup i per demanar justificació d'alguna de les opinions manifestades pels nois.

Com els nois no acaben de trobar sortida a la problemàtica l'Anabel apunta que s'ho pensin i portin propostes de solució per al proper dia.

L'Anabel diu que cal passar al següent punt de les activitats. Primer es posa la Gera i després el Josep i s'inicia una discussió. L'Eloi i el Josep manifesten que no estan d'acord en la manera que tenen els monitors de fer les coses. L'Eloi afirma que fins i tot ell està a punt de desaprovar-se de l'esplai per aquest tema. Demanen que volen venir a l'esplai a jugar i no a fer feina. L'Anabel intervé varies vegades i els pregunta perquè pensen que ha passat això, que s'ha arribat a aquesta situació, però els nois no responen. Després d'insistir varies vegades amb la mateixa pregunta, l'Anabel els diu que perquè no els ho havien dit abans. Si vosaltres no manifesteu el vostre desgrat amb el que fem, nosaltres no sabem que hem de canviar.

El grup del Xavi i la Gera no estan d'acord amb el del Josep. Pensen que ja no són criatures i que a l'esplai ja no es pot vindre únicament a jugar. El Xavi fa la seva intervenció amb un to despectiu i una mica de burla sobre el tema i llavors intervé el Juanjo relativitzant les postures i afirma que el Josep i l'Eloi estan en el seu dret de queixar-se i en tot cas caldrà trobar un punt mig i una solució que satisfaci a tothom.

Els monitors es comprometen a pensar-hi.

L'Anabel dona per finalitzada l'assemblea recordant que cal continuar parlant del tema el proper dissabte.

Observació "La Sagrera"

Dissabte 29 de Novembre 97

*Sessió especial de cap de setmana.

Avui es fa una excursió especial de cap de setmana a l'Esplai. Hi passarem tot el dia, ens quedarem a dormir i demà anirem a l'Aplec de Centres i esplais Cristians.

Informació i organització de la feina a fer.

Ens trobem a les 9h. del matí. Els nois/es van pujant a la sala i seuen al voltant de la taula. De moment només han vingut 7 nois/es. L'Anabel seu entre els nois/es i els informa que cal acabar de parlar de l'assemblea de l'altre dia i elaborar propostes.

Hi ha dos membres del grup que diuen que no volen vendre números.

L'Anabel dona instruccions del que cal fer: diu que es posin d'acord i que també han de preparar un joc de nit pel grup d'Infern. Es dirigeix al Josep, li dóna un full i un bolígraf i li diu que prengui nota.

L'Anabel els diu que ella marxa al Parc de la Pegaso a preparar coses i tornarà cap a les 11h. per a poder esmorzar amb ells.

Presa de decisió + preparació joc de nit. Situació del grup sol

(veure cinta de vídeo). Els nois es queden sols. Quan l'Anabel marxa es fa un gran silenci per uns moments. Després en Josep diu "bueno venga, qué hacemos?" però ningú respon. Es repeteixen algunes estones de silenci.

Tinc la sensació que es senten molestos amb la meva presència, com observats, em miren de reüll.

La Gera de tant en tant també insisteix: "hacemos algo o no?". En Josep i la Gera sembla que es desanimin al no obtenir resposta i es posen a xerrar d'altres coses i a fer broma.

En un moment determinat en Josep torna a insistir: "va, decir algo. Hemos de pensar. Quien no piense que se vaya. Nadie se va, pues todos a pensar". Però continuen fent broma. La Gera ha agafat la pasta dels collarets i es posa a fer collarets.

El grup ja està desmotivats i comença la dispersió. L'Helio va menjant pipes. Entra una noia d'un altre grup amb la revista "vale" i es posa a parlar amb la Gera. El Juanjillo s'aixeca de la cadira i entra i surt de la sala varies vegades. Tots comencen a aixecar-se de les cadires.

El Juanjillo encén l'ordenador i la Gera li diu que l'apagui. Es dirigeix al Josep i li diu: "Josep i si pensamos lo de los mayores?, sí, no? però continua jugant amb els hámsters.

La Gera busca reiteradament recolzament per tirar endavant la feina i intenta assumir el paper de responsable del grup però no acaba d'obtenir el recolzament dels companys . En algun moment es fa alguna proposta però com els nois estan molt dispersos els costa concretar-les i algú que els reforci.

En algun moment la Gera utilitza un argument coactiu per veure si obté més respostes dels companys: "A ver si hacemos algo porque como llegue l'Anabel..... Bién, bién. Me gusta porque estamos haciendo todo lo que ha dicho l'Anabel. Bueno, por mi no será..."

Alguns nois es posen a llegir la revista "vale" i d'altres surten al passadís a jugar amb una baldufa.

La Gera recorda de tant en tant que l'Anabel no trigarà gaire en arribar. Cada cop es van dispersant més i surten tots de la sala i es posen a jugar a pilota al passadís.

A les 11h. arriba l'Anabel i la Gera li diu que no han fet res. Que primer estaven tots asseguts i havien començat a parlar però després s'han aixecat i ja no han fet res.

L'Anabel li respon a la Gera amb un to amistós que, doncs molt malament.

Bon rotllo

Es posen tots a esmorzar asseguts al voltant de la taula i l'Anabel comenta algunes anècdotes que li han passat mentre muntava l'estant al parc de la Pegaso i riuen tots molt

Presa de decisió de la preparació: situació de tot el grup

Mentre acaben esmorzar l'Anabel es dirigeix a tot el grup i pregunta el què faran aquesta nit. No obté resposta i es dirigeix directament al Juanjillo i li realitza la

mateixa pregunta. Aquest contesta: "un juego de noche".

La Gera proposa de fer un joc de rol en viu però que per fer-lo esperem al Xavi i al Lluís que en saben més.

La Gemma proposa fer un joc de por.

La Gera comença a desenvolupar una mica la seva proposta explicant que es podria fer un plànol de la casa.... (enregistrament en vídeo)

Realització: participació jocs de la festa major barri

Anem tots junta al Parc de la Pegaso. Un cop arribem allà, l'Anabel els pregunta si volen anar tots junts o no. Ells contesten que prefereixen anar tots junts.

Un noi de l'organització s'atansa al grup i els pregunta si volen col·laborar en una de les activitats i tot el grup s'hi posa. Han d'agafar una gran tela de colors en forma d'estel pels extrems i s'accejar-la. (veure vídeo).

Després van passant per un lloc on hi ha diferents jocs de taula. En Lluís i la Gera fan una partida amb una mena de joc de dames de centre Amèrica.

La resta del grup es posen a una taula on hi ha el joc dels palets i el tres en ratlla i es posen a jugar.

Quotidià

Al migdia tornem a l'esplai per a dinar tots plegats. El Juanjo ja ha arribat i pregunta als nois/es on volen dinar, a la sala, a fora o al teatre. Aquests responen que a la sala. Juanjo els diu que la sala es bruta i desordenada. De moment ens quedem a l'entrada del Casal, al rebedor, i mentre esperem que arribin alguns altres membres del grup parlem informalment del joc que s'ha preparat pel grup d'infern amb l'objectiu d'informar al Juanjo del que s'ha fet.

L'Helio explica al Juanjo que han preparat un joc de nit pels d'infern. Aquest pregunta de què va el joc. L'Helio li explica una mica però diu que cal pensar la història del joc, l'argument.

Preparació informal del joc de nit.

El Juanjo motiva als nois per a que pensin l'argument i pren nota del que van dient. S'estableix un diàleg amb el grup on els nois/es aporten idees i els monitors

organitzen la informació mirant de relacionar-la, repeteixen les idees expressades pels nois/es i recorden aspectes que cal tenir presents per al joc:

"J: pues venga, va, què història pensamos?". Agafa un paper i un bolígraf.

Diuen que el Casal és un alberg on hi ha una ama, la Gera, que és qui els rep.

El Juanjo i l'Anabel van intervenint donant ànims i motivant a que s'expressin:

"J: vale, venga.

A: quién más esta, la dueña i quién más?

H: el lobo, que és el Juanjillo.

J: ho apunta , ho repeteix i dóna ànims: vale, va.

A: también hay el Josep que hace de parapsicólogo i que está investigando que pasa allí.

J: repeteix tot el fil conductor de la història que ha anat escrivint.

Arriben el Josep i el Gerard i el Juanjo recapitula novament.

Intervé l'Anabel recordant que cal fer les targetes amb les instruccions per al grup d'infern. El Juanjo va apuntant.

El Juanjo proposa anar acabant de preparar la historia mentre van menjant.

Ens quedem al rebedor, asseguts informalment sobre les cadires i al voltant d'una taula.

Mentre van menjant tots van dient coses respecte al que han de fer els personatges. Fan bromes i riuen.

El Juanjo i l'Anabel que estan distribuïts entre els nois/es, van resituant la història i donant fil conductor al que els nois/es diuen.

Bon rotllo

El Juanjo, explica anècdotes i els nois/es del grup es "trinxen" de riure.

El Xavi explica una història del Gerard que va caure per uns esbarzers en una excursió i tothom riu però ell està tot seriós i sembla ofès. Respon que si els hagués passat a ells no riurien tant. El Xavi li respon : "ei, tio, que ens riem de "bon rotllo".

Tothom va explicant anècdotes viscudes en d'altres excursions i riuen a gust tots junts recordant històries.

Quotidià: serveis

El Juanjo anima als nois a recollir i endreçar. S'aixeca i mentre els diu: "venga

va, vamos a limpiar” es posa a col·locar bé les cadires. Tots els nois s’aixequen i es posen a recollir.

Amb to animós (“venga que alguien lave los vasos) demana que algú renti els plats i de seguida s’ofereix l’Helio. La resta del grup assumeixen espontàniament una tasca: recollir deixalles de la taula, passar la baieta, col·locar bé les taules i escombrar terra.

Preparació joc de nit: treball subgrups

Ens trobem al menjador per acabar d’organitzar i preparar el joc de nit.

L’Anabel els proposa fer tres grups: Els que acaben de preparar la història i la passen a l’ordinador; els que fan les invitacions en cartolina i els que preparen disfresses.

Els nois s’apunten voluntàriament a un d’aquest grups i els monitors distribueixen els subgrups en els diferents espais de l’esplai.

L’Heloi i el Josep (invitacions) marxen a la sala de Cadí. En Lluís, Xavi i Anabel (història) a la sala de monitors i la resta amb el Juanjo al soterrani. (enregistrament en vídeo del treball en subgrups).

El grup de disfresses i d’invitacions acaben abans que el d’història i mentre s’esperen a que tothom estigui es posen a jugar o a donar voltes per l’esplai.

Informació i organització grups

Ens reunim tots al bar juntament amb el grup d’infern per comentar un joc que els monitors tenen pensat fer després de sopar.

Els del grup Infern estan situats asseguts damunt les taules que hi ha sota les finestres.

Els de Canigó asseguts a les cadires i enfront d’ells.

El Juanjo, situat a l’extrem del semicercle amb la resta de monitors, explica de què va el joc i en que consisteix. (es tracta d’un joc de rol sobre el poder de les multinacionals elaborat per intermon. Es tracta de simular un judici en el que s’acusa a l’empresa NIKE d’una sèrie de càrrecs)

Tothom escolta atentament i posen unes cares molt serioses.

Després d’aquesta explicació cada grup es situa en un espai diferent de l’esplai amb els seus respectius monitors.

Preparació joc simulació: situació de tot el grup

El grup Canigó marxa a la sala dels de Cadí i s'asseuen en cadires formant una rotllana i al voltant d'una taula rectangular. El grup s'encarrega de preparar l'acusació.

El Juanjo llegeix els càrrecs que presenta l'acusació . En un moment de la lectura l'Helio fa soroll amb la boca i el Xavi el crida l'atenció: "joder, Helio, esucha ya!".

Després de la lectura del Juanjo, l'Anabel pregunta al grup si tenen alguna idea de com enfocar l'acusació. Els nois/es no sembla que estiguin gaire motivats i comencen a fer broma amb les cames de la Gemma. El Xavi demana que els donin una idea i que així el cap ja comença a rutllar. Però l'Anabel els anima a que parlin ells: "Venga, decir cosas, empezar a decir cosas" Fan una petita pluja d'idees. (Enregistrament en vídeo)

El Juanjo s'enfada amb el grup perquè fa estona que intenta explicar el que cal fer però no l'escolten i exposa que si volen es distribueixin per grups i s'apanyin ells sols. La Gera demana de fer-ho tots junts amb els monitors. El Juanjo comenta que ho han de fer ells sense els monitors. La Gera no sembla estar-hi d'acord, diu que ho acabaran fent ella, el Xavi, en Lluís i el Josep.

El Juanjo finalment els dona l'esquema del que han de preparar i distribueix els papers. Cadascú assumeix voluntàriament el que vol.

Preparació : situació del grup sol

Marxen els monitors i es queda el grup sol treballant.

El Xavi organitza la feina i la Gera apunta. Fa llegir a cadascú el seu paper i va anotant els fets més rellevants. Els nois estant atents però només la Gera i el Xavi anoten idees per elaborar arguments.

El Xavi i la Gera són els que donen instruccions del que s'ha de fer a la resta i sovint exigeixen atenció i silenci.

Al cap d'una estona entra el Juanjo i aclareix alguns dubtes que ells tenen.

També es dirigeix al Xavi i a la Gera i els diu que han de procurar que tothom estigui ocupat fent alguna feina, que pensin com solucionar això. En aquests moments en David, Juanjillo i Gemma que són els nois amb retard mental no tenien cap paper i estaven començant a dispersar-se.

La Gemma i el Xavi pensen en donar a la Gemma el paper d'agutzil i al David i Juanjillo els demanen que facin corbates per a disfressar-se.

Quotidià: temps mort i serveis

Mentre esperem per sopar, els nois/es s'ajunten de manera informal. Un grupet es posa al pati amb el Juanjo que toca la guitarra elèctrica i s'hi posen nois tant de Canigó com d'Infern. Fan broma entre ells i d'altres escolten i xerren.

Mentre, la resta de monitors i algun noi/a preparen el sopar. Fan pa amb tomàquet, distribueixen el menjar que s'ha portat en plats i safates, preparen pizzes i paren taula.

Observació "Pare Chanut"

Dissabte 25 d'Abril 98

Quotidià

A les 16'30h. tots els nens/es es van aplegant a l'entrada del cau i es van agrupant per unitats. Es molt fàcil determinar els diferents grups perquè cada unitat porta la samarreta d'un color diferent. Es un símbol i un element d'identificació grupal.

Alguns grups van pujant cap a les sales a la veu dels caps que els criden i es queden el grup de Rangers que formen dos grups ben diferenciats: els nois i les noies. Aquestes estaven recolzades a la paret parlant de les seves coses. Els nois arriben ara suats, sembla que han estat jugant a futbol, i una mica enjogassats però tots junts. S'atansen al grup de noies però es retiren ràpidament.

Acollida

L'Anna baixa i surt al carrer a acollir els noi/es.

-Ei, Hola!, què tal?. I es llança sobre els nois, fent-los pessigolles, carícies que, evidentment, reben també la seva resposta. Vinga nois, ja podeu anar pujant.

Organització de l'activitat

Els nois/es van seguint les indicacions de la cap fins arribar a l'entrada d'una sala que resta tancada. La cap demana que es presentin les diferents caps de patrulles i els demana que entrin i es col·loquin en taules diferents. I després dona indicacions als nois/es que vagin entrant i es posin a les taules on hi ha el seu cap corresponent.

Comencen a fer la feina en petits grups.

Els nois/es sembla que ja sàpiguen el que han de fer. No necessiten gaires indicacions.

Una cap va repartint la llibreta i la guardiola a cada grup i els nois/es es posen a xerrar.

Valoració cooperativa

Han de fer la valoració dels campaments (per sobre) i de l'últim dia de cau. Els nois/es estan molt enjogassats, riuen i es fan bromes. D'altres sembla que treballin. (enregistrament en vídeo).

Organització/ Informació

Ara l'Anna dona instruccions del que es farà. Els caps es situen tots davant d'una taula i en front del grup que s'ha concentrat a l'entorn d'una taula.

L'Anna demana silenci i dona instruccions: -A veure, avui veurem les diapositives dels campaments però no es tracta únicament de dir "o que guai, que xuli..." sinó que a mesura que anem passant les diapos pugueu valorar com va anar, d'acord?

Valoració activitat

Comença el pas de diapositives. En les primeres les caps llencen preguntes als nois:

- Què, què penseu de les activitats?
- Bé, bé. Guais.

Enregistrament en vídeo.

Les diapositives es comencen a passar cada cop més ràpid i els caps deixen de formular preguntes als nois/es que sembla que cada cop s'ho prenguin més a broma.

Els nois/es riuen molt, fan bromes i comencen a fer gestos amb les mans a sobre la pantalla interferint així la visualització.

De tant en tant l'Anna llança alguna pregunta que els nois/es acullen molt escaridament.

- A veure i de l'excursió què en penseu?
- Molt guapa....i una vista fantàstica
- Sí, de la millor que hem fet.
- Jo la vaig trobar una mica fluixa.

Després del pas de diapositives els caps exposen la valoració que ells van fer dels campaments tot llegint un escrit que havien fet en els que s'evidenciaven els punts forts i els febles dels campaments. (enregistrament en vídeo)

Informacions

La cap informa que el cap de setmana que ve no hi ha cau i que el següent hi ha excursió de dos dies. -Només us puc dir que heu de venir amb ganes de caminar

-On anirem?

-Anirem amb tenda?

-No us puc dir res més. Ja rebreu la carta amb tota la informació pertinent.

-I ara, com que aquest trimestre hem sortit poc a fora, hem decidit que l'estona que ens queda, una hora i quart, sortirem al pati a jugar. La comissió de jocs que es quedi. (un de cada patrulla)

Tots els nois/es baixen i els de jocs es queden a parlar amb un dels caps per organitzar els jocs.

Observació "Pare Chanut"

Dissabte 23 de Maig 98

Avui els nois/es han d'executar i acabar de preparar una activitat que varen estar preparant dissabte passat. Es tracta d'un joc de ciutat en el que ells hauran de fer d'periodistes i anar a conèixer i entrevistar a d'altres agrupaments de Barcelona.

Cada patrulla s'ha fet una samarreta i l'ha estampat per anar a fer l'expedició. Algunes patrulles no havien acabat la feina i pugen a una sala de l'escola per acabar-la (enregistrament en vídeo). Després tothom es dirigeix al vestíbul i l'Anna dona algunes consignes.

Organització/informació

-A veure, ara es tracta que cada patrulla llegeixi les preguntes que ha preparat per a que les pugueu intercanviar. Cada patrulla llegirà les preguntes que va preparar l'anterior dissabte i si hi ha algun grup que en considera alguna interessant, que la incorpori a la llista.

Una de les caps fa aixecar a un noi/a de cada patrulla i li demana que les vagi llegint. Com que l'aldarull és molt gran, decideixen compartir les preguntes entre alguns membres d'altres patrulles a terra, tal i com estan asseguts.

Després cada cap crida a una patrulla per iniciar la marxa.

L'Anna li demana a un dels nois que obri el plànol i miri a on hem d'anar. Quan arribem al metro l'Anna demana per l'economista del grup i li dona un bitllet.

-Te, ves i compra una targeta per a tots

No hi és el venedor i han de fer a través de la màquina. La Patrícia (l'economista) s'adona que hi ha un lloc per posar el bitllet de 1000 pst. i amb l'ajuda de l'Anna treu la targeta.

Un cop a l'andana els nois miren en quina direcció hem d'anar. Ja saben que hem d'anar a Fontana i que és línia verda.

Enregistrament en vídeo de la visita.

Després de la visita i ja de tornada, l'Anna els pregunta quina impressió han pogut treure.

-Molt de "morro" els llops, tenen la sala més gran que la nostra.

-Hi havia molt pocs nois.

Us heu de fixar en coses més importants, els diu l'Anna. Les activitats que feien, les empreses, la manera de treballar...

ANNEX 9

DOCUMENTS INTERNS DELS CENTRES

Ideari de l'Esplai La Sagrera

1-. QUE ES L'ESPLAI?

L'Esplai és aquella tasca col·lectiva voluntària que busca l'educació de la persona. És una manera de viure el temps lliure per la qual la persona fa d'aquest un temps alliberador per a ell i per als altres.

2-. PER A QUI ES?

L'Esplai de La Sagrera treballa amb infants i adolescents bàsicament del barri, tenint especial atenció d'arribar a les famílies menys afavorides (econòmicament i socialment).

També va dirigit als joves de divuit anys en endavant amb inquietuds pedagògiques, socials, de creixement personal i de servei als altres.

3-. QUE PRETENEM?

De manera immediata, oferir als nens i nenes uns grups i unes activitats que omplin el seu temps lliure d'una manera creativa, com alternativa a les activitats passives i consumistes que ofereix majoritàriament la nostra societat; uns grups i unes activitats que possibilitin el desenvolupament global dels infants (a nivell psicomotriu, nivell afectiu, nivell intel·lectual, nivell relacional, nivell espiritual).

A llarg termini volem possibilitar en els infants el desenvolupament dels valors humanitzants de l'home nou.

4-. QUINS VALORS TÉ L'HOME NOU?

- * és obert: es mostra interessat pels altres i per les noves propostes i situacions, integrant allò que creu important per a la seva persona.
- * és creatiu: sap elaborar allò que pensa i sap proposar-ho i ser constructiu en cada moment i situació que viu.
- * és coherent: aprèn a ser fidel al camí que lliurement va realitzant tot configurant la seva personalitat.
- * és crític i lliure: és crític davant les diferents opcions, propostes i situacions que la vida li planteja, fent-se una opinió que va construint lliurement ajudat pel col·lectiu. Alhora és crític amb ell mateix.
- * és responsable: és conscient de la responsabilitat que té en la construcció de la seva pròpia persona i alhora es descobreix responsable de la realització i la felicitat dels altres en aquest món.
- * és solidari: aquest saber-se responsable dels altres el porta a ser solidari amb els altres infants, joves, homes i dones del món, sobretot els pobres i els més desvalguts.
- * que estima: un home que vol ser, no posseir; que viu i actua perquè s'estima ell mateix, estima les persones, estima el que fa i se sap estimat pels altres i per Déu.

5-. QUINES OPCIONS FA?

* Opció per una societat més justa i solidària:

- en la que tots els homes i dones tinguin una autèntica possibilitat de realització personal i social.
- en la que es reconegui el pluralisme ideològic i la participació ciutadana en el quotidià.
- en la que es tendeixi a una real redistribució de la riquesa, i a una economia mundial que no faci avançar el privilegi d'uns en detriment dels pobles del Tercer i Quart Món.
- començant pel barri, que és el que ens identifica i a on ens sentim arrelats com a comunitat de vida, estimant-lo i participant de les seves tradicions (festes,...) i procurant millorar-lo.
- tenint en compte el nostre país, Catalunya: coneixent els llocs, festes, tradicions, cançons, idioma, llegendes... que configuren la seva cultura.

* Opció per viure estimant i defensant la natura i el medi ambient:

- Volent-nos integrar en el medi natural, respectant la naturalesa i valorant-la com a font de vida.
- Sent conscients dels problemes de la ciutat i buscar-ne solucions: reciclatges, campanyes de neteja...
- Treballant per protegir, netejar i repoblar els nostres boscos.
- Procurant ser austers i naturals en allò que fem menjar al nostre cos.

* Opció per viure oberts al transcendent, saber-se fills de Déu:

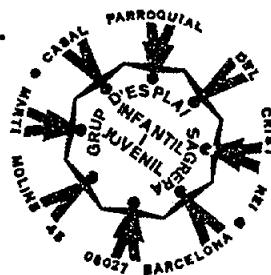
- Possibilitant el descobriment i el seguiment de la persona de Jesús i del seu missatge alliberador; a partir del grup, de l'acció, del medi natural i cultural, de la festa, del joc, dels valors i dels gestos humanitzadors, desinteressats i gratuïts, i de l'esperança i la fe viscudes en comunitat, en Església.

* Opció per ser educatius en totes les nostres responsabilitats i accions:

- Possibilitant que, a partir de la vida del grup, la persona arribi a ser conscient del que viu, pensa i sent, i sàpiga interioritzar la seva experiència.
- Creient en l'experiència de grup, en la qual es fomenta la responsabilitat compartida, la col.laboració, el respecte als altres i la capacitat d'auto-organització.
- Apostant per:
 - . una pedagogia activa: que fa a cada individu en concret i a tot el grup en general protagonista del procés educatiu, entorn dels interessos i capacitat de cadascú, i on la programació i la revisió fetes en equip són les eines bàsiques per a progressar.
 - . una pedagogia globalitzadora: que té en compte totes les dimensions de la persona per a fer-la créixer de manera equilibrada.
 - . una pedagogia basada en la coeducació: apuntant, ja des d'infants, a una societat on els homes i dones lliures tinguin igualtat d'oportunitats de realització, tot valorant i acceptant les diferències d'ambdós sexes.

Equip de monitors

Octubre del 1992.

**Full de preparació i avaluació de les activitats de
l'esplai La Sagrera**

GRUP/BLOC..... Data de de 199...

Mati Tarda Nit

ACTIVITAT.....

1. OBJECTIUS:

2. MOTIVACIO:

3. DESCRIPCIO DE L'ACTIVITAT:

4. REPARTIMENT DE FEINES DELS MONITORS:

5. LLOC:

6. MATERIAL:

7. HORARI:

REVISIO:

1. Valoració **objectius:**

2. Valoració desenvolupament **activitat:**

3. Valoració de la tasca dels **monitors:**

4. Valoració del **grup de nens:**

Participació: 1 2 3 4 5

Acceptació de l'activitat: 1 2 3 4 5

Nens que han presentat problemes. per què?

OBSERVACIONS:

Butlletí intern de l'Esplai La Sagrera

Entretenciments:

Busca el nom de 16 monitors.

R A U L A A N N A J
V B E R N A T N U U
D I V A D I A C N A
R E R L R B E B U N
A R E O E D I M R J
M N F L S D N R I O
O A M I R E I A A D
N A L O D C R C S A
A A J N T E A S N E
T S E R G I L O U B

Esplai La Sagrera

- DIRECCIÓ: Equip Pedagògic
- EDITOR: Esplai La Sagrera
- REDACCIÓ: Esplai La Sagrera
- IMPRESSIÓ: Jordi Corominas
- IL·LUSTRADOR: David Ortiz

COL·LABORER:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Direcció General de Joventut

Ajuntament de Barcelona
Comitè Municipal del Districte de Sant Andreu

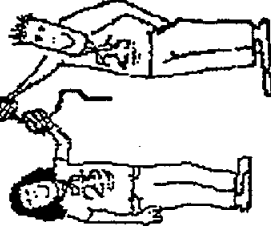
Esplai La Sagrera
butlletí núm 6 - febrer 1997

Amics

del

Món

Editorial:

Aquest curs l'equip de monitors hem decidit continuar el programa pedagògic ESTIMA que vam començar l'any passat. Però enguany la companya es centra en l'estima al país, és a dir, volem que els infants i joves del nostre esplai coneguin les tradicions, les llegendes, les cançons, la geografia, la història, etc... de Catalunya.

Cada grup, segons l'edat, ho ha treballat de manera diferent. Els més petits han conegut contes populars catalans i els més grans han intentat conèixer la geografia i les llegendes catalanes.

Aquest treball va quedar reflectit a l'excursió de pares on vam fer una vetllada on cada grup va representar alguna llegenda, conte o cançó característics de Catalunya.

Equip Pedagògic

Collserola:

El grup Collserola aquest trimestre hem estat buscant al Patufet. El primer dia d'esplai va venir la germana del Patufet i ens va demanar que l'ajudessim a trobar en Patufet que se l'havia tragat un bou. Vam trobar un missatge que ens explicava com havíem d'enfrontar-nos al bou i salvar en Patufet. Per això vam haver de superar un seguit de proves i al final vam trobar la barretina però no en Patufet.

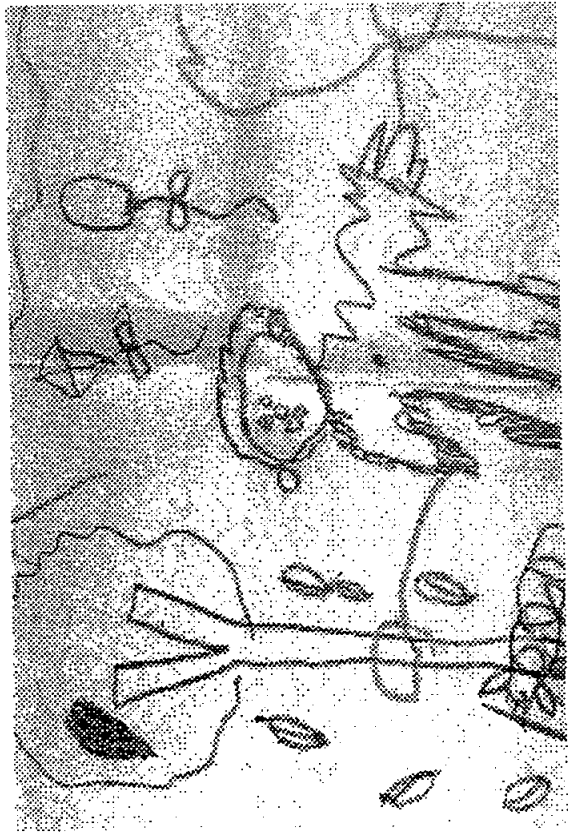
Al següent dissabte va venir l'altra germana d'en Patufet i ens va dir que hauríem d'anar al bosc encantat per trobar la font màgica que feia gran en Patufet, així vam emprendre el camí i tot seguint les pistes (la faixa, l'espardenyia d'en Patufet) vam trobar la sorra màgica del poble d'en Patufet que vam fer servir per plantar unes floretes màgiques a la sala i algun dia portar-les al bosc. Després van venir les festes majors, i ens vam disfressar de bous per anar a la batalla de Confetti.

Per últim vam fer una excursió de dos dies (excursió de pares), on vam conèixer un vigilant que buscava la seva ermita i que ens va demanar la nostra ajuda, també vam ensenyar als pares el conte d'en Patufet que encara estem buscant.

Si el trobeu, aviseu-nos !!!

Tagamanent:

El grup Tagamanent aquest 1er trimestre hem conegut als habitants del bosc del Tagamanent que es diuen Elfos i són uns follets de color verd i que els hi agrada molt jugar. Aquests follets ens van demanar que els ajudéssim a trobar unes llavors que els Trolls (personatges que viuen en un bosc del costat) els hi havien robat. Nosaltres que som molt valents i mitjançant diverses ginkames per el barri i durant les excursions vam poder trobar - les i ajudar els nostres petits amics. Per poder - les trobar vam haver de prendre una poció màgica. Aquestes llavors, que les vam trobar a l'excursió de Pares, tenen el poder de fer créixer molts arbres a la muntanya del Tagamanent i per altres muntanyes. Com a recompensa, els Elfos, ens han pintat una mica més la nostre sala. El nostre grup espera poder - los tornar a veure algun dia.

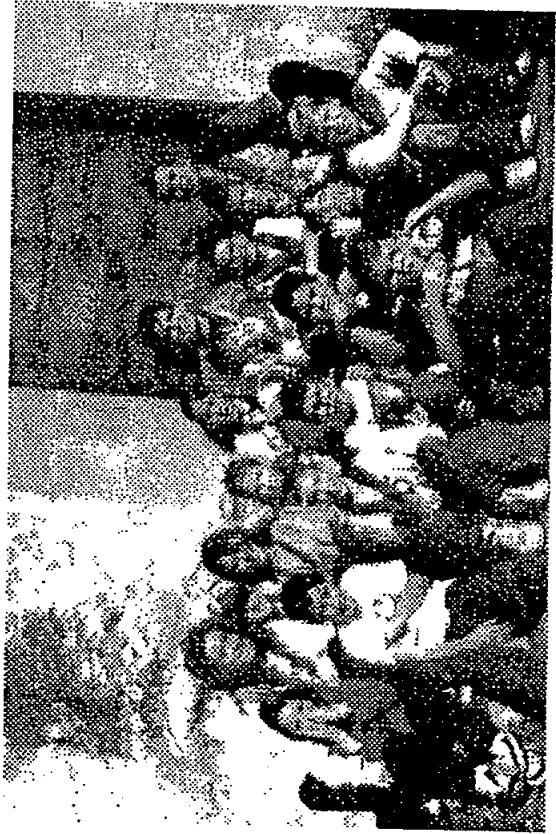

Cadí:

El cavaller misteriós visita Cadí:

Tot va començar quan un dissabte a la tarda vam arribar a la sala i damunt la taula vam trobar una carta. Vam obrir la carta i vam veure que era un paper en blanc. Llavors la Nuria va agafar una espelma i va cremar la fulla d'on va sortir un missatge secret. Nosaltres ens el vam peujar a la sala. En aquest missatge un cavaller misteriós s'ens presentava i ens deia que acabava d'arribar a la ciutat i que estava una mica perdut i que la nostra ciutat era diferent al seu castell.

Vam anar a l'ermita de Valldeneu a buscar informació d'ell, però no el vam trobar, l'únic que vam trobar va ser el seu cavall. SI REBEM MÉS INFORMACIÓ JA US HO DIREM !!

Turons:

Durant aquest 1er trimestre, el grup Turons hem après a "estimar el nostre país", que és la campanya proposada per aquest auy. Ho hem fet mitjançant un joc que consistia en descobrir tradicions, costums, la gastronomia i altres coses de diferents llocs de Catalunya. Aquest joc ens ha ensenyat a estimar i conèixer més a fons a Catalunya.

En l'excursió de pares també tots plegats vam aprendre tradicions sobre diferents comarques, que era la ginkama proposada pels premonitors. Va ser molt divertida. Així tots plegats hem après diferents coses sobre el nostre país. També hem après a estimar-nos, compartir i ajudar-nos i a ser cada cop més solidaris cap als altres.

Canigó:

Al grup Canigó el que més ens ha agradat aquest primer trimestre ha sigut el joc dedicat per als nens que treballen. El joc tracta d'un documental que vam veure, que es deia TINC 9 ANYS HI TREBALLO. Vam fer dos grups i cadascú era un país diferent en el qual hi havia molt treball infantil. Teniem que intentar que no treballes cap nen i també, com que era un país pobre, havíem de solucionar altres problemes. Els dos països eren Perú i el Marroc. El Perú al final del joc tenia una guerra amb els seus països veïns i amb Afganistan, en canvi, el Marroc tenia una guerra cívil. El grup Canigó pensem que tot el que està passant en aquests països ha d'acabar... Però serà molt difícil canviar-ho.

Infern:

Durant el primer trimestre de l'esplai ens hem dedicat principalment a fer-nos una samarreta que simbolitzen la nostra unitat, el grup, i a la vegada les nostres diferències, les diferents maneres de ser i de pensar de cada component.

Per poder-la tenir hem hagut de dedicar-li hores i dies, ja que no va tenir un inici molt fervorós. Tots sabíem que volíem fer la samarreta, però la dificultat era trobar un dibuix senzill i a l'abast de tothom.

En un principi, el dibuix escollit no va agradar gaire, però al començar a passar-lo i a pintar-lo, les ganes van augmentar ràpidament. De sobte, tots vam agafar la nostra samarreta i les pintures, i les hores van passar sense adonar - nos. Inclús alguns de nosaltres hem hagut de fer hores extras per acabar-la i poder-la estrenar tots junts a la Batalla de Confetti.

Festa Major:

Com cada any i dins de les Festes Majors del nostre barri, l'Esplai hi va participar en les diverses activitats proposades, ja sigui organitzant - les o bé disfrutant - les. Aquest any l'Esplai va organitzar: la Batalla de Confetti, el concurs de truites, la ludoteca al carrer i el rappel i l'escalada.

Malgrat la pluja, vam poder fer la Batalla de Confetti a la plaça dels Jardins d'Elx. La Batalla d'aquest any tenia com a motivació una baralla entre tres famílies per un famòs timbal.

Les famílies es distribuïen segons la edat: de 4 a 8 era la família Tarradellas i Casademont, de 8 a 12 era la Família Pujades i Baixades i de 12 a 16 era la Família Fabra i Puig. Primer cada família es presentava fent una volta, després cada família tira el confetti contra les altres famílies que estaven fora i finalment feien una volta per dir adéu. Quan vam acabar la Batalla vam recollir el confetti del terra i el vam posar en bosses d'escombraries.

Els nostres grups es van disfressar de moltes coses: des de bous fins a dracs passant per follets, bufons, camisetes amb dracs i fins i tot de segurates d'un famòs cantant.

Excursió de Pares:

Com ja sabeu, els dies 30 de Novembre i 1 de Desembre vam anar tots plegats d'excursió a la casa de colònies "La Censada". Allà ens vam reunir: nens i nenes, monitors i monitores, pre - monitors, pares i mares, avis, un gos i un mossèn. Ens ho vam passar d'allò més bé.

Al dissabte al matí els nens van sortir amb autocar. Quan falta una mica per arribar a la casa els grups de Canigó i Infern van baixar de l'autocar i van anar a peu fins la casa, mentre que els altres grups van fer una excursió pels voltants de la casa.

A la tarda van arribar els pares, que venien a passar el cap de setmana amb nosaltres, i mentre que ells anaven a les habitacions, els grups preparaven la gresca de la nit. Després de sopar (érem tants que no hi cabíem), ens vam disposar a fer la gresca. A la gresca cada grup preparava una cançó, una tradició, un conte o una llegenda. Vam poder veure el conte d'en Patufet, la llegenda del gegant del Pi, una història medieval, la cançó d'en Serrallonga, la llegenda de les quatre barres, el Barça, el conte d'un rei que moria i el més divertit de tot la llegenda del timbaler del Bruc que era representada per els pares. Després els nens van anar a dormir i els monitors i els pares vam fer una mica de convivència tot cantant i menjant galetes.

.../...

El diumenge, ja desperts i esmorzats, van començar arribar els pares que faltaven i van començar l'activitat del matí: una divertida ginkama. Aquesta ginkama (des de aquí felicitem els organitzadors) tractava de fer un viatge per diverses zones de Catalunya i fer diferents proves. En aquest viatge van anar desde la Vall d'Aran fins el Delta de l'Ebre passant per Banyoles, el Montseny, Lleida, Tarragona, el Maresme, Olot, l'Alt Urgell, ...

Després d'aquest viatge vam celebrar la missa i tot seguit vam anar a dinar. El dinar va ser d'allò més divertit, ja que no hi cabíem tots a dins, ens vam distribuir per grups. Després de dinar (felicitem a les mares - cuineres per els macarrons), ens vam fer la foto de rigor i vam començar a jugar a futbol. Com sabem que no ens posarem d'acord, si van ser els pares o els monitors qui van guanyar el partit, només direm que després de jugar vam fer l'hora dels adéus. Finalment vam agafar el autocar i els cotxes i vam marxar cap a Barcelona.

Desde la Comissió de Pares creiem que va ser un èxit. Varem poder compartir amb les nostres fills i monitors moltes activitats, subrallant el caliu i l'alegria de la festa de la nit. Va ser molt positiu la participació amb les joves i totes les activitats de cara a conèixer - nos tots les pares, tan les que hi vam anar dos dies com les que van pujar diumenge.

Esperem que la pròxima excursió s'animaran molts més pares, ja que no hi haurà cap nen que hi trobi a faltar el seus pares.

Comissió de Pares

Normativa de règim intern
Agrupament Escolta Pare Chanut

Normativa de Règim intern

Agrupament Escolta
Pare Chanut

Barcelona, setembre de 1997

AGRUPAMENT
ESCOLTA
PARE CHANUT

Normativa de règim intern

càrrecs i funcions

CAP D'AGRUPAMENT

És el màxim responsable de l'Agrupament i representant d'aquest al seu exterior.

Té les següents funcions:

a) Funcions polítiques i de representació

1. Ser el responsable civil de l'Agrupament.
2. Representar l'Agrupament davant la Comunitat. Participar al Consell de Comunitat i a la Comissió de Serveis educatius.
3. Representar l'Agrupament davant del Moviment. Participar a les Taules de caps d'Agrupament.
4. Representar l'Agrupament davant el barri, en la participació i col·laboració en les entitats del barri.
5. Representar l'Agrupament davant dels pares.
6. Responsabilitzar-se de la marxa de l'Agrupament davant dels pares.

Mantenir una fluïdesa d'informació i comunicació entre l'Agrupament i l'exterior en tots els sentits.

b) funcions pedagògiques:

1. Crear, animar i fer un seguiment del projecte educatiu de l'Agrupament: concretar uns objectius bàsics cada any que es presentem a la Trobada "0" per ser treballats i concretats pels Caps.
 2. Vetllar per a que a les activitats i projectes de l'Agrupament es treballin les opcions.
 3. Fer un seguiment de l'aplicació del mètode a cada Branca.
 4. Fer un seguiment de les Branques potenciant l'intercanvi constant.
 5. Procurar que l'Agrupament s'impliqui al Moviment, i que hi participi.
 6. Vetllar per la vivència i animació de la Fe dins l'Agrupament.
 7. Potenciar i vetllar el procés de formació dels Caps i la pròpia. Donar la formació prèvia als Caps.
 8. Fer un planing general de les necessitats de formació de l'Agrupament.
- Fer els equips de Caps cada nou curs.

9. Garantir relleu i continuïtat dels equips de Caps i vetllat per l'equilibri.
10. Vetllar perquè el projecte de l'Agrupament i els projectes concrets de cada branca incideixin i s'inspirin en la realitat social amb voluntat de transformació.
11. Motivar a la gent de l'Agrupament perquè participi en els moviments, accions i entitats socials.

c) funcions d'animació i coordinació dels caps:

1. Engrescar l'equip de Caps en la seva tasca educativa.
2. Conèixer les actituds de cada cap i confiar-hi.
3. Donar-se a conèixer amb transparència i disponibilitat als Caps.
4. Fer el seguiment personal de cada Cap.
5. Vetllar per unes bones relacions interpersonals dins l'equip de Caps.
6. Fer que el Cap se senti acollit.
7. Valorar i potenciar el compromís del Cap.
8. Crear espais de reflexió i revisió personal per possibilitar el creixement personal.
9. Dinamitzar els Consells d'Agrupament.
10. Aconseguir el diàleg i la participació de tots els caps al Consell.

d) funcions de coordinar la gestió de l'Agrupament:

1. Coordinar i ser responsable de la gestió de l'Agrupament.
2. Fer un seguiment de l'administració econòmica, de la secretaria, de l'animació de la fe, de la representació de pares de l'Agrupament.

CONSILIARI:

És l'encarregat de vetllar per l'opció Fe de l'agrupament, alhora treballa conjuntament amb el Cap d'Agrupament en les seves funcions d'emmarcar, animar i coordinar l'equip de Caps.

Forma part de l'equip d'Agrupament i del Consell d'Agrupament. Participa del projecte educatiu i la seva implicació i compromís és el mateix que qualsevol altre membre del Projecte. Així doncs també participa de totes les trobades.

Les seves funcions són:

1. Vetllar per a que es desvetlli la inquietud per la fe, s'expressi, es difongui i s'aprofundeixi a l'Agrupament.
2. Vetllar per a que a l'hora d'estructurar les propostes d'acció escolta la fe hi tingui un lloc natural.
3. Vetllar per a que l'Agrupament estigui vinculat a la Comunitat.
4. Vetllar per la formació en la fe dels diferents membres del projecte educatiu de l'Agrupament.

5. Coordinar i presidir el comitè d'animació de la fe on es reuneixen els animadors de la fe de les diferents Branques, tot donant eines de treball, especialment abans de Campaments.
6. Celebrar les Eucaristies a l'Agrupament, a les excursions, sortides generals i Campaments.
7. Participar a la Comissió de Serveis Educatius de la Comunitat.

COORDINADOR DE PARES:

És el pare que s'encarrega de coordinar els membres del comitè de pares i representar els pares de tots els nois/es en els diferents àmbits de l'Agrupament.

Forma part de l'equip d'Agrupament del Consell d'Agrupament. Participa del projecte educatiu i la seva implicació i compromís és el mateix que qualsevol altre membre del Projecte. Així doncs també participa de totes les trobades però no participa de la vida quotidiana dels Caps.

Les seves funcions són:

1. Trametre els suggeriments i les queixes dels pares a l'equip d'Agrupament i al Consell d'Agrupament. Vetllar pel diàleg entre pares i Caps.
2. Coordinar i presidir el comitè de pares.
3. Promoure la participació dels pares a l'Agrupament.

ADMINISTRADOR:

És l'encarregat d'administrar els recursos econòmics de l'Agrupament d'acord amb el pressupost del curs.

Forma part de l'equip d'Agrupament i del Consell d'Agrupament. Participa del projecte educatiu i la seva implicació i compromís és el mateix que qualsevol altre membre del Projecte. Així doncs també participa de totes les trobades.

Les seves funcions són:

1. Informatitzar les dades bancàries.
2. Controlar la comptabilitat.
3. Realitzar el cobrament domiciliat dels rebuts del curs, així com dels rebuts que siguin retornats per les entitats bancàries.
4. Realitzar el pressupost del curs i presentar-lo al Consell d'Agrupament per que sigui aprovat.
5. Proporcionar els diners a cada un dels àmbits i branques de l'Agrupament i "revisar" l'economia de cada una de les Branques amb el seu economista periòdicament cada trimestre, especialment abans i després de Campaments.
6. Proporcionar un estat de comptes a l'equip d'Agrupament regularment cada trimestre.
7. Sol·licitar i tramitar, conjuntament amb el secretari, les subvencions adients a les Administracions públiques per les activitats de l'Agrupament.

8. Coordinar i presidir el comitè d'economia on es reuneixen tots els economistes de les diferents Branques.

9. Buscar noves fonts de finançament.

SECRETARIA:

És l'encarregat de gestionar la secretaria de l'Agrupament així com les relacions administratives de l'Agrupament amb altres entitats.

Forma part de l'equip d'Agrupament i del Consell d'Agrupament. Participa del projecte educatiu i la seva implicació i compromís és el mateix que qualsevol altre membre del Projecte. Així doncs també participa de totes les trobades.

Les seves funcions són:

1. Portar el control dels següents arxius:
 - arxivador anual
 - arxivador documents en blanc
 - arxivador documents informatius
 - arxiu fotogràfic
 - arxiu històric general.
2. Controlar la correspondència que rep l'Agrupament.
3. Realitzar les convocatòries i les actes dels Consells d'Agrupament. La convocatòria s'ha d'entregar com a mínim una setmana abans del Consell i la acta al començament del següent Consell.

4. Encarregar-se de fer les inscripcions i de tenir el control de les aïtes i baixes de nois/es
5. Encarregar-se de fer totes les trameses generals de l'Agrupament.
6. Conèixer tots els tràmits que cal fer durant el curs.
7. Realitzar les afiliacions i assegurances dels nois/es i membres del Consell d'Agrupament.
8. Presentar a Minyons el "llençol " de l'Agrupament i els nomenaments de caps d'Agrupament i Caps d'Unitat.
9. Recollir les notificacions de Campaments de les Branques i porta-les a la secretaria de Joventut de la Generalitat.
10. Recollir els permisos d'acampada de Minyons.
11. Recollir les memòries i objectius de les activitats de les Branques cada trimestre. Realitzar el dossier de memòria de curs.
12. Coordinar i presidir el comitè de secretaria on es reuneixen tots els secretaris/es de les diferents Branques.

ENCARREGAT DE MATERIAL:

És l'encarregat d'administrar tot el material que té l'Agrupament, tenir-ne el control i regular-ne l'ús correctament.

Forma part de l'equip d'Agrupament quan és necessari, i del Consell d'Agrupament. Participa del projecte educatiu i la seva implicació i compromís és el mateix que qualsevol altre membre del Projecte. Així doncs també participa de totes les trobades.

Les seves funcions són:

1. Tenir un inventari del material general de l'Agrupament.
2. Subministrar i controlar el material per les Branques.
3. Responsabilitzar-se del material necessari per les Trobades d'Agrupament.
4. Preveure les compres necessàries.
5. Coordinar i presidir el comitè de material on es reuneixen tots els responsables de material de les diferents Branques, un cop al trimestre i abans de campaments.

CAP D'UNITAT:

Educador escolta que té a la seva responsabilitat l'educació d'uns nois i noies en els valors de l'Escoltisme i amb l'aplicació del mètode, i que forma part d'un equip de branca i d'un equip general amb el qual té un projecte en comú: l'Agrupament.

- Noi/a de més de 18 anys.
- Responsable.
- Compromès.

- Que ha fet seus la proposta de valors de l'Escoltisme.
- Que coneix el mètode de la seva Branca.
- Que estima els nois/es.
- Que assumeix que és una tasca gratificant però en alguns moments pesada, fet que cal conèixer i assumir amb esperit de servei i donació.
- Que assumeix que per créixer com educador i com a persona ha de formar-se en el camp pedagògic, de la fe...
- Que ha de treballar en equip i ha de fer l'esforç de treballar-hi bé.
- Que realitza un seguiment personal dels nois/es.
- Conscient que pertanyem a Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya.
- Conscient que pertanyem a la Comunitat Cristiana de St.Pere Claver.
- Conscient del barri, ciutat i país on s'enmarca l'Agrupament.

Seqüència de formació:

1er any- (1er. Trimestre) : FO.CA.prèvia i participació trobades del Moviment.

1er./ 2on any: FO.CA. Bàsica

3er any: FEM (Formació específica de mètode) i FO.CA: d'Aprofundiment i monogràfics. -

Formació complementària en tècniques.

INTENDENT:

Noi/a de més de 18 anys que tingui certa vinculació a l'Agrupament.

- Que estigui d'acord amb la proposta de valors de l'Escoltisme i en pugui ser testimoni.
- Amb experiència d'intendència.
- Que no interfereixi la dinàmica dels Caps i sàpiga estar al seu lloc en tot moment.

Tenen preferència els Trucs de 2on any de l'Agrupament.

Cal tenir buscat a l'intendent 1 mes abans dels respectius campaments per tal de treballar-hi plegats.

L'EQUIP DE CAPS:

És el motor de l'Agrupament.

És l'encarregat de donar unitat a la feina individual de cada membre, i d'impulsar el projecte conjunt que representa fer Escoltisme. És el referent i testimoni honest de la proposta Escolta.

Formen l'equip de Caps tots els membres del Consell d'Agrupament.

EL CONSELL D'AGRUPAMENT:

És el màxim òrgan de govern de l'Agrupament.

És la reunió formal, periòdica de l'equip de caps per a tractar i treballar les feines descrites en l'apartat anterior.

Convocat i presidit pel Cap d'Agrupament.

Periodicitat: cada mes. Es procura fixar una hora per començar i per acabar, tot respectant-ho.
S'arriba a l'acord per consens. Establert per la totalitat dels caps.

Assistència obligada de tothom.

Cal ser conscient de la importància del Consell d'Agrupament.

Les seves funcions són:

1. Crear i revisar el projecte educatiu de l'Agrupament i tenir-ne seguiment periòdic al llarg del curs.
2. Estudiar la possibilitat d'accions conjuntes per a tot l'Agrupament.
3. Aprovar el pressupost de l'Agrupament pel curs.
4. Aprovar les quotes del curs.
5. Aprovar el calendari del curs.
6. Fer una previsió de relleus o canvi de caps.
7. Compartir els objectius, activitats i projectes de les diferents Branques al llarg del curs.
8. Revisar i aprovar l'acta del Consell anterior.

TROBADA "O":

Trobada a principi de curs, proposada per a finals de setembre.

Assistents únicament els membres del Consell d'Agrupament, doncs són aquests els que comparteixen l'objectiu del Projecte de l'Agrupament.

Objectius:

1. Engegar el curs amb els nous equips, fent una mirada al curs anterior, valorant i revisant campaments.
2. Aprovar el projecte de curs presentat pel Cap d'agrupament i treballar-lo.
3. Aprovar el calendari de curs.
4. Aprovar el pressupost i les quotes del curs.
5. Realitzar els objectius concrets de cada branca, en base als 5 punts del document base, per tal de tenir una línia i coherència entre branques en el planteig dels objectius.
6. Veïllar i tenir cura el "caliu" de caps i la bona entesa i comunicació.

TROBADA "1":

Trobada que es realitza al 2on trimestre del curs.
Assistents únicament els membres del Consell d'Agrupament, doncs són aquests els que comparteixen l'objectiu del Projecte de l'Agrupament. Pot venir algun personatge convidat a fer alguna ponència.

Objectiu principal: Tractar un tema específic d'interès per tots.

Objectius:

1. Mantenir el caliu i la comunicació entres els caps de les diferents Branques.
2. Treballar l'equip de Caps com a "colla", com a grup que té a les mans un projecte en comú.
3. Revisar el projecte de curs.

EXCURSIÓ DE CAPS:

Assistents únicament els membres del Consell d'Agrupament, doncs són aquests els que comparteixen l'objectiu del Projecte de l'Agrupament.

Objectius:

1. Treballar la vivència de "colla", d'equip i la implicació al grup.
2. Es realitzen compromisos de Caps.
3. Sortida lúdica però preparada pel Cap d'Agrupament com animador que és del grup.
4. Se'n poden fer tantes com es vulguin.

L'EQUIP D'AGRUPAMENT:

Equip per coordinar tota la gestió de l'agrupament, a nivell econòmic, de secretaria, de material d'infraestructura.

Format pel Cap d'Agrupament que el convoca i el coordina, el consiliari, el coordinador de pares, l'administrador, la secretaria i el responsable de material quan sigui necessari.

L'equip fa reunions quinzenals (consells de gestió), amb l'objectiu d'ajudar al Cap d'Agrupament perquè aquest pugui així fer més bé la seva tasca pedagògica i d'animació i seguiment dels Caps.

El Cap d'Agrupament treballa en equip però és ell el màxim responsable de l'Agrupament i cal que tots els membres de l'equip d'Agrupament ho respectin i no interfereixin en la seva tasca directa amb els Caps d'Unitat. El seguiment personal dels Caps i de la seva feina a les Unitats, juntament amb l'elaboració dels equips de Caps a començament de curs, queda reservada únicament al Cap d'Agrupament i al Consiliari.

A.E. PARE CHANUT

dossier de presentació

PENSAR, PARLAR, CRITICAR I CREAR, siguem capaços, plegats, de CREAR aquests espais d' "eutopia", imprescindibles per fer-nos avançar, tot fent créixer:

- * Un interior ben estructurat, capaç d'assumir el passat i d'inventar futurs nous.**
- * Xarxes de persones apassionades per la vida, capaces d'engrescar a viure.**
- * Un entorn habitable, un món del qual ens sentim part i no pas amos i senyors.**
- * La possibilitat d'anar més enllà del que veiem i palpem, la possibilitat d'obrir-se a una paraula i a una vida que ens poden saciar la nostra set de felicitat i amor.**

QUÈ PRETENEM?

L'ESCOLTISME és un Moviment Internacional d'educació adreçat a infants i joves que té com objectiu contribuir al seu desenvolupament, físic, intel·lectual, social i espiritual, com a persones, ciutadans responsables i cristians conscients, membres de les comunitats locals i internacionals.

L'ESCOLTISME és quelcom més que un Moviment d'educació en el lleure, pretén deixar el món una mica millor de com l'ha trobat, amb l'esforç i el compromís de persones arrelades al seu país i compromeses amb la seva societat.

L'ESCOLTISME pretén ajudar a créixer a uns joves que optin pel servei als altres moguts sempre per l'esperit de superació i l'actitud de disponibilitat que es desprèn del "sempre a punt".

L'ESCOLTISME és una proposta educativa per a tots els que creuen possible un món nou, més just i que estan disposats a treballar-hi de ferm.

L'ESCOLTISME de Minyons escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya és una opció per als que tenen ganes de moure el món, de sacsejar-lo i fer-ne sortir la part millor de la humanitat.

L'ESCOLTISME ens proposa un decàleg, que anomenem LLEI, i que és la síntesi del que nosaltres ens proposem de ser, com a persones i com a ciutadans.

QUI SOM?

Som els ESCOLTES i les NOIES GUIES que venim a l'Agrupament per viure l'Escoltisme, fer projectes de grup, activitats, sortides, excursions per créixer i aprendre en definitiva a ser cada dia una mica més útils als altres.

El nostre Agrupament pertany al Moviment de MINYONS ESCOLTES I GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA, Moviment que ha adaptat la proposta Escolta nascuda a Anglaterra a començaments de segle, a la nostra realitat catalana.

Les nostres **OPCIONES** són:

* **L'opció País:** El nostre Escoltisme es desenvolupa a Catalunya i es proposa crear una consciència crítica sobre la situació actual de la nostra societat, educant aquelles actituds i aquells valors que poden ajudar la seva transformació.

* **L'opció Fe:** El nostre Escoltisme vol desenvolupar en els nois i noies uns valors trets de l'Evangelí. Proposa un model de vida: Jesucrist. I un àmbit per viure-ho: l'Església, una Església oberta a la problemàtica de la humanitat.

* **L'opció educativa:** La primera i principal eina de l'Escoltisme és l'ACCIÓ. A través de la pedagogia del projecte, els nois i noies, organitzats en grups, són els autèntics protagonistes de tot el procés.

L'Agrupament és l'organisme base de la vida i de l'organització escolta i guia, on el noi i la noia troben la continuïtat de direcció que exigeix la seva formació.

L'Agrupament es compon d'Unitats que anomenem BRANQUES.
Grups de 24 nois/es que dividim en petits grups de sis anomenats sisenes a llops, patrulles a rangers i equips a pioners.

CASTORS I LLUDRIES - acullen nens i nenes de 6 a 8 anys.

LLOPS I DAINES - acullen nens i nenes de del 8 als 11 anys.

RANGERS I NOIES GUIES - acullen nois i noies de 11 a 14 anys.

PIONERS I CARAVEL·LES - acullen noies i noies de 14 a 17 anys.

TRUC - Acull nois i noies de més de 17 anys. El seu mètode adapta la descoberta de l'entorn per tal de fer-hi una acció de servei útil.

Cada Agrupament està dirigit per un Consell d'Agrupament que és el responsable de la marxa educativa i del seguiment del mètode escolta en les seves activitats.

L'Agrupament necessita d'un equip que sigui el motor de les diverses tasques. L'Equip de Caps de l'Agrupament és l'encarregat de donar unitat a la feina individual de cada membre, i d'impulsar el projecte conjunt que representa fer Escoltisme.

QUÈ FEM?

Projectes de grup

Cada trimestre les unitats s'organitzen i decideixen de fer UN PROJECTE. Aquests Projectes a Llops s'anomenen ACCIONS, a rangers EXPEDICIONS, a Pioners EMPRESSES i a Truc DESCOBERTES.

Excursions

Fem dos excursions al trimestre, doncs la vida a la natura ens proporciona extraordinàries vivències que ens ajuden a aprendre i viure els valors de l'Escoltisme.

Campaments de Setmana Santa i Campaments d'Estiu

Sortides de tot l'Agrupament:

FESTA DELS PASSOS
DIADA DEL PENSAMENT
GRAN BOOM (FI DE CURS)

ON HO FEM?

Al CAU, els dissabtes a la tarda de 4:30 a 7.

Fem Escoltisme en un Agrupament arrelat a la Comunitat Cristiana de Sant Pere Claver, que és on va néixer i a la qual pertany.

A la NATURA que és el mitjà per excel·lència de desenvolupament de l'activitat escolta.

El contacte amb la vida a l'aire lliure porta a una transformació interior doncs és font de bellesa i sensibilitat. I també porta a haver-se d'espavilar a vegades en un medi advers i enfortir així el caràcter i el cos.

COM HO FEM?

Fer Escoltisme en la pràctica, significa utilitzar un mètode pedagògic que és una eina per educar i que es fonamenta en fer PROJECTES DE GRUP.

El mètode escolta utilitzat pels Agrupaments de M.E./G.S.J.C es fonamenta en els anomenats cinc dinamismes del mètode:

- * **El treball en petits grups** on cada participant troba el seu lloc, realitza una funció concreta i aprèn a responsabilitzar-se de la tasca conjunta.
- * **El progrés personal** quant a actituds i formes de relacionar-se, habilitats tècniques i coneixements.
- * **El compromís personal** envers un ideal de vida expressat per la LLei Escolta.
- * **L'educació per l'acció** potenciant el protagonisme de l'individu i del grup (en proposar, escollir, planificar, realitzar i revisar els seus projectes) i la pràctica del joc democràtic amb el repartiment de responsabilitats i presa de decisions)
- * **La fraternitat Universal** com expressió de l'obertura, solidaritat i servei als altres que cal donar a tota acció.

TREBALLANT ...

EL COMPROMÍS, EL SERVEI, EL "SEMPRE A PUNT"

L'ACCIÓ I L'AVENTURA. UTILITZANT "ELS SÍMBOLS" LA CAMISA, EL FULARD, ELS "BATGES"...

LLUIS Mª CHANUT I OLIVERES

(Barcelona, 21 de gener de 1931-Fonts del Tec, 26 nov. de 1978)

Sacerdot jesuïta, durant la seva època d'estudiant de batxillerat passà els estius a St.Celoni. Aquí, al peu del Montseny, va començar a fer excursions i estimar la muntanya. A l'any 1956 després de fer el noviciat a Veruela, és enviat a fer pràctiques a l'Escola Tècnica Professional del Clot, on participà activament a l'Agrupament Escolta St.Pere Claver fundat el 1958. Del 1959 al 1963 cursà estudis de Teologia a St.Cugat i el 29 de juliol de 1962 és ordenat sacerdot.

L'any 1964 tornà a l'escola del Clot per treballar-hi. Fa classes d'anglès i religió, a més participà activament al Grup de Muntanya, l'Esplai i l'Agrupament. Coneixia, sentia i vivia la muntanya, no era pas per ell una diversió o un passatemps, era molt més: una vocació, i perquè la sentia molt endins, la feia viure als altres.

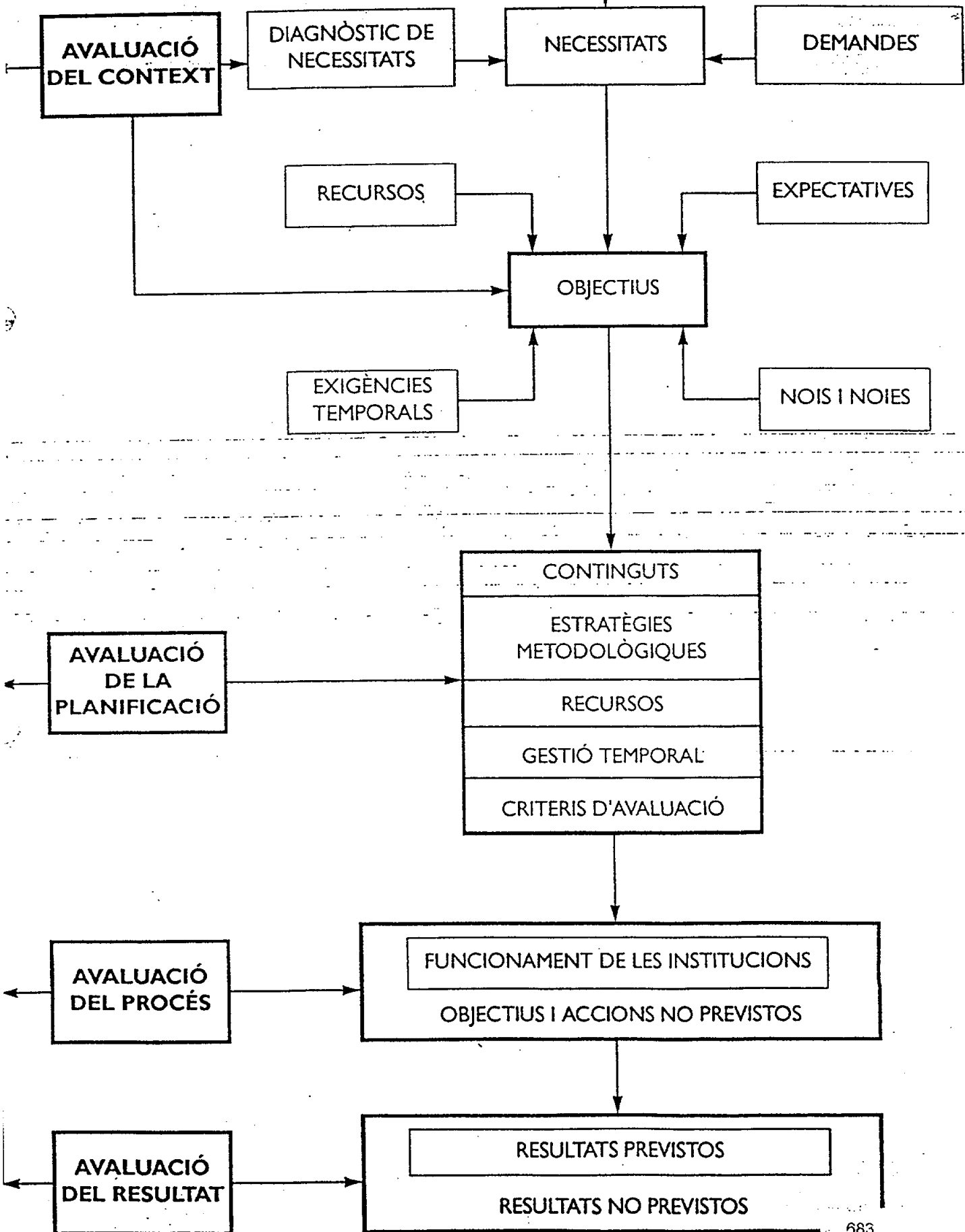
Sortia gairebé cada cap de setmana, amb els nois de l'Agrupament o del Grup de Muntanya dels que era monitor i consiliari. El diumenge 26 de novembre de

1978, junt amb els joves Miquel àngel Assens i Vidal de 16 anys i Josep Ignasi Lojo i Mosquera de 15, feien camí des de Mariailles (al peu del Canigó) cap el Refugi Costabona, passant per les Esquerdes de Rojà i el Coll de Pal, i en plena caminada el torb i una forta davallada de la temperatura van fer que no arribessin al seu destí.

El dia 1 de desembre, tres monitors de l'Escola catalana d'Escalada de Vic, fan la tràgica troballa, a les Fonts del Tec, davant del Costabona, els cossos dels joves i d'en Lluís M^a estan arraulits, ell els manté abraçats com volguent donar-los una tebior impossible.

PROJECTE ESCOLIA I GUIA
D'HOME I DE DONA

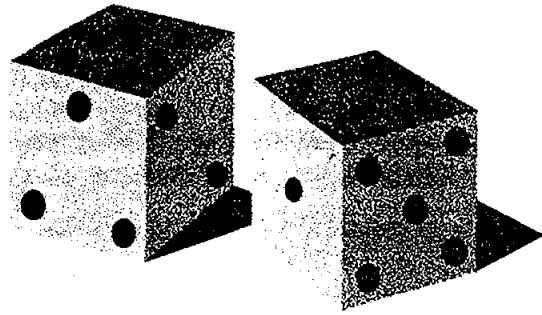

OBJECTIUS DEL CURS 97/98 – A.E.P.CH.

- Treballar i millorar la qualitat educativa del CAP tot potenciant el sentit de responsabilitat. Fer un seguiment personal dels caps, dels respectius equips de caps i de la seva tasca, tenint cura d'aquest Equip de Caps tan jove.
- Potenciar els Consells com a *motor de l'Agrupament*, com a *experiència de democràcia* on tothom hi fa la seva aportació personal, com a "*lloc bo*" per viure, per enriquir i enriquir-se i per sentir-se partícip d'un **GRAN PROJECTE** com és l'A.E.P.CH. Millorar el compromís personal dels Caps.
- Tenir cura i tenir un *seguiment especial* del MATERIAL de l'Agrupament. Fer-ne un bon ús i ser-ne responsable.
- Tenir cura de la *imatge* que donem com agrupament cap enfora: Ser conscients que cal definir estratègies i ser compromesos en l'ÚS i MANTENIMENT del CAU.

7
9
5
8
4
3
1
0
1
1
0
3
4
0
0
1
7
-
0
0

**Agrupament
Escolta Pare Charut**

Posa't en joc,
hi tens molt a guanyar!

"els versos d'un poeta hindú..."

*"Que ets feliç infant assegut a terra, jugant tot el matí
amb un branquilló trencat.*

*Enfeinat amb els meus càlculs, somric del teu joc i vaig
afegint xifres mentre s'escolen les hores.*

*Potser tu m'esguardes i penses: "Amb quin joc estúpid fas
malbé el teu matí".*

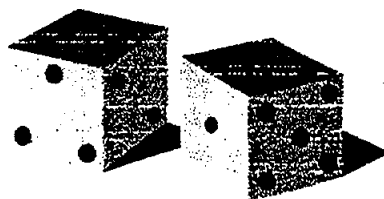
*Infant, jo he oblidat l'art d'abstreure'm en bastonets i
pastissos de fang.*

*Cerco joguines costoses i aferro pilots d'or i d'argent. Tu
crees amb el que trobes els teus jocs joiosos, jo despenc el
meu temps i la meua força per coses que mai no puc
assolir.*

*Lluito per travessar el mar del desig amb la meua fràgil
canoa i oblidó que també jo estic jugant un joc".*

Rabindranath Tagore

**Posa't en joc,
hi tens molt a guanyar!**

LLISTAT DE NENS I NENES – CURS 97/98

CASTORS I LLÚDRIES

1er. (91')	2on. (90')
Francesc Casas Pau Sampietro	Dani Vergés Marc Vergés Irantzu Casjus Guillem Carmona Oriol Garcia Tània López Maria Campillo Josué Fernández
Marina Redondo Martínez	Pablo López ferrer Aina Viladot Miro Cristina garcia Palma

Total : 14 nens

LLOPS I DAINES

1er. (89')	2on. (88')	3er. (87')
Marc Baró Clara Llimona Judith Vilaclara Boris Callejas Albert Hernández Lidia Sánchez	Mireia Carmona Laia Careño Anna Redondo Eva Arenas Sebastià Hernández Javier Trincado	Muriel Comas Griselda López Cristian Martín Arnau Puigdel·lívól Ferran Trigo Josep Babot
Miquel Blay Ibañez Silvia López Newton Lorena Ayuso Solera		

Total: 21 nens

RANGERS I NOIES GUIES

1er. (86')	2on. (85')	3er. (84')
Roger Esteve Marta Ventura Ainara Casajus Albert Sánchez	Oriol Espona Martí Urgell Oscar Martínez Martí Escoda Pau Carreño Bernat Cassassas Pere Joseph	Jordi Ponti Liliana Martín Marta Pueyo Marta Carrió Miquel Casas Laura Serra
Laia Blay Ibañez		Adriana Blay Ibañez Montserrat Parra Ibañez

Total: 20 nens**PIONERS I CARAVEL.LES**

1er. (83')	2on. (82')	3er. (81')
Albert Maldonado Anna Maldonado Jordi Vaqué Jordi Sala Llucia Martínez Raquel Benedicto Anna Auladell Jordi Velázquez Edilbert Comas Joana Gras Roger Cassassas Oriol Puigdellívol M ^a del Mar Plaza Montserrat Campillo	Aina Espona Neus Carrilero Carles Ponti Arnau Urgell Maria Mestres Agnés Pueyo Mireia Concernau Jaume Prats Xavier Lison Mireia Garcia	Jordi Joseph Isaac Barber Dídac Ballesteros Ruben Mayor
Bernat Calvo		

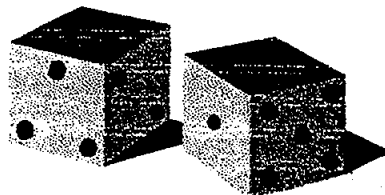
Total: 29 nois

TRUC

1er. (80')	2on. (79')
Laia Carrilero Laia Mollón Sandra Ribas Àlex Hinnó Jordi Llàcer Lluís Llàcer Francesc Gras Laura Cañís Jordi Egea Marina Carulla Francesc Campillo Maria Calvo Marc Canela	Glòria Casanelles Jordi Gómez Rosa Jiménez Núria Joseph Anna M ^a sendra Manel Vaqué Irene Ventura

Total: 20 nois

**Posa't en joc,
hi tens molt a guanyar!**

COMISIONS CURS 97/98

Festa dels Passos

Festa de Nadal

Diada del Pensament

Gran Boom

LÍNIES GENERALS DE L'AGRUPAMENT ESCOLTA PARE CHANUT.

<p>1. VOLEM OFERIR QUALITAT EDUCATIVA. TREBALL SERIÓS I RESPONSABLE. ORGANITZACIÓ SERIOSA DE LES ACTIVITATS I PREPARACIÓ CORRECTE D'AQUESTES.</p>	<p>6. INTERÈS I ESTIMACIÓ PER LA MUNTANYA. GUST PER CAMINAR I ASSABORIR LA SENSIBILITAT DE LA NATURA. LA MUNTANYA COM A MITJÀ EDUCATIU, EL MARC PERFECTE DE L'ESCOLTISME, NO COM A FINALITAT. PREOCUPACIÓ PER LES QÜESTIONS ECOLÒGIQUES.</p>
<p>2. INTERÈS PER LA DISCIPLINA ESCOLTA PEL QUE COMPORTA D'UNA DISCIPLINA DE COORDINACIÓ I ORGANITZACIÓ. LA DISCIPLINA INDISPENSABLE PER A QUE L'OBRA COL·LECTIVA TINGUI EFICÀCIA.</p>	<p>7. CONEIXEMENT I ESTIMACIÓ DE CATALUNYA. SENTIR-SE ARRELAT AL NOSTRE NOSTRE PAÍS. I CONCRETAMENT AL NOSTRE BARRI.</p>
<p>3. TRANSMISSIÓ DELS VALORS ESCOLTES PER MITJÀ DE LES ACTITUDS QUE ACOMPANYEN SEMPRE LES ACTIVITATS. ACTITUDS TRANSMESSES PELS CAPS.</p>	<p>8. INTERÈS PER L'OPCIÓ FE DE L'ESCOLTISME. VIVÈNCIA DELS VALORS DE L'EVANGELI. ACOMPANYAR L'ACCIÓ D'UN SENTIT INVISIBLE ALS ULLS. FER PRESENT AMB L'ACCIÓ LA PRESENCIA DE DÉU.</p>
<p>4. REALITZACIÓ D'ACTIVITATS ESCOLTES I APLICACIÓ DEL MÈTODE DELS CINC DINAMISMES ESTABLERT PEL MOVIMENT DE M.E./G.S.J .</p>	<p>9. PARTICIPACIÓ A LA COMUNITAT CRISTIANA ST.PERE CLAVER, L'AGRUPAMENT EN FORMA PART I ÉS AQUESTA LA NOSTRA MANERA DE SENTIR-NOS ESGLÉSIA.</p>
<p>5. INTERÈS PEL SERVEI. EL "SEMPRE A PUNT" COM A FET DIFERENCIADOR DE LA NOSTRA IDENTITAT. INTERÈS PER L'ACTITUD DE DISPONIBILITAT I L'ACTITUD D'INICIATIVA.</p>	<p>10. PARTICIPACIÓ AL MOVIMENT DE M.E.G.S.J. DE CATALUNYA DONCS L'AGRUPAMENT EN FORMA PART I ENS SENTIM AIXÍ AGERMANATS AMB ELS ESCOLTES DE CATALUNYA I D'ARREU DEL MÓN.</p>

OBJECTIUS GENERALS DE L'AGRUPAMENT ESCOLTA PARE CHANUT (document base)

L'objectiu general de l'ESCOLTISME és:

“contribuir al desenvolupament dels infants i joves, ajudant-los a realitzar plenament les seves possibilitats físiques, intel·lectuals, socials i espirituals, com a persones, ciutadans responsables i cristians conscients, i membres de les comunitats locals, nacionals i internacionals”.

L'objectiu específic de l'ESCOLTISME és:

Aplicar un mètode pedagògic.

El mètode escolta és un sistema d'autoeducació progressiva basat en:

- una promesa i una llei (compromís)
- una educació per l'acció.
- una vida en petits grups que inclou:
 - a) la formació personal de cara a:
 - . el desenvolupament del caràcter i la personalitat
 - . l'adquisició de capacitats
 - . la confiança en un mateix
 - . el sentit de servei
 - . el presentar l'aptitud tant per cooperar com per a dirigir
 - b) la descoberta i l'acceptació progressives de les responsabilitats.
- programades progressius i atractius d'activitats variades. Activitats que es realitzen principalment a l'aire lliure (natura).

Les opcions bàsiques de MINYONS ESCOLTES/GUIES SANT JORDI són:

- Opció pedagògica
- Opció país
- Opció fe

(extret del llibre: "L'Agrupament a Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi)

1. de cara el noi envers ell mateix...

- * que es formi el seu caràcter i la seva personalitat.
- * que arribi a una educació interior exigent.
- * que tingui capacitat de creativitat i d'acció.
- * que assumeixi llurs pròpies responsabilitats (sentit de l'honor, compromís)
- * que sàpiga revisar críticament llur pròpia vida en el silenci i la solitud.
- * que estimi la veritat: que actuï sempre amb la veritat per davant, que sigui lleial i digne de confiança.
- * que tingui respecte pel seu cos.

2. de cara el noi envers els altres...

- * que tingui una actitud d'obertura als altres sense discriminacions.
- * que estigui sensibilitzat en el sentit de la justícia social i sigui solidari de tots els homes.
- * que sàpiga compartir, sigui generós i sàpiga fer-se càrrec dels problemes dels altres.
- * que tingui una valoració positiva envers els més febles i marginats.
- * que sàpiga integrar-se d'una manera crítica a la societat.
- * que vulgui fer sempre el més gran i millor servei als altres.
- * que sàpiga treballar en equip.
- * que arribi a descobrir l'amor com a mòbil definitiu dels nostres actes i opcions de per vida.

3. de cara el noi envers Déu...

- * que es desvetlli en ell el sentit de "transcendència" de la vida. (la vida té un sentit, "l'essencial és invisible als ulls")
- * que valori positivament allò que és gratuït, és a dir allò en que no hi ha cap guany material al radera.
- * que arribi a descobrir una imatge positiva i personal de Déu, Jesucrist, del Cristianisme i de l'Església.
- * que sàpiga descobrir la presència de Déu en els altres, en les diferents situacions de la vida, en la majestuositat i humilitat de la natura.
- * que sàpiga veure sempre l'aspecte positiu de les persones, de les coses i de tot el que els envolta.
- * que tinguin una actitud transformadora de la realitat basada en la "transcendència" de la mateixa realitat, és a dir, basada en l'esperança, el treball constant, la humilitat i el realisme.

4. de cara el noi envers la natura...

- * que la conegui i que tingui interès per conèixer-la.
- * que la respecti.
- * que l'estimi i actuï positivament en la seva recuperació i conservació.

5. de cara el noi envers el país...

- * que entri a la societat per a la qual se'l prepara amb medis per participar-hi i transformar-la.
- * que el noi se senti arrelat en la comunitat cultural en la que viu, és a dir, Catalunya, i que a la vegada arribi a sentir-se ciutadà del món.
- * que conegui el seu país tant en els aspectes físics i geogràfics (comarques, relleu...) com en els seus aspectes i factors humans (cultura, història, costums, tradicions...)

COM ACONSEGUIR QUE LA VIVÈNCIA DE LA FE ARRELI EN LA VIDA DE CADA UNITAT DE L'AGRUPAMENT.

“La religió no pot ser ensenyada, sinó tan sols inspirada. No és un vestit extern que hom es posa el diumenge. És una part autèntica de la personalitat del noi, un desenvolupament del seu esperit, i no pas un vernís del qual hom pot prescindir. És qüestió de personalitat, de convicció íntima i personal, no d'instrucció.

Actualment, els actes d'una gran proporció de persones estan ben poc orientats per la convicció religiosa. I en gran part cal atribuir-ho al fet que sovint s'ha fet més insistència en la instrucció que en l'educació, a l'hora de formar religiosament al noi.”

Robert Baden-Powell,
De l'obra Aids to Scoutmastership, 39.

La cita de B.P. no és superflua. Ens situa precisament en una de les peculiaritats del mètode escolta. No es tracta d'ensenyar la Fe, com si es tractés d'una catequesi més, sinó de procurar que cada unitat escolta reflexioni i visqui els valors evangèlics a través de cada acció, de cada aventura, de cada servei;

Llavors la vivència de la Fe, explicitada en una pregària, en una promesa, en una celebració, manifesta la resposta global de tota la persona, perquè respon a tot el seu compromís personal i col·lectiu.

“Escoltisme i Església”
M.E.G.S.J.
(pàg.31-32)

ENTRAR EN EL JOC

**“L'escoltisme és com un partit de futbol.
Has estat seleccionat per jugar com a davanter.
Participa en el joc; juga de manera que el teu equip pugui
guanyar. No pensis en la teva pròpia glòria o en els teus
riscos, el teu equip t'està recolzant.**

**El futbol és un bon joc, però millor que ell,
que qualsevol altre joc, és l'ESCOLTISME”.** (B.P)

*«I tot jugant a aquest gran joc dels Minyons de Muntanya ens fa-
rem grans i forts.*

Aprendrem a ésser valents i a no témer el mal.

*I així treballarem per a servir a Déu i Catalunya, per a fer uns
nous catalans que siguin bons i braus com els d'abans.*

*Per a què cada Minyó sigui ferm i decidit. Per a què tots ens aju-
dem mutuament amb solidaritat i disciplina.*

Per a fer amb el nostre esforç una Pàtria ben gran i ben-lliure».

Josep M. Batista i Roca

Josep M. Batista i Roca, 1895-1978
Fundador de l'escoltisme català

**Posa't en joc,
hi tens molt a guanyar!**

